RUDYARD KIPLING

căpitani curajoși

ROMAN

Literatorul

Coperta: **GABRIEL BRATU**
Ilustraţia coperţii: **Escale de FRANÇOIS DESNOYERS**

ISBN 973-556-025-9

RUDYARD KIPLING

Căpitani curajoşi

Traducere de **EMIL SÏRBULESCU**

EDITURA LITERATORUL
CRAIOVA, 1992

CUPRINS

CAPITOLUL I 5

CAPITOLUL II 19

CAPITOLUL III 37

CAPITOLUL IV 55

CAPITOLUL V 72

CAPITOLUL VI 86

CAPITOLUL VII 94

CAPITOLUL VIII 101

CAPITOLUL IX 120

CAPITOLUL X 142

CAPITOLUL I

Uşa deschisă a fumoarului lăsase cale liberă ceţii Atlanticului de Nord, în vreme ce pachebotul uriaş se legăna şi se ridica, făcând să sune sirena pentru a preveni flota de pescuit.

— Nu e pacoste mai mare la bord decât copilul ăsta a lu' Chayne, zise un bărbat într-o manta vătuită, trântind cu zgomot uşa în urma lui. N-avem nevoie de el pe-aici. Prea e verde!

— Îi ştiu io p-ăştia, e plină America de ei. Ascultaţi-mă pe mine, la cât plătesc ei ar trebui să aducem gratis funiile cu care să-i altoim, făcu un neamţ albit de vreme, între două îmbucături dintr-un sanviş.

— Aiurea! N-o să i se-ntâmple nimic. Nu poţi decât să-i plângi de milă, rosti tărăgănat un newyorkez, întinzându-se cât era de lung la lumina umedă a cerului. De mic l-au târât din hotel în hotel. Am vorbit cu mamă-sa azi dimineaţă. Plăcută femeie, dar n-are impresia că-1 stăpâneşte… Acum pleacă în Europa să-şi termine studiile.

— Nici măcar nu le-a început, interveni altul, din Philadelphia de loc, strâns covrig într-un colţ. Flăcăul ăsta mi-a zis că are două sute pe lună bani de buzunar. Şi nici n-a împlinit şaişpe ani.,

— Bătrânu' e la drumu' de fier, nu? întrebă neamţul.

— Corect. Drumul de fier şi mine şi cherestea şi transporturi. Şi-a construit antrepozite la San Diego, ăl bătrân. Şi încă unu' la Los Angeles. Ale lui sunt jumate de duzină din căile ferate, jumate din cheresteaua de pe coastele Pacificului, iar el o lasă pe nevastă-sa să-i cheltuie banii, continuă cel din Philadelphia cu jumătate de gură. Vestul nu-i pe măsura ei, zice ea. Colindă de colo până colo

cu ăla micu şi cu nervii ei, încercând să găsească ceva cu care să-l mai distreze, zic eu. Florida, Adirondacks, Lakewood, Hot Springs, New York şi iar de la cap. Iar el nu face mai multe parale decât un lucrător dintr-un hotel de mâna, a doua. Va fi o sfântă teroare când va termina cu Europa.

— Care-i treaba cu bătrânul care-1 îngrijeşte personal? se auzi din nou vocea din mantaua de molton.

— Bătrânul adună paralele. Cred că nu vrea să se lege la cap. O să vadă el ce greşală a făcut peste câţiva ani. Păcat, că are multe părţi bune băiatu' ăsta, totul e să ştii cum să ajungi la ele.

— Doar cu funia, doar cu funia, mârâi neamţul.

Încă o dată se auzi uşa trântindu-se şi un băiat slăbuţ, zvelt, poate de vreo cincisprezece ani, cu o ţigară pe jumătate fumată atârnându-i în colţul gurii, se aplecă peste balustrada pasarelei înalte. Obrazul de un galben păstos nu-i stătea bine unuia de vârsta sa, iar întreaga-i înfăţişare era un amestec de nehotărâre, bravură şi eleganţă foarte ieftină. Purta un tricou vişiniu, pantaloni trei sferturi, ciorapi roşii, pantofi de sport şi o şapcă tot roşie, tricotată, lăsată pe ceafă.

— Hei, e groasă afară. Se aud bărcile pescarilor cârâind în jurul nostru. Ce ziceţi, n-ar fi grozav să răsturnăm vreuna dintre ele? spuse el cu o voce puternică, înaltă, *î*nsoţindu-şi cuvintele cu un fluierat printre dinţi şi o privire aruncată celor de faţă.

— Închide uşa, Harvey, interveni newyorkezul. Închide uşa şi rămâi afară. N-are nimeni nevoie de tine pe-aici.

— Cine-o să mă oprească? replică el netulburat. Oare dumneata mi-ai plătit traversarea, dom-le Martin? Cred că am aceleaşi drepturi pe aici ca oricare dintre voi, continuă el, luând o pereche de zaruri de pe o tablă şi începând să le arunce, mai întâi cu dreapta, apoi cu stînga. Ce-aţi zice de-un pocheraş între noi, domnilor, să mai ieşim din

amorţeala asta?

Nimeni nu-i răspunse, iar el continuă să pufăie din ţigară, legănându-şi picioarele şi bătând darabana în masă cu degetele cam murdare, după care scoase un sul de bancnote, de parcă ar fi vrut să le numere.

— Cum se mai simte mama în după amiaza aceasta? întrebă unul dintre cei prezenţi. N-am văzut-o la prânz.

— Cred că e-n cabina ei. Aproape întotdeauna se simte rău pe ocean. Am să-i dau cameristei cincisprezece dolari pentru că are grijă de ea. Nu cobor la ea mai mult decât trebuie. Am un simţământ ciudat când trec pe lângă oficiul majordomului. Ştiţi, acum este pentru prima dată când mă aflu pe ocean.

— Dar nu te mai scuza, Harvey.

— Păi cine se scuză? Acum e prima dată când traversez oceanul, domnilor, şi fără a mai pune la socoteală prima zi, nu mi-a fost rău de loc. Nu, domnilor, încheie el bătând triumfător cu pumnul în masă şi continuă să-şi numere banii, cu degetul muiat în gură.

— Of, eşti o maşină de mâna-ntâi şi cu eticheta la vedere. Dacă nu ai grijă vei ajunge o datorie de toată frumuseţea pentru ţara ta.

— Ştiu. Am fost, sunt şi voi fi mereu un american. Le arăt eu lor când voi pune piciorul în Europa. Poftim! Mi s-a stins ţigara. Nu pot să fumez mahorca pe care mi-o vinde ospătarul. Are cumva vreunul dintre domniile voastre un adevărat trabuc turcesc?

Pentru o clipă îşi făcu apariţia inginerul şef, roşu la faţă, zâmbitor, cu apa şiroind pe el.

— Ascultă, Mac, striga Harvey plin de voie bună. Cum merge treaba?

— Nu altfel decât de obicei, se auzi, grav, răspunsul. Tinerii sunt la fel de politicoşi ca întotdeauna cu cei vârstnici, iar aceştia chiar că se străduiesc să aprecieze aceşt lucru..

Dintr-un colţ veni un chicotit gros. Neamţul îşi deschise tabachera, oferindu-i lui Harvey un trabuc negru, zbârcit.

— Iată aparatul de fumat pe măsura ta, tinere al meu prieten, spuse el. Vrei să-l încerci? Da? Atunci vei fi veşnic fericit.

— N-ajunge una de-asta să mă doboare pe mine, răspunse Harvey aprinzând teribilul obiect, o havană Wheeling.

— Asta mai vedem noi, replică neamţul. Pe unde ne mai aflăm, domnule Mactonal?

— Exact unde trebuip, sau pe-aproape. Astă seară vom fi deasupra Marelui Platou dar, în general vorbind, chiar acum ne aflăm în mijlocul flotei de pescuit. Am şters trei bărci până acum şi aproape că am smuls tangonul unui francez de la prânz încoace; ce să mai vorbim, navigaţie strânsă.

—Îţi place trabucul meu, care va să zică? întrebă neamţul văzând ochii înlăcrimaţi ai lui Harvey.,.

— Minunat, o aromă perfectă, răspunse acesta cu dinţii strânşi. Parc-am mai încetinit o leacă, nu? Am să ies un pic să văd ce spune lohul.

— Şi eu aş, face la fel dacă aş fi în locul tău, conchise neamţul.

Harvey se târî pe punţile ude până la cea mai apropiată balustradă. Era cum nu se poate mai nefericit, dar văzându-1 pe steward legând scaunele unul de altul şi pentru că se lăudase în faţa acestuia că nu avusese niciodată rău de mare, mândria îl făcu să-şi continue drumul spre puntea celui de-al doilea salon de la pupa, punte care se termina bombată ca o spinare de broască ţestoasă. Puntea era pustie iar Harvey reuşi să ajungă la capătul ei cel mai îndepărtat, lângă catarg. Acolo se aplecă peste bord într-o agonie lipsită de vlagă, havana Wheeling împreună cu legănarea hulei făcând totul pentru a-1 secătui de suflet. Simţea că i se umflă capul. În faţa ochilor îi dansau scânteieri diamantine, în vreme ce călcâiele îi fluturau prin

aer, trupul părând a-şi pierde propria greutate. Leşină din pricina răului de mare, iar o legănare a navei îl aruncă peste grilaj, pe marginea alunecoasă a carapacei de broască ţestoasă. După care mama valurilor, cenuşie, ţâşni din ceaţă nu prea sus şi, prinzându-1 pe Harvey sub un braţ, îl smulse ducându-1 spre bordul de sub vânt; marele verde se închise deasupra lui, iar băiatul adormi liniştit.

Îl trezi sunetul unei sirene, ca aceea, cu care erau chemaţi la masă la şcoala de vară pe care o frecventase cândva la Adirondacks. Încet îşi reaminti că el este Harvey Cheyne, înecat şi mort în mijlocul oceanului, dar era prea slăbit pentru a face şi alte legături. Un miros nou îi umplea nările; fiori reci şi lipicioşi îi străbăteau trupul şi era plin de apă sărată, fără putinţa de a face ceva în această privinţă. Când deschise ochii, observă că se află încă la suprafaţa mării, aceasta zburdând în jurul lui cu valuri argintii, iar el zăcea pe o grămadă de peşti pe jumătate morţi, cu faţa spre un spate de om lat în umeri şi îmbrăcat intr-un jerseu albastru.

— Nu, e-n regulă, îşi spuse băiatul. De bună seamă că sunt mort iar chestia asta trebuie să fie responsabil pe-aici.

Gemu, iar respectivul întoarse capul, arătând o pereche de cercei mici, de aur, pe jumătate ascunşi în părul negru, cârlionţat.

— Aha! Ţi-e un pic mai bine acum? făcu acesta. Stai liniştit, suntem pe calea cea bună.

Cu o uşoară smucitură a vâslelor împinse înainte prora tremurătoare a bărcii pe o mare fără spume, care o ridica până la douăzeci de picioare, numai pentru a o lăsa să alunece în hăul sticlos de dedesubt. Dar toată această ascensiune pe munţi nu avea darul de a întrerupe pălăvrăgeala jerseului albastru.

— Bună treabă, zic, al naibii de bună, că te-am prins. Da’ şi mai bună treabă, zic eu, că vaporul tău n-a dat peste mine. Cum ai făcut de-ai căzut peste bord?

— Mi-a fost rău, răspunse Harvey, rău de tot, şi n-am putut să mă ţin.

— Am sunat la timp din sirenă, iar vaporul tău s-a tras mai într-o pare. Apoi te văd pe tine căzând. Cuuum? Îmi zic, l-a făcut bucăţi elicea, dar tu vii şi iar vii către mine şi eu te trag în barcă, sus, ca pe-un peşte mare. Aşa că n-ai să mori de data asta.

— Unde mă aflu? întrebă Harvey care, de acolo de unde zăcea, nu-şi vedea viaţa într-o prea mare siguranţă.

— Eşti cu mine în barcă... Manuel îmi zice, de pe goeleta *We're Here*[1] din Glducester. Eu locuiesc la Gloucester. Uite-acuşi stăm la masă. Ei, ce zici?

Parcă avea două perechi de mâini şi un cap de fontă pentru că, nemulţumit că sufla într-o cochilie mare, trebuia neapărat să mai stea şi în picioare, legănându-se odată cu barca cu fundul plat şi lansând în ceaţă un strigăt răguşit, pătrunzător, Cât a durat această distracţie Harvey nu-şi amintea, pentru că în tot acest timp zăcuse pe spate îngrozit de priveliştea valurilor cu creasta înspumată. I s-a părut că a auzit o sirenă şi un tun şi strigăte. Ceva, mai mare decât barca, dar la fel de agitat, s-a conturat alături de ei. Mai multe voci se auzeau deodată; se pomeni aruncat într-o gaură întunecată, mişcătoare, unde bărbaţi în haine de ploaie îi dădură să bea ceva fierbinte, îi scoaseră hainele, iar el căzu într-un somn adânc.

Când se trezi ascultă primul clopot care chema la micul dejun pe vapor, mirându-se de ce cabina lui se micşorase într-atâta. Întorcându-se, privi într-o peşteră triunghiulară, strâmtă, luminată de o lampă atârnată de o grindă uriaşă, pătrată. Nu departe de el o masă triunghiulară se întindea de la colţul făcut de arce până la arborele trinchet. La capătul celălalt, înapoia unei maşini de gătit Plymouth, mult întrebuinţată, stătea un flăcău cam de vârsta lui, cu o faţă roşie, turtită, şi o pereche de ochi cenuşii scânteietori. Era

[1] Noi sântem aici (în limba engleză, în original).

imbrăcat într-un jerseu albastru şi cizme înalte de cauciuc. Câteva perechi din acelaşi fel de încălţăminte, o pălărie veche şi nişte ciorapi vechi de lână zăceau pe podea, iar mai multe haine de ploaie negre şi galbene se legănau agăţate lângă priciuri. I se părea că locul este tot atât de plin de mirosuri urâte ca un balot bine burduşit de bumbac. Mantăile de ploaie aveau o anumită duhoare proprie care asigura un fel de miros de fond pentru celelalte mirosuri de peşte prăjit, grăsime arsă, vopsea, ardei şi tutun rânced. Iar toate acestea, la rândul lor, se încadrau în mirosul specific goeletei, combinat cu acela de apă sărată. Harvey constată cu scârbă că nu avea cearşafuri pe pat. Se afla întins pe o bucată soioasă de dril, plină de noduri şi sfărâmături de cărbune. Pe deasupra, nici deplasarea goeletei nu era ca aceea a unui vapor adevărat. Nici nu aluneca, nici nu se legăna; mai degrabă se bâţâia într-un mod prostesc, fără sens, ca un mânz la capătul unui căpăstru. Auzea zgomotul făcut de apă undeva, aproape, iar grinzile scârţâiau şi se văietau în jurul lui. Toate acestea îl făcură să murmure, cuprins de desperare, şi să se gândească la mama lui.

— Te simţi mai bine? îl întrebă flăcăul, zâmbind. Vrei nişte cafea? îl întrebă el, aducându-i o cană de cositor plină, pe care o îndulci cu melasă.

— Lapte nu există? întrebă Harvey privind în jur la şirul întunecat de paturi suprapuse, de parcă se aştepta să găsească o vacă acolo.

— Ei bine, nu e, răspunse flăcăul. Şi nici nu cred că vom vedea vreun strop până la mijlocul lui septembrie. Nu e rea cafeaua. Eu am făcut-o.

Harvey bău în tăcere, după care flăcăul îi dădu o farfurie plină de bucăţi de carne de porc, prea prăjite, pe care le mâncă lacom.

— Ţi-am uscat hainele. Cred că s-au strâmtat puţin, continuă flăcăul. Nu prea se potrivesc ele cu noi, niciuna. Răsuceşte-te puţin să vezi dacă eşti rănit.

Harvey se întinse în toate direcţiile, dar nu constată nicio vătămare.

— Asta-i bine, spuse flăcăul din toată inima. Aranjează-te şi urcă pe punte. Tata vrea să te vadă. Eu sunt fiul său – Dan mi se spune – şi sunt ajutorul bucătarului şi fac tot ce este prea murdar pentru bărbaţii de la bord. Nu mai e alt băiat pe-aici în afară de mine, de când Otto a căzut peste bord – nu era decât un amărât de olandez şi n-avea decât douăzeci de ani când s-a întâmplat. Dar cum se face c-ai căzut peste bord într-o mare absolut calmă?

— N-a fost de loc o mare calmă, răspunse Harvey posomorât. A fost furtună iar eu am avut rău de mare. Trebuie să mă fi rostogolit peste balustradă.

— Ieri-şi azi noapte a fost o hulă mai puţin obişnuită, spuse flăcăul, dar dacă aşa crezi tu că arată o, furtună, continuă el fluerând, vei afla mai multe până a ajunge la destinaţie. Grăbeşte-te! Te-aşteaptă tata.

Aidoma multor altor tineri nefericiţi, Harvey nu primise niciodată în viaţa lui un ordin direct – niciodată, cel puţin, fără explicaţii îndelungate şi uneori înecate în lacrimi, asupra avantajelor executării ordinului şi a raţiunilor care stăteau la baza solicitării. Doamna Cheyne trăia cu spaima că îi va tulbura spiritul, ceea ce, probabil, era raţiunea pentru care ea însăşi se afla la limita unei prăbuşiri nervoase. Iar el nu putea înţelege, de ce se aştepta de la el să alerge din plăcerea oricui, aşa că spuse acest lucru.

— Tatăl tău poate să coboare până aici dacă este atât de nerăbdător să-mi vorbească. Vreau să mă ducă la New York imediat. Va fi plătit pentru asta.

— Ascultă, tată, strigă Dan prin chepeng, cu ochii mari la grozăvia şi frumuseţea acestei glume care-i fusese dat s-o audă. Zice că poţi să cobori şi să-l vezi, dacă doreşti neapărat. Ai auzit, tată?

— Termină cu prostiile, Dan, şi trimite-1 la mine, veni răspunsul în cea mai groasă voce pe Care Harvey o auzise

vreodată ieşind dintr-un piept de om.

Dan râse pe înfundate şi-i aruncă lui Harvey pantofii săi deformaţi. Era ceva în tonurile de pe punte care îl făcu pe băiat să-şi ascundă mânia teribilă şi să se consoleze la gândul dezvăluirii treptate a poveştii sale şi a bogăţiei tatălui său în drumul de întoarcere acasă. Această, salvare va face cu siguranţă din el un erou pe viaţă pentru, prietenii săi. Aşa că se cocoţă pe punte pe o scară perpendiculară şi ajunse în cele din urmă, împiedicându-se de o mulţime de alte obstacole, la locul unde un bărbat scund, dar bine făcut, proaspăt ras, cu sprâncene cărunte, aştepta pe o treaptă care ducea la puntea de cart. Hula trecuse în timpul nopţii, lăsând locul unei mări nesfârşite, uleioase, punctată la orizont de pânzele unei duzini de bărci de pescuit. Între ele se aflau pete mici, negre, marcând locul unde pescuiau acele bărci cu fundul plat. Goeleta, cu o pânză triunghiulară pe catargul principal, juca la ancoră şi – cu excepţia omului de pe acoperişul cabinei sau al „casei“, cum i se mai spunea – era părăsită.

—’Neaţa, sau mai degrabă „Bună ziua“, c-ai dormit aproape o zi şi-o noapte, tinere, răsună salutul.

— ’Neaţa, răspunse Harvey, căruia nu-i plăcea să i se spună „tinere“.

— Iar acum să auzim toată povestea. Mai întâi de toate, e de-a dreptul providenţial pentru toată lumea. Care ţi-o fi numele? De unde vii (bănuim că de la New York) şi încotro te îndrepţi (bănuim că spre Europa)?

Harvey îşi dădu numele, numele pachebotului şi o scurtă istorisire a accidentului, încheind cu solicitarea de a fi dus imediat la New York unde tatăl său va plăti orice i s-ar fi cerut.

— Hm, făcu bărbatul proaspăt ras, destul de neatins de finalul discursului lui Harvey. Nu pot crede că avem vreo părere deosebită despre oricare bărbat, sau chiar băiat, care cade peste bord de pe felul acela de pachebot pe o

mare absolut calmă. Mai ales când scuza lui este că a avut rău de mare.

— Scuză! strigă Harvey. Îţi închipui că m-aş lăsa să cad peste bord în bărcuţa ta împuţită ca să mă distrez?

— Fără a şti ce înţelegi tu prin distracţie, nu-ţi pot răspunde corect, tinere. Dar dacă aş fi în locul tău, n-aş porecli în fel şi chip nava care, graţie Providenţei, a fost mijlocul salvării tale. În primul rând, dovedeşte lipsă de credinţă. În al doilea rând, îmi tulbură sentimentele, iar eu sunt Disko Troop de pe *We're Here,* din Gloucester, ceea ce se pare că nu-ţi este foarte, clar.

— Nu ştiu şi nu-mi pasă, spuse Harvey. Sunt suficient de recunoscător că am fost salvat şi toate celelalte, bineînţeles, dar aş vrea să înţelegi că vei fi cu atât mai bine plătit cu cât mă vei duce mai repede la New York.

— Cum adică? întrebă Troop, ridicând o sprânceană păroasă deasupra unui ochi de un albastru deschis, bănuitor.

— Dolari şi cenţi, răspunse Harvey, bucuros la gândul că face o impresie. Dolari şi cenţi, bani gheaţă, continuă el, împlântându-şi o mână într-un buzunar şi umflându-şi puţin abdomenul, ceea ce reprezenta felul său de a face pe grozavul. Ai făcut cea mai bună treabă din viaţa ta când m-ai tras la bord. Sunt unicul fiu al lui Harvey Cheyne.

Are noroc, făcu Disko sec.

— Iar dacă nu ştii cine este Harvey Cheyne, înseamnă că nu prea ştii mare lucru. Asta-i tot. Iar acurn întoarce, şi să ne grăbim.

— Poate, c-o să mă-ntorc, poate că nu. Până una-alta, mai dă drumu' la curea, tinere. Ai burta plină de merindele mele.

Harvey auzi un chicotit din direcţia lui Dan, care îşi făcea de lucru pe lângă butucul catargului principal, iar sângele îi năvăli în faţă.

— Vom plăti şi pentru asta, spuse el. Când presupui că

vom ajunge la New York?

— Nu-mi mai trebuie New York. Nici Boston. Prin septembrie poate vom vedea Eastern Point, iar tatăl dumitale – îmi pare tare rău că p-am prea auzit vorbindu-se de el – mi-o da zece dolari după toată vorbăria ta. Ori s-ar putea foarte bine să nu-mi dea.

— Zece' dolari! Păi, priveşte aici, eu... sări Harvey căutându-şi în buzunare teancul de bancnote. Dar tot ce scoase la iveală se dovedi a fi un pachet de ţigări umezite.

— Astea nu-s monedă legală şi, fac şi rău la plămâni. Aruncă-le peste bord, tinere, şi mai încearcă o dată.

— Mi-au fost furaţi! strigă Harvey furios.

— Aşadar trebuie să mai aştepţi până a-1 întâlni pe tatăl tău ca să mă plătească.

— O sută treizeci şi patru de dolari – toţi furaţi, spuse Harvey căutându-se înnebunit prin buzunare. Dă-mi banii înapoi!

O schimbare curioasă se văzu pe chipul înăsprit al lui Troop.

— Ce-ai fi putut tu face la vârsta ta cu o sută treizeci şi patru de dolari, tinere?

— Erau o parte din banii mei de buzunar – pentru o lună, răspunse Harvey, gândindu-se că aceea va fi lovitura de graţie, ceea ce a şi fost, indirect.

—- Ooo! O sută treizeci şi patru de dolari nu-s decât o parte din banii lui de buzunar – şi asta doar pentru o lună! Aşa-i că nu-ţi aminteşti să te fi lovit de ceva când ai căzut? Hai să zicem c-ai dat cu capul de un montant. Bătrânul Hasken, de pe *Vântul de est* – Troop parcă vorbea de unul singur –, el s-a împiedicat de un bocaport şi a dat cu capul de catargul cel mare, destul de tare. După vreo trei săptămâni, bătrânul Hasken îşi închipuia că *Vântul de est* este un distrugător, aşa că a declarat război insulei Sable, fincă era britanică, iar bancurile de nisip se întindeau prea departe în larg. L-au legat într-un sac de dormit. Doar capul

şi picioarele i se vedeau, pentru tot restul drumului, iar acum e acasă la el în Essex, jucându-se cu păpuşele de cârpă.

Harvey simţea că se înăbuşe de furie, dar Troop continuă:

— Ne pare rău pentru tine. Ne pare foarte rău pentru tine – şi eşti atât de tânăr. Cred că nu mai avem ce discuta despre bani.

— Bineînţeles că nu. Doar tu i-ai furat.

— Cum îţi place. Noi i-am furat, dacă asta te linişteşte puţin. Iar acum să vorbim despre întoarcere. Presupunând că am putea s-o facem, deşi nu putem, tu nu eşti în starea cea mai potrivită pentru a te întoarce acasă, iar noi tocmai am ajuns deasupra Marelui Platou, unde muncim pentru a ne câştiga pâinea. Noi nu vedem jumate dintr-o sută de dolari pe lună, să nu mai pomenim de bani de buzunar. Iar dacă ne ajută norocul, vom fi din nou la ţărm cam în primele saptămâni ale lui septembrie.

— Dar... dar acum suntem în mai şi nu pot sta aici fără să fac nimic doar pentru că voi vreţi să pescuiţi. Nu pot, ascultă-mă.

— Bine zis, bine gândit; bine gândit şi bine zis. Nimeni, nu-ţi cere să nu faci nimic. Sunt o grămadă de treburi pe care le poţi face, că Otto a căzut peste bord. Bănuiala mea e că şi-a pierdut echilibrul în timpul unei furtuni peste care am dat. Oricum, nu s-a mai întors ca să nege. Dar ai apărut tu, de-a dreptul providenţial pentru toţi cei interesaţi. Şi totuşi, mă gândesc eu, sunt câteva lucruri pe care le-ai putea face. Nu-i aşa?

— Pot să vă fac viaţa uşoară când ajungem la ţărm, şi ţie şi alor tăi, spuse Harvey, cu o înclinare răutăcioasă a capului, murmurând vagi aluzii la „piraterie”, la care Troop a zâmbit cam cu jumătate de gură.

— Ar mai fi treaba cu vorbitul, am uitat să-ţi spun. Câtă vreme te afli la bord pe *We’re Here,* nu trebuie să vorbeşti

mai mult decât e cazul. Fii pu ochii larg deschişi şi ajută-l pe Dan să facă ce i se cere, şi altele de felul ăsta, iar eu am să-ţi dau – deşi nu meriţi – zece şi juma’ pe lună – să zicem treizeci şi cinci la sfârşitul călătoriei. Puţină muncă o să te limpezească la creier şi după aia o să ne spui tu despre tata, despre mama şi despre banii tăi.

— Ea e pe pachebot, spuse Harvey cu ochii în lacrimi. Du-mă la New York imediat.

— Sărmana femeie, sărmana femeie! Oricum, când o să te vadă, o să uite totul. Sântem opt pe goeleta asta şi dacă ne-am întoarce acum – sunt peste o mie de mile – am pierde sezonul de pescuit. Oamenii n-ar fi de acord, presupunând că eu aş fi cumsecade.

— Dar tatăl meu o să rezolve cum trebuie.

— S-ar strădui, nu mă îndoiesc de asta, dar captura unui întreg sezon înseamnă pâinea a opt oameni; iar tu vei fi mult mai zdravăn când o să-l vezi la toamnă. Dă-i drumu’ şi ajută-1 pe Dan. Zece şi jumate pe lună, cum ţi-am spus, şi, bineînţeles, toţi banii, la fel ca noi toţi.

— Vrei să spui că trebuie să spăl oale şi tigăi şi altele?

— Ba chiar şi altele. N-ai niciun drept să ridici glasul, tinere.

— Niciodată! Tatăl meu îţi va da destul ca să-ţi cumperi împuţita asta ulcică de peşte, strigă Harvey, bătând cu piciorul în punte. Chiar de zece ori mai mult, dacă mă duci la New York în siguranţă; şi… şi oricum îmi eşti dator o sută treizeci.

— Cuuum? întrebă Troop, chipul, său de fier întunecându-se.

— Cum? Ştii tu prea bine cum. Şi, pe deasupra, îmi ceri să fac munci înjositoare – Harvey era foarte mândru de acest adjectiv – până la toamnă. Iar eu îţi spun că nu vreau. Ai auzit?

Troop aţinti cu mult interes vârful catargului principal pentru o bună bucată de timp în vreme ce Harvey îi da

târcoale ocărându-1.

— Guura! făcu el în cele din urmă. Îmi revizuiesc în minte propriile mele responsabilităţi. E o chestiune de judecată!

— Nu-1 mai bate la cap pe tata, îl imploră Dan apropiindu-se şi trăgându-1 pe Harvey de mânecă. L-ai făcut hoţ de două sau de trei ori, iar el nu suportă aşa ceva de la nicio fiinţă omenească.

— Nu vreau! aproape că ţipă Harvey, fără a ţine seama de sfat, dar Troop rămase în continuare pe gânduri.

— Mi se pare destul de neprietenos, făcu el în cele din urmă, privirea îndreptându-i-se spre Harvey. Nu te învinuiesc, niciun strop, tinere, cum nici tu n-o să mă învinuieşti pe mine când o să-ţi mai reverşi veninul din trup. Eşti chiar sigur că ştii ce spui? Zece şi jumătate pentru al doilea mus de pe goeletă – şi toţi banii la sfârşit— ca să înveţi *şi* de dragul sănătăţii tale. Da sau nu?

— Nu! strigă Harvey. Du-mă înapoi la New York, sau…

Nu-şi mai amintea exact ce a urmat, doar că zăcea pe gura de scurgere a apei ţinându-se de un nas sângerând, în vreme ce Troop îl privea de sus cu seninătate.

— Dan, îi spuse el fiului său. Nu prea mi-a plăcut mie tânăru' ăsta din cauza judecăţii sale pripite. Niciodată să nu te laşi mânat de judecăţi pripite, Dan. Îmi pare rău pentru el, pentru că e precis deranjat la cap. Nu e răspunzător pentru câte mi-a zis, nici pentru alte afirmaţii – nici pentru că a sărit singur peste bord, pentru că sunt pe jumătate convins că a făcut-o. Poartă-te bine cu el, Dan, sau o să încasezi dublu faţă de cât a încasat el. Hemoragia "aia îl limpezeşte la cap. Ajută-1 s-o oprească.

Troop coborî solemn în cabină, unde dormea împreună cu ceilalţi pescari, lăsându-1 pe Dan să se îngrijească de nefericitul moştenitor a treizeci de milioane de dolari.

CAPITOLUL II

— Te-am prevenit, spuse Dan în vreme ce picăturile de sânge cădeau grele pe pardoseala neagră, unsă. Tata nu e vreun repezit, dar ai meritat-o. Asta-i bună! N-are rost s-o pui aşa la inimă, continuă el, pe când umerii lui Harvey se ridicau şi se coborau spasmodic, într-un plâns fără lacrimi. Ştiu ce simţi. Prima dată când tata m-a atins a fost şi ultima dată, iar asta s-a întâmplat lă prima mea călătorie pe mare. Te face să te simţi rău şi cam singur. Ştiu eu bine

— Aşa este, gemu Harvey, Omul ăsta e ori nebun ori beat, şi eu nu pot face nimic.

— Să nu-i spui aşa ceva lui tata, şopti Dan. E pornit împotriva tuturor băuturilor şi, ei bine, el mi-a spus că *tu* eşti nebunul. Ce Dumnezeu te-ai apucat să-l faci hoţ? E tatăl meu.

Harvey se ridică, se şterse la nas şi spuse povestea teancului de bancnote care-i lipseau.

— Nu-s nebun, încheie el. Numai că tatăl tău n-a văzut mai mult de o hârtie de cinci dolari o dată, pe când tatăl *meu* ar putea cumpăra o barcă la fel ca, asta în fiecare săptămână şi n-ar simţi pierderea.

— Habar n-ai tu cât valorează *We're Here.* Taică-tu trebuie că are o grămadă de bani. Cum i-a făcut? Tata spune că ăştia trăzniţii nu-s în stare să spună o poveste drept, până la cap. Dă-i drumul mai departe.

— Din mine de aur şi alte afaceri, din Vest.

— Am citit eu despre chestii d-astea. Te pomeneşti că şi din Vestul îndepărtat? Colindă de colo până colo pe un cal dresat, cu un pistol în mână, cum am văzut eu la circ? La asta i se zice Vestul sălbatic şi am auzit că pintenii şi scările de la cai sunt din argint masiv.

— Chiar că eşti un ageamiu, răspunse Harvey, amuzat fără să vrea. Tatăl meu nu foloseşte caii. Când vrea să meargă undeva, ia maşina.

— Ceee? Ce-o mai fi şi aia?

— Maşina lui personală, desigur. Ai văzut vreodată în viaţa ta o maşină personală?

— Slatin Beeman are una, răspunde Dan, precaut. Am văzut-o la garajul unional de la Boston; trei oameni o mângâiau ca să meargă. (Dan se referea la spălatul geamurilor). Dar Slatin Beeman are aproape fiecare cale de fier din Long Island, se zice, şi se mai zice şi că a cumpărat cam jumate din New Hampshire. Şi a ridicat un gard de jur împrejur şi a adus o grămadă de lei şi tigri şi urşi şi crocodili şi altele. Slatin Beeman ăsta e milionar. Iar eu am văzut maşina *lui.* Da?

— Ei bine, tatăl meu este ceea ce se numeşte multimilionar şi are două maşini particulare. Pe una a botezat-o după mine, Harvey, iar pe cealaltă după mama, Constance.

— Stai aşa, zise Dan. Tata nu mă lasă niciodată să mă jur, dar cred că tu poţi s-o faci. Înainte de-a merge mai departe, spune după mine: „Să mor io dacă mint!“

— Bineînţeles, făcu Harvey.

— N-ajunge. Spune aşa: „Să mor io dacă nu spun adevărul!“

— Să mor eu chiar în clipa asta, repetă Harvey, dacă fiecare cuvânt pe care l-am rostit nu este adevărul golgoluţ.

— O sută treizeci şi patru de dolari şi toate cele? Te-am auzit când vorbeai cu tata şi aproape c-am crezut c-o să te-nghită, la fel cum l-a înghiţit chitul pe Iona.

Harvey protestă, roşu la faţă. Dan era un băiat isteţ în felul lui şi zece minute de interogatoriu îl convinseră că Harvey nu minte chiar peste tot. Mai mult, se legase cu cel mai înfricoşător jurământ cunoscut tuturor băieţilor şi încă mai era în viaţă, cu nasul roşu, trântit în canal şi povestind o minune după alta.

— Doamne Dumnezeule mare, oftă el în cele din urmă din adâncul sufletului său, când Harvey termină inventarul maşinii care-i purta numele. După care un zâmbet de bucurie răutăcioasă îi însenină chipul. Te cred, Harvey. Tata a făcut şi el o greşală o dată în viaţa lui.

— Aşa e, bineînţeles, răspunse Harvey, care se gândea deja la o răzbunare înainte de vreme.

— Precis c-o să se-nfurie. Tatii nu-i place să greşească în judecăţile sale, continuă Dan lăsându-se pe spate şi bătându-se cu palmele peste coapse. Ooo, Harvey, să nu strici totul dându-te de gol.

— N-am chef să mă mai doboare încă o dată. Totuşi, am de gând să mă împac cu el.

— N-am auzit până acum de vreun om care să se mai fi împăcat cu tata. Da precis c-o să dea iar cu tine de pământ. Cu cât a greşit mai mult, cu atât o să fie mai rău. Dar minele de aur şi pistoalele…

— N-am scos o vorbă despre pistoale, i-o tăie Harvey, care încă se mai afla sub jurământ.

— Aşa e, nici n-ai pomenit. Deci, două maşini particulare, una cu numele tău, alta cu numele ei, două sute de dolari pe lună bani de buzunar, toate aruncate la canal ca să nu munceşti pentru zece juma’ pe lună! E cea mai mare

captură’ a sezonului, pe cinstea mea, explodă Dan chicotind pe înfundate.

— Deci am avut dreptate? întrebă Harvey, sperând că a câştigat un simpatizant.

— Ba n-ai avut dreptate, nici cât negru sub unghie! Bagă-ţi minţile-n cap şi apucă-te zdravăn de treabă alături de mine, sau o încasezi iarăşi, şi eu o s-o încasez fiindcă-ţi ţin apărarea. Tata îmi trage întotdeauna porţie dublă pentru că, sunt fiul lui, şi nu-i place să facă favoruri unora. Cred că eşti cam furios pe tata. Mi s-a întâmplat şi mie, din când în când. Dar, toată flota spune că tata e un om nemaipomenit de corect.

— Aşa arată dreptatea, nu? întreabă Harvey arătându-şi nasul învineţit.

— Asta nu-i nimic. Mai dai afară sângele rău din tine. Tata ţi-a făcut-o pentru binele tău. Ascultă, nu pot să stau de vorbă cu un om care crede că eu, sau tata, sau oricare de pe *We’re Here* e hoţ. Orice ai spune tu, noi nu suntem adunătură de la capătul docurilor. Suntem pescari şi am tot navigat împreună de vreo şase ani şi mai bine. Nu care cumva să faci vreo greşeală în privinţa asta. Ţi-am spus că tata nu mă lasă să mă jur. Zice că sunt jurăminte în deşert şi mă altoieşte. Dar dacă aş putea să spun ce ai spus tu despre tăică-tău şi averea lui, aş zice ceva şi despre dolarii tăi. Nu ştiu ce-ai avut prin buzunare când ţi-am uscat hainele, pentru că nu m-am uitat să văd. Dar, aş zice eu folosind aceleaşi cuvinte pe care le-ai folosit şi tu un pic mai înainte, că nici eu nici tata – şi n-am fost decât noi doi care am avut grijă de tine când ai fost adus la bord – nu ştim nimic în legătură cu banii. Atât am avut de spus. Acum ce mai zici?

Sângele pierdut îi limpezise cu siguranţă creierul lui Harvey; poate că şi singurătatea mării avea ceva de-a face cu asta.

— E-n regulă, spuse el, după care privi în jos, încurcat. Mi

se pare mie că pentru unul abia scăpat de la înec, n-am prea fost cum ar trebui de recunoscător..

— Ei, ai fost zdruncinat şi cam prost, răspunse Dan. Oricum, nu se afla decât tata şi cu mine la bord ca să vadă. Bucătarul nu contează de fel.

— Ar fi trebuit să mă gândesc la pierderea banilor în felul acesta, continuă Harvey, jumătate pentru sine, decât să-i fac hoţi pe toţi care mi-au ieşit în cale. Unde e tatăl tău?

— În cabină. Ce mai vrei de la el?

— Vei vedea, răspunse Harvey şi se îndreptă, cam ameţit - ce-i drept –, pentru că tot îi mai ţiuiau urechile, spre scara cabinei, unde ceasul goeletei atârna la vedere de la cârmă. Troop, în cabina vopsită galben-ciocolatiu, îşi făcea de lucru cu un jurnal şi un creion negru uriaş pe care îl sugea în gură din când în când.

— Nu m-am purtat chiar cum trebuie, făcu Harvey, surprins de propria-i supuşenie,

— Iar acum ce nu e-n regulă? îl întrebă marinarul. Te-ai certat cu Dan, aşa-i?

— Nu, e-n legătură cu domnia voastră.

— Mă aflu aici ca să te ascult.

— Ei, bine, eu... eu mă aflu aici ca să retractez cele spuse, continuă Harvey foarte repede. Când un om este salvat de la înec...

— Ce e? Vei ajunge un bărbat dacă o ţii tot aşa.

— ... n-ar trebui să-i vorbească de rău pe alţii.

— Bine zis, bine gândit; bine gândit şi bine zis, comentă Troop cu o umbră de zâmbet sec.

— Deci sunt aici ca să spun că regret cele întâmplate, conchise Harvey înghiţind cu greu aerul.

— Am bănuit eu că o să-ţi facă un car de bine şi asta dovedeşte că nu am greşit în judecata mea, începu Troop ridicându-se cu încetineală de pe cufărul pe care stătea şi întinzându-i lui Harvey o mână de aproape treizeci de centimetri, în timp ce un chicotit înăbuşit îi ajunse la ureche

dinspre punte. Rareori greşesc în judecata mea, continuă el, mâna-i de uriaş cuprinzând-o pe a lui Harvey şi amorţind-o până la cot.. O să mai capeţi ceva putere, tinere, înainte de a pleca de la noi; apoi nu sunt nicidecum supărat pentru câte s-au întâmplat. N-ai fost complet responsabil de toate cele. Vezi-ţi, dar, de treaba ta şi n-o să ţi se-ntâmple nimic rău.

— Eşti curat acum, spuse Dan când Harvey ajunse din nou pe punte, roşu până în vârful urechilor.

— Nu aş putea spune, răspunse el.

— Nu-i vorba de asta. Am auzit bine ce-a spus tata. Când tata admite că nu gândeşte rău despre cineva, înseamnă că a cedat. Mai mult, nu-i place să greşască în aprecierile pe care le face. Ehei! O dată ce tata şi-a făcut o părere, mai degrabă s-ar înclina în faţa englezilor decât să şi-o schimbe. Mă bucur că s-a terminat cu bine. Tata are dreptate când spune că nu te poate duce înapoi. De-aici ne câştigăm noi pâinea, din pescuit. Peste vreo juma' de ceas or să vină toţi ca rechinii după o balenă moartă.

— Pentru ce? întrebă Harvey.

— La masă, bineînţeles. Nu-ţi spune stomacu'? Mai ai o mulţime de învăţat.

— Cred şi eu că mai am, zise Harvey melancolic privind spre învălmăşeala de funii şi scripeţi de deasupra capului său.

— E un boboc, făcu. Dan plin de entuziasm, înţelegându-i greşit privirea. Aşteaptă până când întindem vela mare şi o s-o vezi mergând spre casă prin toată apa asta sărată. Dar mai întâi e ceva treabă de făcut, continuă el arătând spre chepengul cel mare, deschis între cele două catarge către întunericul din interiorul navei.

— Asta pentru ce mai e? Nu-i nimic înăuntru.

— Tu şi cu mine şi încă vreo câţiva trebuie să o umplem. Acolo intră peştele.

— De viu?

— Ei, nu chiar. Va fi mai degrabă mort şi sărat. Avem o sută de căpăţâni de sare în hambare şi încă n-am adunat cât putem căra.

— Iar peştii unde sunt?

— Peştele e-n mare, parcă: noi l-am vrea la noi în barcă, răspunse Dan cu un vechi proverb pescăresc. Tu ai venit aseară cu vreo patruzeci dintre ei, continuă el, arătând spre un fel de ţarc de lemn pe puntea de cart. Tu şi cu mine vom spăla chestia aia când vor fi gata. În seara asta umplem toate ţarcurile. Am văzut-o cu magazia aproape plină de peşte, iar noi am lucrat în picioare pe lângă mese până când ajunsesem să ne tăiem pe noi în locul peştilor, aşa de obosiţi eram. Uite-i că vin! strigă Dan privind peste parapetul jos către cele şase bărci care vâsleau către ei pe marea sclipitoare, mătăsoasă.

— N-am văzut niciodată marea de la o înălţime atât de mică, spuse Harvey. E minunată.

Soarele la apus făcea apa purpurie şi sclipirile-i rozalii se întretăiau cu luminile de aur ale coamei valurilor şi cu umbrele verzi şi albastre ca spinarea de macrou ale adâncimilor. Fiecare goeletă de pe cuprinsul mării părea a-şi trage spre ea bărcile cu odgoane nevăzute, iar siluetele întunecate de pe bărcile minuscule se mişcau ca nişte jucării mecanice.

— Le-a mers bine, spuse Dan cu ochii pe jumătate închişi. Manuel nici nu mai are loc pentru alt peşte. E scufundat în apă ca o frunză de nufăr pe o apă liniştită.

— Care din ei e Manuel? Nu pricep cum poţi să-i deosebeşti de la aşa o depărtare.

—- Ultima barcă spre sud. El te-a găsit ieri seară, explică Dan, arătându-1 cu mâna. Manuel e cu „Portughezul“, n-ai cum să-1 asemuieşti cu altul. La est de el – iar ăsta-i mult mai bun decât pare când îl vezi vâslind – e „Pennsylvania “. După cum arată, e încărcată cu bicarbonat. Mai la est de el – vezi ce frumos se desfăşoară –, cel cu „umerii aduşi, e

Jack Lunganul. Jack e irlandez din Galway şi stă în South Boston, unde stau cei mai mulţi dintre ei, iar mai toţi ăştia din Galway sunt buni la vâslit. La nord de el, uite colo, e Tom Platt – o să-l auzi deîndată cântând. A navigat cândva pe vechiul *Ohio,* primul vas de linie din flota noastră care a trecut dincolo de Capul Horn. Nu prea vorbeşte el mult, despre asta, mai mult cântă. Ascultă! Ce ţi-am spus eu?

Un fel de muget melodios răzbi peste apă din direcţia bărcii de la nord. Harvey auzi ceva despre mâinile şi picioarele îngheţate ale cuiva şi apoi cele ce urmează: *Aduceţi harta, trista hartă, / Să mergem unde munţii poartă / Nori grei pe fruntea lor semeaţă / Şi poalele cuprinse-n ceaţă.*

— Asta-nseamnă că are barca plină ochi, explică Dan. Dacă ne cântă şi „O, Căpitane“, înseamnă că e plină cu vârf şi-ndesat.

Iar mugetul acela continuă: *O, Căpitane, o rugăciune/ Înalţ spre tine: să ai ştire / Să nu-mi faci loc de-ngropăciune / Pe pajişte de mănăstire.*

— Câştig dublu pentru Tom Platt. Îţi spun eu mâine cum devine treaba cu bătrânul *Ohio.* Vezi barca aia albastră dinapoia lui? E unchiul meu, fratele tatei, iar dac-a mai rămas ceva ghinion pe locurile astea, de bună seamă că se va lega de Unchiu' Salters. Uită-te cât de frumos vâsleşte. Pun la bătaie toată leafa mea şi partea ce mi se envine dacă ăsta nu e singurul ciupit pe ziua de azi. Şi când spun ciupit, spun că e ciupit bine.

— Da' ce-1 ciupeşte? întrebă Harvey, devenind curios.

— Căpşunile, mai ales. Uneori dovlecii şi alteori lămâile şi castraveţii. Norocul acestui om e de-a dreptul uluitor. Iar acum, punem mâna pe tachelaj şi-i ridicăm la bord. E adevărat ce mi-ai spus un pic mai 'nainte, că de când eşti tu pe lumea asta n-ai pus mâna să faci ceva? Spune-mi!

— N-are importanţă. Oricum, voi încerca să muncesc, doar că totul e grozav de nou pentru mine, replică Harvey

dârz.

— Atunci pune mâna pe tachelajul ăla din spatele tău!

Harvey puse mâna pe un odgon şi un cârlig lung de fier care atârnau de unul din straiurile catargului principal, în vreme ce Dan trase spre el ceva care purta numele de „vinciul de sus“, iar Manuel se apropie în barca sa plină. Portughezul zâmbi cu gura până la urechi, zâmbet pe care Harvey avea să-l cunoască foarte bine mai târziu şi cu un fel de furcă cu coada scurtă începu să arunce peştii în ţarcul de pe punte.

— Două sute treizeci, şi unu, strigă el.

— Dă-i cârligul, strigă Dan la rândul lui, iar Harvey îi dădu drumul acestuia în mâinile lui Manuel. Acesta îl strecură printr-un ochi de funie la prova bărcii, prinse palanul lui Dan, îl prinse de ochiul de la pupă şi se cocoţă la bord.

— Trage! strigă Dan, şi Harvey trase, uimit de uşurinţă cu care se ridică barca. Ţine-o bine, doar n-o să rămână pe crucetă, râse Dan, iar Harvey făcu exact cum i se ceruse, pentru că barca se legăna în aer deasupra capului său. Las-o jos acum continuă Dan şi, pe când Harvey o cobora, el legănă uşoara barcă doar cu o mână până când o aşeză fără nicio dificultate chiar înapoia catargului principal. Nu atârnă mai nimic atunci când sunt goale. Asta e numai bună pentru un singur pasager. E ceva mai mult de capu lor când sunt pe mare:

— Aha, făcu Manuel, întinzând o mâna negricioasă. Ţi-e mai bine acum, aşa-i? Ieri seară peştii te pescuiau pe tine, iar acum tu-i pescuieşti pe ei. Ce zici de asta?

— Eu… eu… îţi voi fi întotdeauna cum nu se poate mai recunoscător, se bâlbâi Harvey, iar mâna lui lipsită de noroc se mai avântă încă o dată în buzunar, dar îşi aminti la timp că nu are niciun ban de oferit.

— Mie n-ai pentru ce să-mi mulţumeşti! spuse Manuel. Cum era să te las să pluteşti în derivă în jurul Platoului? Acum eşti pescar, nu? Ooo! Aaah! făcu el, aplecându-se

ţeapăn înainte şi înapoi ca să-şi alunge amorţeala din trup. Azi nu mi-am curăţat barca. Prea am avut mult de lucru. Peştii au venit cam repede. Dan, băiete, curăţă-mi-o tu de dată asta.

Deîndată, Harvey făcu un pas înainte. Iată ceva ce putea face pentru omul care îi salvase viaţa. Dan îi aruncă o perie, iar el se aplecă asupra bărcii şi începu să o cureţe de nămol, fără prea mare îndemânare, dar cu mult zel.

— Trage afară treptele de la picioare! Vezi că alunecă pe nişte şanţuri, spuse Dan. Niciodată să nu le laşi să se înţepenească; s-ar putea să ai mare nevoie de ele într-o bună zi. Uite-1 şi pe Jack Lunganul.

Un torent de peşti sclipitori se revărsă în ţarc dintr-o altă barcă.

— Manuel, tu iei palanul, iar eu pregătesc mesele. Harvey, tu cureţi barca lui Manuel. Barca lui Jack Lunganul vine deasupra, continuă Dan, iar Harvey, oprindu-se o clipă din frecat, văzu fundul unei alte bărci chiar deasupra capului său. Aidoma jocurilor indiene, mai spuse Dan, când barca de sus se potrivi exact în prima.

—- Trage acasă ca raţa la apă, spuse Jack Lunganul, un bărbat cu barbă cărunţită şi buzele subţiri, cum era felul celor din Galway, aplecându-se înainte şi înapoi exact cum făcuse şi Manuel, pe când Disko, în cabină, mârâi ceva în direcţia chepengului şi se auzi clar cum îşi sugea creionul. Am câştigat o sută patruzeci şi nouă şi jumătate – ghinionul tău, Discobolus! – mai spuse Jack Lunganul. Muncesc de mă omor ca să-ţi umplu buzunarele. Recolta de azi poţi s-o consideri destul de proastă. M-a depăşit portughezul.

Trosc! se auzi o altă barcă izbindu-se de flancul goeletei şi alţi peşti se revărsară în ţarcul de pe punte.

— Două sute trei. Hai să vedem pasagerul!

Vorbitorul era chiar mai mare decât irlandezul, iar chipul lui avea un aspect curios, cauzat de o tăietură purpurie care cobora de la ochiul stâng până la colţul drept al gurii.

Neştiind ce altceva să facă, Harvey freca cu peria fiecare barcă pe măsură ce acestea erau pe punte, scotea afară treptele de la picioare şi le aşeza pe fundul bărcii..

— A prins bine treaba, spuse omul cu cicatricea, care nu era altul decât Tom Platt, privindu-1 pe Harvey cu un ochi critic. Nu-s decât două moduri de a face o treabă. Unu' e ca la pescari: începi de unde-ţi vine şi-i dai un brânci, iar celălalt...

— Ce făceam noi pe bătrânul *Ohio!* îl întrerupse Dan, pătrunzând în grupul de oameni cu o masă lungă, pe picioare. Dă-te la o parte, Tom Platt, şi lasa-mă să aranjez mesele, continuă el fixând un capăt al tăbliei în două nişe din parapet şi, înţepenindu-i picioarele, se aplecă la timp pentru a evita o lovitură de la marinarul de pe vasul de război.

— Nu-i aşa, Danny, că făceau treaba asta şi pe *Ohio?* întrebă Tom Platt râzând.

— Cred că se uitau cam cruciş, că asta n-a nimerit, şi ştiu eu cine îşi vă găsi bocancii la piaţa de vechituri dacă nu ne lasă-n pace. Cară-te! Nu vezi că sunt ocupat?

— Danny, tu zaci pe parâme şi dormi cât e ziua de lungă, spuse Jack Lunganul. Eşti o culme a neruşinării, şi sunt convins că o să-l strici de-a binelea pe pasagerul nostru într-o săptămână.

— Îl cheamă Harvey, spuse Dan, agitând două cuţite cu o formă cam neobişnuită, şi nu după multă vreme va fi mai valoros decât cinci din oricare căutători de scoici din South Boston, încheie el aşezând cu grijă cuţitele pe masă şi, lăsându-şi capul pe o parte, admiră efectul.

— Cred că e patruzeci şi doi, se auzi o voce mică dinspre mare şi, în mijlocul unei hohot de râs, o alta răspunse: Cred că mi-a surâs şi mie norocul o dată, pentru că am patruzeci şi cinci, deşi nu prea sunt în formă.

— Patruzeci şi doi *sau* patruzeci şi cinci, am pierdut numărătoarea spuse vocea cea mică.

— Ăsta-i Penn şi Unchiu' Salters numărând captura. Oricând ar fi, te strâmbi de râs, mai rău ca la circ, zise Dan. Uită-te, doar, la ei!

— Haide, haide! strigă şi Jack Lunganul. E ud acolo, copii!

— Patruzeci şi doi ai zis, se auzi vocea lui Salters.

— Atunci îi mai număr o dată, se auzi cealaltă voce, supusă, cele două bărci legănându-se şi izbindu-se de bord.

— Răbdare, o Ierusalime! făcu Salters vâslind înapoi pentru a menţine barca pe loc. Ce l-o fi îndemnat pe un ţăran ca tine să se urce într-o barcă, nu pot să pricep. Aproape că m-ai tras la fund.

— Îmi pare rău, domnule Salters. M-am îmbarcat din pricina dispepsiei nervoase. Chiar domnia voastră m-aţi sfătuit s-o fac.

— Îneca-te-ai în Whalehole cu dispepsia ta nervoasă cu tot răcni Salters, un omuleţ gras ca un poloboc. Iar mă necăjeşti. Ai spus patruzeci şi doi sau patruzeci şi cinci?

— Am uitat, domnule Salters. Să mai numărăm!

— Nu văd cum ar putea fi patruzeci şi cinci. Eu sunt cel cu patruzeci şi cinci, continuă Salters. Numără cu grijă, Penn.

— Salters, descarcă-ţi peştele imediat, interveni Disko Troop ieşind afară din cabină, tonul său trădând autoritatea funcţiei.

— Nu le tăia ziua, tată, murmură Dan. Ăştia doi sunt doar la începutul trebii.

— Maica ta, Christoase, îi aruncă unu' câte unu', strigă Jack Lunganul, pe când Salters muncea cu multă râvnă iar celălalt număra un şir de crestături de pe copastie.

— Asta a fost săptămâha trecută, spuse el, privind în sus cu un aer plângăreţ, cu degetul arătător pe ultima crestătură.

Manuel îl înghionti pe Dan, care se repezi la palanul dinapoi şi, aplecându-se peste bord, strecură cârligul prin inelul de la pupă în timp ce Manuel trase înainte. Ceilalţi

traseră şi ei şi printr-o legănare barca ajunse la bord cu întreaga încărcătură – om, peşti şi toate celelalte.

— Unu, doi... patru.... nouă, numără Tom Platt cu un ochi experimentat. Patruzeci şi şapte, Penn, atâţia ai făcut.

Dan lăsă liber palanul din spate şi îi dădu drumul lui Penn pe punte împreună cu proprii săi peşti, ca un torent.

— Opriţi-vă! răcni Salters, legănându-se. Opriţi-vă, că pierd şirul la numărat, strigă el din nou dar nu mai avu timp pentru alte proteste, fiind ridicat la bord şi beneficiind de acelaşi tratament ca şi „Pennsylvania“.

— Patruzeci şi unu, încheie Tom Platt. Bătut de un ţăran, Salters, un marinar de valoarea ta.

— N-a fost bună numărătoarea, răspunse el, croindu-şi drum cu greu dintre peşti, şi sunt de-a dreptul istovit.

— Aşezaţi-vă! Aşezaţi-vă! se auzi dinspre teugă o voce pe care Harvey nu o cunoştea. Disko Troop, Tom Platt, Jack Lunganul şi Salters porniră înainte la auzul chemării. Micuţul Penn îşi făcu de lucru cu tamburul său şi firele încâlcite ale undiţelor pentru cod; Manuel se întinse cât era de lung pe punte, iar Dan coborî în cală unde Harvey îl auzi bătând cu ciocanul în butoaie.

— Sare, explică el, revenind pe punte. De îndată ce terminăm cu masa trecem la treabă. Tu te ţii de tata. Tom Platt şi cu tata ridică ancora împreună, o să-i auzi certându-se. Noi intrăm în repriza a doua, tu şi cu mine şi cu Manuel şi cu Penn – tinereţea şi frumuseţea vasului.

— Ce rost au toate astea? întrebă Harvey. Mi-e foame.

— Termină imediat. Mmmm... miroase frumos astă-seară. Tata angajează întotdeauna un bucătar bun, dacă tot e să sufere cu frate-său. Avem recoltă bună astăzi? întrebă el arătând spre coşurile pline cu peşte. Cum a fost marea, Manuel?

— Două'ş'cinci, de stânjeni, răspunse portughezul, somnoros. Muşcă bine şi repede. Într-o bună zi am să-ţi arăt şi ţie, Harvey.

Luna îşi începu plimbarea pe marea calmă încă înainte ca bătrânii să termine cu masa. Nu mai era nevoie ca bucătarul să strige „repriza a doua“, că Dan şi Manuel şi coborâră, prin tambuchi şi se aşezară la masă unde Tom Platt, ultimul şi cel mai meticulos dintre vârstnici, tocmai se terminase de şters la gură cu dosul palmei. Harvey coborî şi el după Penn şi se aşeză în faţa unei crătiţi de cositor plină cu limbi şi alte măruntaie de cod, toate amestecate cu bucăţi de carne de porc şi cartofi prăjiţi, o pâine caldă şi cafea neagră şi tare. Deşi flămânzi, aşteptară până când „Pennsylvania“ rosti, solemn, rugăciunea, după care înfulecară în tăcere până când Dan mai răsuflă puţin cu cana de cafea în faţă şi-l întrebă pe Harvey cum se simte.

— Aproape sătul, dar parca mai e loc pentru un supliment.

Bucătarul era un negru uriaş, negru ca lignitul şi, spre deosebire de ceilalţi negri pe care Harvey îi întâlnise, acesta nu vorbea, mulţumindu-se cu zâmbete şi invitaţii mute adresate clienţilor săi.

— Vezi tu, Harvey, e chiar cum ţi-am spus, zise Dan bătând darabana, cu furculiţa în masă. Ăştia tineri şi arătoşi, adică eu şi Pennsy, tu şi Manuel, noi suntem repriza a doua, iar noi mâncăm când termină repriza întâi. Ăştia sunt rechinii bătrâni; iar ei sunt zgârciţi şi aduşi de spate şi burţile lor trebuie onorate primele, aşa că ei stau primii la masă, ceea ce nici nu merită. Aşa e, doctore? încheie el, iar bucătarul dădu din cap afirmativ.

— Nu poate vorbi? întrebă Harvey şoptit.

— Destul ca să-şi facă treaba. Oricum, nu prea multe din câte ştim noi. Limba lui maternă e cam ciudată. Vine de la Cape Breton, din interior, unde băştinaşii vorbesc scoţiana neaoşe. Cape Breton e plin de negri ai căror strămoşi au venit în timpul războiului şi vorbesc toţi ca ţăranii – cam repezit şi nu prea frumos.

— Aia nu e scoţiană, spuse, „Pcnnsylvania“. Se numeşte

Galeză. Aşa am citit eu într-o carte.

— Penn citeşte o mulţime. Mai tot ce spune e adevărat, doar să nu-1 pui să numere peştii. Aşa-i, Penn?

— Oare tatăl tău îi lăsă să spună cât au prins, fără să-i verifice? întrebă Harvey.

— Păi da. Ce interes ai să minţi pentru câţiva peşti prăpădiţi?

— Mai mult, mai mult, nu mai puţin! / De peşte vasul este plin.

Cântecul lui Jack Lunganul se auzi prin tambuchi iar „repriza a doua“ se căţără imediat pe punte. În lumina lunii umbra catargelor şi a velelor se plimba de colo până colo pe puntea goeletei care se legăna uşor iar grămada de peşti de la pupă strălucea ca o pată de argint lichid. În cală, unde Disko Troop şi Tom Platt se mişcau printre vasele cu sare, se auzeau zgomote şi huruituri. Dan îi dădu lui Harvey o furcă şi îl conduse spre capătul dinspre cală al mesei, acolo unde Unchiul Salters bătea nerăbdător cu mânerul unui cuţit. La picioarele sale se afla o postavă cu sare.

— Tu le arunci peştii tatii şi lui Tom Platt prin tambuchi şi ai grijă ca Unchiu’ Salters să nu-ţi scoată vreun ochi cu cuţitul, spuse Dan coborând în cală. Eu am să le dau sarea jos.

Penn şi Manuel stăteau vârâţi până la genunchi în peşte, agitând cuţitele. Jack Lunganul, cu un coş la picioare şi cu mănuşi pe mâini, stătea în faţa lui Salters, iar Harvey privi la furcă şi la postavă.

— Haide! strigă Manuel, aplecându-se asupra peştelui şi ridicând unul cu un deget în ochi şi altul sub bronhii, îl puse pe marginea ţarcului. Lama cuţitului străluci, se auzi sunetul sfâşierii iar peştele, despicat de la cap la coadă, cu câte o crestătură de fiecare parte a gâtului, căzu la picioarele lui Jack.

— Haide! făcu şi Jack şi, cu o mişcare a mâinii lui înmănuşate, ficatul codului căzu în coş. Încă o mişcare şi

capul şi măruntaiele peştelui zburară peste bord iar peştele, golit de intestine, alunecă spre Salters care sforăia, fioros. Se auzi din nou sunetul cuţitului rupând în carne, şira spinării peştelui zbură peşte bord, iar acesta fără cap, fără maţe şi deschis ca o carte ateriză în postavă cu un plescăit, aruncând stropi de apă sărată în gura rămasă deschisă de uimire a lui Harvey. După primele strigăte oamenii rămaseră tăcuţi; peştii se mişcau de parcă erau vii şi până când Harvey avea să nu se mai mire de îndemânarea de-a dreptul miraculoasă cu care se făcea treaba, postava se umplu.

— Aruncă! mârii Salters fără să mai întoarcă, iar Harvey aruncă peştii câte doi şi câte trei deodată prin tambuchi.

— Hei, aruncă-i mai chitit, strigă Dan. Nu-i mai împrăştia. Unchiu' Salters e cel mai bun din toată flota de pescuit. Uită-te la el cum lucrează.

Într-adevăr, părea că rotofeiul unchi tăia paginile unei cărţi la întrecere cu timpul. Trupul lui Manuel, aplecat din şale, era ca o statuie, dar braţele sale lungi prindeau peştii fără încetare. Micuţul Penn trudea cu vitejie, dar nu era greu de văzut cât e de slab. De vreo două ori Manuel îşi făcu vreme să-l ajute fără să întrerupă înlănţuirea operaţiunilor.

Jos, în cală, zgomotul făcut de sarea zgrunţuroasă frecată pe carnea crudă semăna cu uruitul unei pietre de moară – un zumzet continuu pe fondul căruia se auzeau în acelaşi timp clinchetul cuţitelor. În ţarcul cu peşti, smulgerea şi zborul capetelor, a ficatului şi măruntaielor, scârţâitul cuţitului unchiului Salters care desprindea şira spinării şi plescăitul peştilor umezi, spintecaţi, căzând în postavă.

La capătul unei ore încheiate Harvey ar fi dat orice pe lume, pentru o clipă de odihnă. Codul proaspăt, mustind în apă, cântărea mai mult decât îşi închipuise vreodată, iar spatele îl durea din pricina aruncatului neîncetat. Dar, pentru prima dată în viaţa lui simţea că face parte din

tagma celor care muncesc; gândul îl umplea de mândrie şi rezista cu încăpăţânare.

— Un cuţiiit! strigă Unchiul Salters în cele din urmă. Penn se îndreptă de şale, gâfâind, Manuel se aplecă de câteva ori înainte şi înapoi pentru a se mai dezmorţi, iar Jack Lunganul se lăsă peste parapet. Bucătarul apăru făcut ca o umbră neagră, strânse o grămadă de capete de peşte şi spinări şi se retrase.

— Astea-s pentru micul dejun şi budinca din capete de peşte, spuse Jack Lunganul plescăind de plăcere.

— Un cuţit! strigă din nou Salters, agitând arma lată şi curbată a spintecătorului.

— Uită-te lă picioarele tale, Harve, îi strigă Dan din cală, iar Harvey văzu vreo şase cuţite înfipte într-un ţăruş de lângă bocaport. Le împărţi celor care aveau nevoie şi le luă în primire pe cele tocite.

— Apă! ceru Disko Troop.

— Butoiul e-n faţa ta şi polonicul e alături. Grăbeşte-te, Harve! spuse Dan.

Harvey se întoarse cât putu de repede cu un polonic mare de apă stătută, de culoare maronie, dar cu gust de nectar şi dezlegă limbile lui Disko şi Tom Platt.

— Aşa e codul, Tom Platt, spuse Disko. Nu e nici smokine de Damasc şi nici măcar lingouri de argint. Îţi repet asta în fiecare clipă, de când navigăm noi împreună.

— E vorba doar de şapte sezoane, replică Tom Platt cu răceală. Marfa bine aşezată rămâne bine aşezată, şi chiar dacă trebuie să stivuieşti balast, poţi s-o faci cum trebuie sau cum nu trebuie. Dac-ai fi văzut vreodată patru sute de tone de fier puse în….

— La treabă, strigă Manuel, şi munca fu reluată fără oprire, până la ultimul peşte. În clipa aceea, Disko Troop se târî până în cabină împreună cu fratele său, Manuel şi Jack Lunganul s-au îndreptat spre pupa; doar Tom Platt mai zăbovi puţin pentru a închide bocaportul şi dispăru şi el sub

punte. După vreo jumătate de minut, Harvey auzi sforăituri grozave dinspre cabină şi se uită buimăcit de somn la Dan şi Penn.

— Am făcut ceva mai bine de data asta, Danny, spuse Penn cu pleoapele îngreunate de oboseală. Dar cred că este de datoria mea să ajut la curăţenie.

— Nu te-aş lua pe conştiinţă nici pentru o sută de chintale, spuse Dan, Mergi la culcare, Penn. N-ai tu chemarea să faci munca unui flăcău. Ia o găleată, Harvey. O, Penn, răstoarnă şi tu astea în butoiul de colo până nu adormi. Poţi să mai stai treaz atâta?

Penn ridică coşul greu cu ficaţi de cod, îi goli într-un butoi al cărui capac era fixat cu o balama, ancorat bine de teugă, după care şi el coborî sub punte.

— Băieţii fac curat după prepararea peştelui, iar primul cart pe vreme bună este tot cartul băieţilor, aici, explică Dan, spălând energic ţarcul pentru peşti, după care demontă masa şi o puse la uscat în lumina lunii, şterse cuţitele înroşite de sânge cu un şomoiog de câlţi şi începu să le ascută pe o gresie mică, în timp ce Harvey, sub îndrumarea lui, arunca peste bord resturile.

Odată cu primele resturi căzute în apă, un monstru alb-argiritiu se ridică aproape vertical din apa uleioasă şi scoase un oftat ciudat, şuierat. Harvey se trase înapoi cu un strigăt, dar Dan râse de el.

— Nu-i decât o balenă. Cerşeşte capete-de peşti. Când le e foame se ridică aşa. Miroase de parcă ar ieşi din mormânt, nu-i aşa? întrebă Dan, o duhoare groaznică de peşte stricat umplând aerul, pe măsură ce stâlpul de spumă albă se scufundă în apa care fierbea. N-ai mai văzut o balenă ridicându-se aşa? O să vezi cu sutele până când vei debarca. Ascultă! E bine că mai avem un mus la bord. Otto era prea bătrân şi pe deasupra mai era şi olandez. El şi cu mine ne băteam tot timpul. Nu mi-ar fi păsat prea mult dacă ar fi avut ceva creştinesc în capu’ ăla al lui. Ţi-e

somn?

— Sunt mort de somn, răspunse Harvey, picotind.

— Nu e voie să dormi când eşti de cart. Ridică-te şi vezi dacă felinarul de la ancoră e aprins şi dacă luminează destul. Doar tu eşti de cart acum, Harve.

— Pfui! Ce rău ne poate face? E luminos ca ziua, răspunse Harvey şi începu să sforăie.

— Tocmai când ţi se poate întâmpla ceva, zice tata. Vremea frumoasă e bună de dormit şi până să-ţi dai seamă te taie-n două un pachebot şi după aia şapteşpe ofiţeri galonaţi, toţi gentlemeni, ridică mâna şi se jură că felinarul era stins şi că afară, era o ceaţă să-ţi bagi degetele în ochi. Harve, cam ţin la tine, dar dacă-ţi mai cade capu’ o dată, te altoiesc eu cu odgonul.

Luna, care e martora multor întâmplări neobişnuite prin locurile acelea, privea un tânăr subţirel, în pantaloni încheiaţi la genunchi şi un jerseu roşu bălăbănindu-se pe punţile încărcate ale unei goelete de şaptezeci de tone, iar în spatele lui, agitând o funie cu noduri, păşea cu aerul unui călău un băiat care, printre loviturile pe care le administra celui dintâi, căsca şi moţăia.

Timona gemea şi se zbătea uşor, una din vele fâlfâia la adierea unui vânt abia simţit, vinciul ancorei scârţâia iar procesiunea nenorocită continua. Harvey protestă, ameninţă, se smiorcăi şi până la urmă începu de-a dreptul să plângă pe când Dan, cuvintele împleticindu-i-se în gură, vorbea despre frumuseţea stării de veghe şi plesnea din funie pedepsind bărcile pescăreşti la fel de des cum îl lovea pe Harvey. În cele din urmă, ceasul din cabină bătu de zece şi, la a zecea bătaie, micul Penn se târî pe punte, unde găsi doi băieţi căzuţi grămadă unul lângă altul pe tambuehiul principal, atât de scufundaţi în somn încât trebui să-i rostogolească de-a binelea până lâ paturile lor.

CAPITOLUL III

Somnul pe o mare de patruzeci de stânjeni este acela care limpezeşte sufletul şi ochiul şi inima, trimiţându-te flămând la micul dejun. Aşa că goliră un castron de tablă plin cu bucăţele gustoase de peşte strâns de cu seară de către bucătar, curăţiră farfuriile şi castroanele de la masa vârstnicilor ieşiţi deja la pescuit, tăiară carnea de porc pentru prânz, făcură curat pe teugă, puseră ulei în lămpi, aduseră cărbuni şi apă pentru bucătar şi controlară magazia unde erau depozitate proviziile. Într-un cuvânt, era o altă zi perfectă – călduroasă, blândă şi limpede – iar Harvey respira din adâncul plămânilor.

Tot mai multe goelete îşi făcuseră apariţia în cursul nopţii, iar marea albastră şi nesfârşită era presărată de bărci şi pânze întinse. Undeva departe, la orizont, fumul vreunui pachebot nevăzut păta întinderea albastră, iar spre răsărit velele-zburător ale unei corăbii mari, care tocmai se ridicau pe arborele trinchet, păreau o crestătură pătrată în mare. Pe acoperişul cabinei sale, Disko Troop fuma cu un ochi la flota de pescuit din jurul său şi altul la micul pendul de la capătul arborelui cel mare.

— Când tata stă aşa ca acum, spuse Dan în şoaptă, înseamnă că se gândeşte la ceva pentru noi toţi. Pariez pe leafa şi partea mea că în curând aruncăm ancora. Tata se pricepe la cod, iar flota ştie. Atunci când fumul se ridică în colaci, ca acum, tata se gândeşte la peşti. Dacă încerci să-i vorbeşti acum, îl apucă nebunia. Ultima oară când am încercat, şi-a scos un bocanc şi a dat cu el după mine.

— Tată, i se adresă Dan, ne-am treminat treburile. N-am putea ieşi puţin pe mare? Vremea e bună de pescuit.

— Da' nu în nădragii ăia vişinii şi pantofii maro pe jumătate arşi. Dă-i ceva cumsecade să pună pe el.

— Tata e mulţumit şi asta e bine, spuse Dan trăgându-1 pe Harvey în cabină în timp ce Troop arunca o cheie după

ei. Tata ţine veşmintele de rezervă acolo unde le poate controla; mama zice că eu n-am grijă, continuă el căutând printr-un cufăr şi în mai puţin de trei-minute Harvey se pomeni înveşmântat în cizme pescăreşti de cauciuc, înalte până la jumătatea coapsei, un pulovăr gros, albastru, bine peticit la coate, o pereche de mănuşi şi o haină de vânt.

—- Acum mai vii de-acasă, spuse Dan. Grăbeşte-te!

— Ţine aproape şi nu colinda pe la ceilalţi. Dacă te întreabă careva ce am eu de gând să fac, spune-i adevărul, pentru că nici n-ai habar, spuse Troop.

O barcă mică, roşie, botezată „Hattie S.“, plutea ancorată la pupa goeletei. Dan trase după sine odgonul cu care era legată barca şi se coborî uşor, iar Harvey îl urmă rostogolindu-se neîndemânatic.

— Nu aşa se coboară într-o barcă, spuse Dan. Dacă era puţin tangaj te duceai la fund precis. Trebuie să înveţi cum să te cobori.

Dan potrivi vâslele, se aşeză pe banca din faţă şi îl urmări pe Harvey cum, se descurcă. Băiatul mai vâslise cândva, aşa cum vâslesc femeile, pe lacurile din Adirondacks, dar era mare deosebire între furcile care scârţâiau şi furcheţii bine echilibraţi ai unei bărci de agrement, între vâslele uşoare de acasă şi vâslele butucănoase, grele, lungi de opt picioare pe care Harvey le împlânta, gemând, în valurile abia simţite.

— Scurt! Vâsleşte mai din scurt! strigă Dan. Dacă înfigi vâslele în felul ăsta, oricum ar fi marea, o să răstorni barca. Uită-te la ea! Nu e minunată? Şi mai e şi a mea, pe deasupra.

Bărcuţa era curată ca un pahar. La provă avea o ancoră mică, două urcioare cu apă şi vreo şaptezeci de stânjeni de odgon. Un fel de corn de tablă atârna în cârlige chiar în dreptul, mâinii drepte a lui Harvey, alături de un mai nu prea plăcut la vedere, un harpon scurt şi un baston de lemn parcă şi mai scurt. Mai multe scule, cu grele greutăţi de

plumb şi cârlige duble pentru cod, toate rulate cu grijă pe mosoare pătrate, erau la locul lor de lângă copastie.

— Unde-s vela şi catargul? întrebă Harvey ale cărui palme începuseră să-l doară.

— Nu prea folosim velele pe bărcile de pescuit, răspunse Dan cu un chicotit. Tragi la rame, dar nu trebuie să tragi aşa de tare. N-ai vrea să ai şi tu una de-asta?

— Ştiu eu, cred că tata mi-ar cumpăra vreo două, dacă l-aş ruga, răspunse Harvey care până atunci fusese mult prea ocupat pentru a se gândi la familia lui.

— Aşa e, am uitat că bătrânu' tău e milionar. Doar că tu nu prea mai faci pe milionarul acum. Dar o asemenea barcă, echipată cum se cuvine, continuă Dan de parcă era vorba de o balerină, costă o avere. Şi crezi că taică-tău ţi-ar da una doar aşa, ca să te joci cu ea?

— Nu m-aş mira. Ar fi, probabil, singurul lucru pentru care nu l-am bătut la cap.

— Se vede treaba că eşti un copil costisitor de ţinut pe lângă casă. Nu târî vâslele aşa, Harvey. Mai din scurt e mult mai bine, pentru că marea nu e niciodată absolut de calmă, iar valurile… continuă Dan, dar nu mai apucă să-şi termine vorba că mânerul vâslei îl izbi pe Harvey în bărbie, trântindu-l pe spate. Iată ce vroiam să-ţi spun, chiar şi eu a trebuit să învăţ, dar eu nu aveam mai mult de opt ani când am trecut prin şcoala asta, mai spuse el în timp ce Harvey îşi recăpăta locul încruntat şi cu o durere de bărbie. Nu trebuie să te superi pe lucruri, aşa spune tata. E doar vina noastră dacă nu ştim cum să le mânuim, zice el. Hai să încercăm aici. Manuel o să ne spună adâncimea.

Portughezul se legăna pe valuri la o milă depărtare, dar când Dan ridică o vâslă drept în sus, acesta legănă braţul stâng de trei ori.

— Treizeci de stânjeni, explică Dan înfigând o stridie sărată în cârlig. S-a terminat cu cocoloaşele. Pune momeală aşa ca mine şi vezi să nu încurci sfoara, Harvey, băiete.

Undiţa lui Dan se afla în apă cu mult înainte ca Harvey să stăpânească secretul momelii şi al desfăşurării plumbilor. Barca aluneca uşor şi nu avea rost să ancoreze până nu ajungeau la un loc sigur.

—- Atenţie! Vine! strigă Dan în timp ce o rafală de stropi de apă căzu pe umerii lui Harvey iar un cod mare se zbătea lângă ambarcaţie.

— Ăla mare, Harvey, ăla mare, lângă mâna ta. Repede! strigă din nou Dan iar Harvey, pentru că „ăla mare“ nu putea fi cornul cu care se suna ora mesei, îi dădu lui Dan harponul iar acesta, ştiinţific, îl izbi pe adversarul său ameţindu-1 înainte de a-l trage la bord şi smulse cârligul cu un băţ scurt de lemn pe care-1 numi „marinarul“. După care Harvey simţi el însuşi o smucitură şi trase de sfoară cu mult zel.

— Dar astea sunt căpşuni, strigă el. Priveşte!

Cârligul se încurcase într-o tufă de căpşuni, roşii pe o parte şi albe pe cealaltă, reproduceri perfecte ale fructelor care cresc pe ţărm cu singura deosebire că acestora le lipseau frunzele, iar tulpina era subţire şi lipicioasă.

— Nu le atinge! Aruncă-le! Nu…

Dar era prea târziu. Harvey le luase din cârlig în mână şi acum le admira.

—- Au! Au! Vai de mine! se lamenta el pe când palmele îi zvâcneau de parcă strânsese în ele mii de ace.

— Acum ştii şi tu ce înseamnă căpşunile de pe fundul, mării. Tata zice că în afară de peşte să nu atingi nimic cu degetele goale. Şterge-te de copastie, Harvey, şi mai pune momeală în cârlige. Nu câştigi nimic dacă stai gură-cască. E doar pe banii tăi.

Harvey zâmbi. Deodată sfoara se întinse tăindu-i palmele chiar şi prin mănuşile de lână făcute pentru a-1 proteja în astfel de cazuri.

— E un leneş. Lasă-i sfoara după puterile lui. Te ajut eu.

— Nu, n-o să mă ajuţi de loc, îi răspunse înţepat Harvey,

ţinându-se zdravăn de sfoară. E primul meu peşte. E… e cumva o balenă?

— E un peşte plat, probabil, răspunse Dan privind cercetător apa de pe lângă barcă, agitând harponul, gata pentru orice împrejurare. Ceva alb şi oval se ivi sclipitor, zbătându-se în apa aproape verde. Pun pariu pe toată leafa mea că are peste o sută de livre. Eşti chiar atât de nerăbdător să-l tragi afară singur?

Chipul lui Harvey era albastru-purpuriu de emoţie şi efort, degetele îi erau zdrelite şi îi sângerau acolo unde se izbiseră de copastie, stropi de sudoare îi picurau de pe frunte şi era pe jumătate orbit de încordarea cu care urmărea vălurelele care reflectau lumina soarelui, de-a lungul firului de apă. Băieţii obosiră cu mult înaintea peştelui care timp de douăzeci de minute deţinu controlul asupra lor şi a bărcii. Dar până la urmă, marele peşte plat a fost harponat şi adus la bord.

— Norocul începătorului, spuse Dan, ştergându-şi fruntea de sudoare. Are pe puţin o sută de livre.

Harvey privi imensa creatură cenuşie-pestriţă cu o mândrie greu de exprimat în cuvinte. Mai văzuse de multe ori asemenea peşti, pe dalele de marmură de la ţărm dar niciodată nu-i trecuse prin minte să întrebe cum ajunseseră acolo. Dar acum ştia şi fiecare părticică din trupul său îl durea de efort.

— Dacă tata ar fi aici, spuse Dan schimbând direcţia, ar citi semnele de parcă le-ar avea scrise. Tata spune că totul are un sens, bun sau rău. Tata e mai adânc decât marea.

Dar chiar când Dan vorbea în felul acesta, cineva de pe goeleta lor trase un foc cu un pistol şi un coş cu cartofi se înălţă pe greementul de la prora.

— Ce ţi-am spus eu? continuă Dan. Aceasta e adunarea pentru tot echipajul. Tata are el ceva în minte, altfel n-ar întrerupe pescuitul la ora asta din zi. Adună undiţele, Harve, ne întoarcem.

Cei doi erau spre bordul goeletei cel mai expus vântului, gata să mâne barca pe marea aproape nemişcată, când strigăte de durere venite de la jumătate de milă depărtare îi îndreptară spre Penn care se învârtea în jurul unui punct fix de pe mare, ca un gigantic gândac de apă. Omuleţul, se îndepărta şi se apropia din nou cu o energie deosebită, dar la sfârşitul fiecărei manevre barca lui se smucea şi se oprea în parâma întinsă.

— Va trebui să-l ajutăm, altfel prinde rădăcini aici şi face şi seminţe, hotărî Dan.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Harvey, pentru care aceasta era o lume cu totul nouă, unde el nu putea încălca legea celor mai vârstnici, dar putea pune, cu umilinţă, întrebări.

— I s-a înţepenit ancora. Penn le pierde tot timpul. Până acum a pierdut două, numai la drumul ăsta, şi pe fund nisipos, iar tata spune că dacă mai pierde una, cât ai zice peşte îi şi dă pietroiul. Asta l-ar distruge pe Penn.

— Cum vine aia, „îi dă pietroiul“? întrebă Harvey – care-şi închipuia că e vorba de un fel de tortură pe mare, cum citise prin cărţile de poveşti.

— Un pietroi mare în loc de ancoră. Oricât de departe ai fi de o barcă, se vede şi pietroiul. Toată flota ştie ce înseamnă asta. Şi-ar bate joc de el cum nu se mai poate. Penn n-ar suporta aşa ceva nici cât un câine cu un polonic legat de coadă. Atâta-i de sensibil, omul ăsta! Hei, Penn, iar te-ai înţepenit? Nu mai încerca niciuna din schemele alea. Apleacă-te şi trage uşor în sus şi-n jos.

— Nu se mişcă, răspunse omuleţul, răsuflând din greu. Nu se mişcă de loc şi chiar că am încercat totul.

— Dar ce e grozăvia aia de la prora? întrebă Dan, arătând către o încâlceală nebună de vâsle de rezervă şi parâme, rodul lipsei de experienţă.

— Aaa, aceea, răspunse Penn plin de mândrie, este un vinci spaniol. Domnul Salters m-a învăţat cum să-l fac, dar nici măcar acesta nu poate mişca ancora.

Dan se aplecă spre copastie pentru a-şi ascunde un zâmbet, trase de vreo două ori de parâmă şi spre uimirea celorlalţi ancora se ridică imediat.

— Trage-o sus, Penn, spuse el râzând, sau se agaţă din nou.

Îl lăsară pe Penn privind vârfurile pline de alge ale micii sale ancore cu ochii săi albaştri, mari şi patetici, şi mulţumindu-le din toată inima.

— Ascultă, Harve, când mă gândese mai bine la el, spuse Dan când ajunseră suficient de departe, Penn ăsta nu e om rău, nu e de fel periculos, doar că nu prea-1 mai duce capul. Înţelegi?

— Aşa să fie, sau e vorba iar de judecata tatălui tău? întrebă Harvey aplecându-se asupra vâslelor pe care învăţa să le mânuiască mult mai uşor.

— Tata n-a greşit de data asta. Penn e precis cam ţicnit. Adică, nu chiar aşa, mai degrabă e un prostovan care nu face niciun rău. Uite cum a fost (acum vâsleşti destul de bine, Harve) şi îţi spun pentru că e bine să ştii şi tu. A fost odată un predicator din Moravia, pe nume Jacob Boiler, aşa mi-a, spus tata, care stătea cu nevasta şi patru copii undeva, în drumul spre Pennsylvania. Ei bine, Penn i-a luat pe-ai lui şi i-a dus la o întrunire în Moravia, un fel de întrunire într-o tabără şi au rămas doar o singură noapte în Johnstown. Cred că ai auzit despre Johnstown.

— Da, am auzit, răspunse Harvey. Dar nu ştiu de ce. Îmi umblă prin minte la fel ca Ashtabula.

— În ambele locuri au fost accidente mari, de aceea, Harve. Deci, în noaptea când Penn şi ai lui au rămas la hotel, Johnstown a fost ras de pe faţa pământului. S-a rupt barajul şi l-a inundat, iar casele au fost luate de apă şi s-au izbit una de alta şi s-au scufundat. Am văzut pozele, sunt cumplite. Penn i-a văzut pe ai lui înecându-se până la unu înainte ca el să-şi dea seama ce se întâmplă. De-atunci nu mai e el chiar întreg la minte. A bănuit că ceva s-a

întâmplat cu Johnstown, dar nu-şi mai aducea aminte ce şi umbla de colo până colo zâmbind şi minunându-se. Nu mai ştia cine e, nici măcar cine a fost, şi în starea asta a dat peste Unchiu' Salters, care era în vizită la Allegheny City. Jumătate din rudele mamei mele locu- iesc în diferite locuri în Pennsylvania, iar Unchiu' Salters îi vizitează în timpul iernii. Într-un fel, Unchiu' Salters l-a adoptat pe Penn, ştiind prea bine care e necazul lui, şi l-a dus în est şi i-a dat de lucru la ferma sa.

— Deci de aceea l-am auzit că îl făcea pe Penn ţăran seara trecută când li s-au izbit bărcile una de alta. Unchiul acesta al tău e ţăran?

— Ţăran! strigă Dan. Nu e destulă apă în mare de aici până la Capul Hatteras care să spele pământul de pe cizmele lui. Nu va fi niciodată altceva decât un ţăran. Ştii tu, Harve, l-am văzut pe omul ăsta punând mâna pe-o garniţă cam pe la apusul soarelui şi a început să-şi facă, de lucru cu canaua butoiului de lângă chepeng de parcă era la ugerul vacii. Într-atâta-i de ţăran omu' ăsta. Care va să zică, Penn şi cu Salters s-au îngrijit de fermă – era undeva, în drumul spre Exeter. Unchiu' Salters a vândut-o în primăvara asta unui imbecil din Boston care vroia să-şi facă o casă de vară acolo şi a căpătat o grămadă de bani pe ea. Şi uite-aşa, zăpăciţii ăştia doi au dus-o împreună până într-o bună zi când biserica lui Penn, aia de care ţinea el, – adică Moravienii, au aflat de el pe unde se află şi i-au scris lui Salters. N-am ştiut niciodată exact ce anume i-au scris, dar pe Unchiu' Salters l-au apucat pandaliile. El ţine mai mult de biserica episcopală, dar îi lasă şi pe unii şi pe alţii să îl creadă de partea lor, aşa că e şi un pic baptist. Le-a spus, aşadar, că nu-1 dă pe Penn nici unei nenorocite de biserici moraviene din Pennsylvania sau de aiurea. După aia, a venit la tata, târându-1 pe Penn după el, – asta a fost cu două curse în urmă –, şi i-a zis că el şi Penn trebuie musai să facă o călătorie pe mare, pentru sănătate. Cred eu că îşi

închipuia că moravienii n-or să bântuie mările pentru Jacob Boiler. Tata n-a avut nimic împotrivă pentru că Unchiu' Salters pescuise pe mare vreo treizeci de ani înainte de a se ocupa de îngrăşăminte, aşa că a luat un sfert din acţiunile pentru *We're Here,* iar călătoria i-a făcut lui Penn atâta bine încât tata şi-a făcut un obicei din a-1 lua cu el. Într-o bună zi, zice tata, o să-şi aducă el aminte de nevasta şi copiii lui şi de Johnstown şi de bună seamă că atunci o să moară, zice tot tata. Să nu cumva să pomeneşti despre Johnstown sau altele lui Penn că te aruncă Unchiu' Salters peste bord.

— Sărmanul Penn, murmură Harvey. Niciodată nu m-aş fi gândit că Unchiului Salters îi pasă de el, după cum se poartă unul cu altul când sunt alături.

— Totuşi, îmi place de Penn, la toţi ne place. Ar fi trebuit să-l remorcăm, dar am vrut să ştii, spuse Dan.

Între timp se apropiaseră de goeletă, celelalte bărci urmând nu departe în urma lor.

— Nu e nevoie să ridicăm bărcile până după cină, strigă Troop de pe punte. Trecem imediat la curăţatul peştelui. Aranjaţi mesele, băieţi.

— Mai adânc decât marea, spuse Dan, făcând cu ochiul, şi aranjă tot ce trebuia pentru curăţat. Uită-te la toate bărcile alea care s-au apropiat de azi dimineaţă până acum. Toate aşteaptă să vadă ce face tata. Le vezi, Harve?

— Pentru mine sunt toate Ia fel, răspunse Harvey şi pe bună dreptate, deoarece pentru un profan toate vasele din jur păreau făcute din aceeaşi formă.

— Şi totuşi nu sunt. Iată, de pildă, pachebotul ăla galben şi murdar, cu bompresul înclinat, e *Speranţa din Praga.* Nick Brady este căpitanul, cel mai mare ticălos de pe aici. O să-i spunem chiar noi acest lucru când vom ajunge la Main Ledge. Mai departe e *Ochiul zilei.* Fraţii Jeraulds sunt proprietarii, din Harwich. Are viteză mare şi noroc la pescuit. Dar tata cred că ar găsi peşte şi într-un cimitir.

Celelalte trei, mai într-o parte, sunt *Margie Smith, Rose* şi *Edith S. Walen,* toate de pe la noi. Cred că mâine întâlnim şi pe *Abbie M. Deering,* nu-i aşa, tată? Toate vin dinspre bancurile de nisip de la Qûeereau.

— N-ai să mai vezi multe bărci mâine, Dany, se adresă Disko fiului său, semn că era foarte mulţumit. Băieţi, suntem foarte aglomeraţi, continuă el adresându-se echipajului pe când aceştia se urcau la bord. Îi lăsăm să arunce momeală mare şi să prindă peşte mic, adăugă el examinând peştii deja prinşi; era ciudat cât de mici erau. În afara celui prins de Harvey, nu era niciunul pe punte mai mare de cincisprezece livre. Aştept schimbarea vremii, încheie el.

— N-ai deeât s-o aştepţi singur, Disko, pentru că *eu* chiar că nu văd niciun semn, spuse Jack Lunganul scrutând orizontul senin.

Totuşi cu o jumătate de oră mai târziu, pe când tăiau peştele, ceaţa îi învălui, coborând „între peşti şi pescari“, cum le plăcea lor să spună, răsucindu-se în rotocoale care înaintau ca un fum pe apa incoloră. Bărbaţii întrerupseră lucrul fără a scoate o vorbă. Jack Lunganul şi Unchiul Salters traseră opritorile vinciului de ancoră în lăcaşurile lor şi începură să ridice ancora, vinciul scârţâind pe măsură ce odgonul ud de cânepă se întindea pe tambur. Manuel şi Tom Platt dădură şi ei o mână de ajutor. Ancora ieşi din apă cu un suspin, vela cea mare se umflă în clipa în care Troop o fixă lângă timonă.

— Sus cu trinca şi şcota, strigă el.

— Îmi alunecă prin ceaţa asta, strigă şi Jack Lunganul în timp ce lega strâns trinca iar ceilalţi ridicau inelele zăngănitoare pe catarg. Estacada de la prora scârţâia iar goeleta înfruntă vântul şi se avântă în norul alb, învolburat.

— Ceaţa asta e mânată de vânt, constată Troop.

Pentru Harvey totul era minunat, mai presus de cele mai alese cuvinte, iar partea cea mai grozavă era că nu se

auzea nicio comandă, cu excepţia unui mormăit de satisfacţie din partea lui Disko Troop, terminat cu „Bine, băiete, bine!”

— N-ai mai văzut cum se ridică o ancoră până acum? îl întrebă Tom Platt pe Harvey care privea cu gura căscată, pânza întinsă pe arborele trinchet.

— Nu, niciodată. Unde mergem?

— Să pescuim şi apoi să tragem la chei, aşa cum o să afli chiar tu înainte de a împlini o săptămână la bord. Pentru tine totul este o noutate, dar noi nu ştim niciodată ce ni se poate întâmpla. Acum uită-te la mine. Tom Platt, niciodată nu m-aş fi gândit...

— Las’ că-i mai bine decât paişpe dolari pe lună şi un glonţ în burtă, spuse Troop de la timonă. Slăbeşte trinchetinul cu un dinte.

— Mai bine dolari şi cenţi, returnă fostul navigator de pe cuirasat, făcând ceva la o pânză mai mare cu o vargă de lemn ataşată la ea. Dar noi nu ne gândeam la bani atunci când ridicam ancora pe *Miss Jim Buck,* la Beaufort Harbour în larg, ghiulelele de la Fort Macon năpustindu-se asupra noastră, pe o furtună de mâna-ntâi care le punea capac la toate. Unde erai tu pe vremea aia, Disko Troop?

— Chiar aici, sau prin apropiere, răspunse Disko Troop, câştigându-mi pâinea în apele adânci şi ferindu-mă de corsarii din Reb. Îmi pare rău că nu-ţi pot oferi gloanţe fierbinţi, Tom Platt, dar pot să-ţi spun cu siguranţă că vom naviga cu vântul în spate înainte de a vedea Eastern Point.

—- Cred c-o să ridicăm, şi vela strai, spuse Disko aruncându-i o privire fratelui său.

— Dar eu cred că n-o să câştigăm nimic în plus. Ce rost are să irosim velele? răspunse marinarul-ţăran.

Timona se mişcă aproape imperceptibil în mâinile lui Disko. După câteva secunde creasta unui val izbi goeleta cu un şuierat, lovindu-l pe Salters între umeri şi udându-1 din cap până în picioare. Acesta se ridică bombănind, dar nu

ajunse prea departe când un alt val se năpusti asupra lui.

— Uite-1 pe tata cum îl urmăreşte pe punte, explică Dan. Unchiu' Salters îşi închipuie că sfertul lui din goeletă înseamnă velatura, iar tata îl înmoaie în felul ăsta de două curse încoace. Priveşte! L-a găsit din nou, spuse Dan când un val îl izbi pe Salters peste genunchi, chiar lângă arborele trinchet unde tocmai se adăpostise. Chipul lui Disko era tot atât de lipsit de expresie ca şi timona pe care o manevra.

— Şi totuşi, cred c-ar merge mai uşor cu vela strai, Salters, spuse Disko de parcă nu ar fi observat nimic deosebit..,

— Atunci înalţă-ţi zmeul ăla nenorocit, strigă victima dintr-un nor de stropi şi spumă, dar să nu dai vina pe mine dacă se întâmplă ceva. Penn, coboară şi bea-ţi cafeaua. Ar trebui să ai mai mult bun-simţ şi să nu bântui pe punte pe o astfel de vreme.

— Acum or să bea cafea până n-or să mai poată şi or să joace şah până li se întorc vacile acasă de la păşune, spuse Dan, pe când Salters îl împingea pe Penn în cabina de la prova. Mi se pare mie că pentru o vreme o să facem toţi acelaşi lucru. Nu e nimic pe lumea asta mai al naibii de plictisitor ca locurile astea fără o coadă de peşte.

— Mă bucur că ai spus-o, Danny, strigă Jack Lunganul care dădea târcoale pe corabie căutând ceva cu care să se distreze. Uitasem de-a binelea că aveam un pasager sub pălăria aia caraghioasă. Nu există trândăveală care să nu cunoască funia. Adă-1 încoace, Tom Platt, şi-l învăţăm noi cum să se poarte.

— De data asta nu vă merge cu mine, răspunse Dan rânjind. Tata m-a învăţat tot ce ştiu cu funia.

Timp de o oră Jack Lunganul îşi plimbă victima în sus şi în jos, învăţându-1, după cum spunea el „lucruri de pe mare pe care fiecare om trebuie să le ştie cu ochii închişi, beat sau în somn“. Nu e prea mult de aflat despre o goeletă de şaptezeci de tone, cu arborele trinchet ca, un buştean, dar

Jack avea darul explicaţiei. Când dorea să-i atragă atenţia lui Harvey asupra fungilor de sus, îşi înfigea degetele în ceafa băiatului şi îl ţinea cu privirea aţintită asupra lor timp de o jumătate de minut. Apoi îi explica diferenţa dintre prova şi pupa frecându-i nasul de tangon pe o lungime de câteva picioare, iar direcţia şi rostul fiecărei pârâme erau fixate în memoria lui Harvey chiar de parâma respectivă.

— Foarte bine! Bine executat! spuse Manuel. După masă îţi arăt o mică goeletă pe care o construiesc eu, cu toate parâmele. Aşa că vei mai învăţa.

— Clasa-ntâi pentru un pasager, spuse Dan. Tata mi-a dat de înţeles că te lasă să-ţi câştigi pâinea înainte de a te îneca. Din partea lui tata, asta înseamnă o mulţime. La următorul cart împreună te mai învăţ şi altele.

— Mai mult chiar, mârâi Disko, încercând să zărească ceva prin ceaţa care se ridica la prova ca un fum. Nu se vede nimic mai departe de zece picioare de bastonul de bompres, pe de lături rostogolindu-se nesfârşite procesiuni de valuri palide, solemne, şoptindu-şi şi spunându-şi unul altuia vorbe neştiute.

— Acum o să te-nvăţ ceva ce nu te poate învăţa Jack Lunganul, strigă Tom Platt în vreme ce dintr-un dulap de la pupa scoase o sondă de mare adâncime, cam uzată, scobită la un capăt, unse scobitura cu seu de oaie dintr-o farfurie şi porni spre prora. O să-ţi arăt cum se lansează Porumbelul Albastru. Fereşte!

Disko făcu ceva la timona care dirija deplasarea goeletei, în vreme ce Manuel, cu Harvey ca ajutor (şi tare mândru se mai simţea Harvey), lăsară ca trinca să cadă grămadă pe verfafor. Greutatea de plumb zumzăia monoton pe când Tom Platt o învârtea deasupra capului.

— Dă-i drumul, bătrâne, strigă Jack Lunganul nerăbdător. Pe ceaţa asta nu ne îndepărtăm noi nici douăzecişicinci de picioare de Insula Focului. Nu-i nimic de făcut.

— Nu fi gelos, Galway, răspunse Tom Platt în vreme ce

plumbul eliberat se scufundă cu un plescăit în mare, undeva înainte, iar goeleta îşi continua, încet, drumul.

— Sondarea aceasta este, totuşi, o şmecherie, explică Dan, mai ales atunci când sonda de mare adâncime e singurul care-ţi poate spune ceva o săptămână întreagă. Tu cam cât crezi că e, tată?

Chipul lui Disko, se destinse. Îndemânarea şi onoarea lui erau cuprinse în acest marş forţat pe care îl furase, pur şi simplu, restului Flotei, şi avea propria reputaţie de maestru care cunoaştea fundul mării chiar şi legat la ochi.

— Cred că şaizeci, dacă mă pricep cât de cât, răspunse el, urmărind cu privirea mica busolă din fereastra cabinei.

— Şaizeci, strigă şi Tom Platt, strângând la bord mari colaci de parâmă udă.

— Aruncaţi sonda! spuse Disko după un sfert de oră în care goeleta câştigase ceva distanţă.

— Dar acum cât zici că e? spuse Dan aproape şoptit, privindu-l cu mândrie pe Harvey care, la rândul său, era mult prea mândru de propriile sale performanţe pentru a mai fi impresionat de altceva.

— Cincizeci, răspunse tatăl. Presupun că ne aflăm chiar deasupra limbii de la Green Bank; niciodată mai adânc de cincizeci-şaizeci.

— Cincizeci, răcni şi Tom Platt, cu greu vizibil prin ceaţă. A căzut la un yard distanţă, ca obuzele de la Fort Macon.

— Pune momeala, Harve, spuse Dan, alegând un fir de undiţă de pe tambur.

Goeleta părea să plutească în promiscuitate prin ceaţă, velele zbătându-i-se dezlănţuit. Bărbaţii erau toţi în aşteptare, cu ochii aţintiţi pe cei doi băieţi care se apucau de pescuit.

—- Pfui! făcu Dan, undiţele lui agăţându-se de parapetul crestat şi îmbătrânit. Cum Dumnezeu de-a ştiut tata? Ajută-mă, Harve, e de-ăl mare. Pe deasupra şi agăţat de burtă. Traseră amândoi şi aduseră la bord un cod de douăzeci de

livre, cu ochii uriaşi. Cârligul i se înfipsese direct în stomac.

— Bine, dar e tot acoperit cu crabi, mici, strigă Harvey nedumerit, întorcând peştele de, pe o parte pe alta.

— Pe cinstea mea, sunt deja păduchioşi, adăugă Jack Lunganul. Disko, cred că ai o pereche de ochi de rezervă sub carenă.

Ancora fu coborâtă cu un plescăit grozav, şi toţi se aplecaseră peste undiţe, ocupându-şi locurile la parapet.

— Şi sunt buni de mâncat? se agită Harvey în vreme ce trăgea la bord un alt cod acoperit de crabi.

— Bineînţeles. Când sunt păduchioşi e semn că sunt la un loc cu miile, iar când muşcă în felul ăsta sunt flămânzi. Nu contează cum aşezi momeala. Ar muşca şi cârligul gol.

— Ascultă, ăsta-i grozav! strigă Harvey când peştele îşi făcu apariţia la bord, zbătându-se şi căscâad gura. De ce nu putem să pescuim de pe goeletă în loc să ieşim cu bărcile?

— Întotdeauna se poate până când începem să curăţăm peştele. După aceea, capetele şi maţele aruncate sperie peştii. Pescuitul de la bord nu e considerat progresiv, poate doar dacă ştii tot atât de mult ca şi tata. Cred că-n seara asta lăsăm traulul. Te doare mai rău spatele de la treaba asta decât atunci când eşti în barcă, n-am dreptate?

Era, într-adevăr, o treabă care-ţi cam rupea şalele, pentru că într-o barcă fiind, greutatea codului este suportată de apă până în ultima clipă, deci te afli, ca să spunem aşa, pe aceeaşi linie cu el. Dar cele câteva picioare cât este înăltimea bordului unei goelete necesită foarte mult efort în plus, iar aplecarea peste parapet face să te doară abdomenul. Iar atât cât a durat, a fost o luptă crâncenă şi furioasă, iar când peştii au încetat să mai muşte, pe bord se află o grămadă mare de cod.

— Dar unde sunt Penn şi Unchiul Salters? întrebă Harvey, scuturându-şi mizeria de pe salopetă şi rulând cu grijă firul undiţei, într-o atentă imitaţie a celorlalţi.

— Adu nişte cafea şi o să vezi singur.

La lumina galbenă a lămpii atârnate de clichetul stâlpului cabestanului, la masa de la teugă, total inconştienţi de peşte sau de starea vremii, stăteau cei doi bărbaţi cu o tablă de şah între ei, Unchiul Salters mârâind la fiecare mişcare a lui Penn.

—- Acum ce s-a mai întâmplat? spuse cel dintâi în timp ce Harvey stătea atârnat cu o mână de cureaua de piele de la capătul scării şi striga la bucătar.

— Peşti mari şi păduchioşi, cu grămada, replică Harvey citându-1 pe Jack Lunganul. Cum merge jocul?

— Nu e el de vină, săracu', replică Unchiul Salters, Penn rămânând cu gura căscată de uimire. Penn e surd.

— Aşa-i că joacă şah? întrebă Dan când Harvey îşi făcu apariţia cu cafeaua aburită într-o oală de cositor. Asta înseamnă că rămânem în pierdere astă-seară la curăţit. Tata e om corect şi cred că vor trebui să-şi facă treaba.

— Iar doi tineri pe care-i cunosc eu bine vor înfige vreo două postăvi de momeală în traul, asta în timp ce-şi fac şi treaba lor, spuse Disko legând timona cu un odgon, după bunul său plac.

— Hm, cred că aş prefera doar să fac curăţenie, tată.

— Nu-ţi mai face griji! Oricum, n-o să faci aşa ceva. La curăţat! La curăţat! Penn trece la aruncat în timp ce voi doi înfigeţi momeala.

— Pentru ce oare nu ne-or fi spus afurisiţii ăştia de băieţi că aţi dat de peşte? întrebă Unchiul Salters îndreptându-se spre locul său de la masă. Cuţitul ăsta e tocit definitiv, Dan.

— Dacă nici când am lăsat cablul nu te-ai trezit, înseamnă că trebuie să-ţi angajezi un mus personal, spuse Dan, agitându-se în amurg pe lângă bazinele în care se afla traulul, ancorate şi acestea de peretele dinspre vânt al cabinei principale. Harve, n-ai vrea să vii aici şi să-mi dai momeală?

— Pune momeala pe care ţi-o dăm noi, spuse Disko. Presupun că pescuitul cu cormorani va merita mai mult,

după cum se prezintă lucrurile.

— Am ajutat la treaba asta pe ţărm înainte de a învăţa să merg bine, spuse el. Dar asta nu înseamnă că nu e o muncă epuizantă. Tată, cam de câte platforme crezi că vom avea nevoie?

— De vreo trei. Grăbeşte-te! veni răspunsul dinspre bocaport, unde Disko şi Tom Platt sărau peştele.

— Sunt trei sute de stânjeni în fiecare din bazinele astea, explică Dan, mult mai mult decât avem noi nevoie să lansăm în noaptea asta. Au! Mi-a scăpat de dată asta, explică el sugându-şi degetul. Ascultă-mă pe mine, Harve, nu-s destui bani în Glouchester care să mă facă pe mine să lucrez pe un trauler adevărat. Poate fi progresiv, dar în afară de asta este cea mai anevoioasă şi istovitoare muncă de pe suprafaţa pământului.

— Nu ştiu cum numeşti tu asta dacă nu pescuit cu traulul, spuse Harvey mohorât. Am degetele ferfeniţă.

— Oooof! Asta nu-i decât altul din experimentele lui tata. Nu aruncă el traulul dacă nu are motive serioase s-o facă. Tata întotdeauna ştie. De-aia ne pune să înfigem momeala în felul ăsta. Să nu mai văd eu vreo coadă de peşte dacă n-o să scoatem traulul plin până la refuz.

Penn şi Unchiul Salters se ocupau de curăţirea peştelui, dar băieţii profitară destul de puţin din treaba aceasta. De îndată ce terminară de pus momeala în cârlige, Tom Platt şi Jack Lunganul, care cercetaseră cu ajutorul unui felinar interiorul uneia din bărci, îi dădură în lături, încărcară plasele şi câteva geamanduri mici şi colorate, lansând barca peste bord pe ceea ce Harvey considera a fi o mare extrem de agitată.

— Se vor îneca, strigă el. Barca e încărcată ca o maşină care cară marfă.

— Ne întoarcem noi, spuse Jack, iar în caz că nu ne veţi căuta, vom da vina pe voi dacă se încurcă plasa.

Barca se înălţă pe creasta unui val şi chiar în momentul

în care părea imposibil să evite coliziunea cu bordul goeletei, alunecă peste coamă şi fu înghiţită de amurgul umed.

— Ţine de-aici şi bate mereu, spuse Dan trecându-i lui Harvey funia unui clopot atârnat chiar lângă vinciul ancorei.

Harvey începu să bată clopotul cu mult zel, simţind că două vieţi depindeau de el. Dar Disko, în cabina lui, nu arăta de fel ca un ucigaş, iar când plecă la masă îi zâmbi sec mult prea zelosului Harvey.

— Asta nu e cine ştie ce vreme rea, explică Dan. Tu şi cu mine am fi putut lansa traulul. S-au îndepărtat doar atât cât este nevoie ca să nu strice cablul. Nici nu au nevoie de clopot.

— Cling! Cling! Cling! se auzea clopotul lui Harvey, alternând cu un răpăit ocazional, vreme de mai bine de o jumătate de oră. Deodată se auzi un strigăt şi o bufnitură în bordul goeletei. Dan şi Manuel se repeziră la cârligele greementului pentru bărci; Tom Platt şi Jack Lunganul sosiră la bord împreună, purtând, parcă, în spate jumătate din Atlanticul de nord. Barca îi urmă prin aer, aterizând pe punte cu un zăngănit.

— Îşi arată colţii, făcu el. Danny, te descurci tu.

— Am plăcerea să vă însoţesc la banchet, spuse Jack scurgându-şi apa din cizme şi, zburdând pe punte ca un elefant, propti în faţa lui Harvey un braţ învelit în mantaua de ploaie. Ne coborâm până acolo încât onorăm cu prezenţa noastră pe ceilalţi, încheie el discursul şi toţi patru se deplasară la masă, unde Harvey se îndopă până la refuz cu budincă de peşte şi plăcinte, adormind buştean chiar în momentul în care Manuel scoase dintr-un dulap o machetă frumoasă, lungă de două picioare, a goeletei „*Lucy Holmes*“, primul său vas, şi avea de gând să-i arate lui Harvey parâmele. Harvey nici măcar nu mişcă din degete când Penn îl târî în patul său.

— Mare durere trebuie să fie, mare durere, spuse Penn

privind chipul băiatului, pentru mama şi tatăl lui care-1 cred mort. Să pierzi un copil… să pierzi un băiat!

— Las-o baltă, Penn, interveni. Dan. Mai bine du-te şi termină-ţi partida de şah cu Unchiul Salters. Spune-i tatii că fac eu, şi cartul lui Harvey, dacă n-are nimic împotrivă. E terminat.

— Foarte bun băiat, spuse şi Manuel scoţându-şi cizmele şi dispărând în umbrele întunecate ale priciului de jos. O să iese un bărbat ca lumea din el, Danny, doar nu pare a fi chiar atât de rău cât zice bătrânul tău, nu-i aşa?

Dan râse, iar râsul se continuă într-un sforăit.

Era vreme rea afară, cu un vânt care se înteţea, iar cei mai vârstnici îşi prelungiră carturile. În cabină pendula bătea clar scurgerea orelor, prora ştergea, plescăind, valurile, coşul sobei de la teugă fâşâia şi trosnea la atingerea stropilor de apă, băieţii îşi făceau somnul, în timp ce Disko, Jack, Tom Platt şi Salters, fiecare la rândul său, şontâcăiau pe punte la pupa să se uite la timonă, la prova pentru a vedea dacă ţine ancora, sau pentru a mai da drumul la cablu ca să preîntâmpine tangajul, aruncând câte o privire spre felinarul abia zărit al ancorei.

CAPITOLUL IV

Harvey se trezi pentru a găsi „prima jumătate“ la micul, dejun, uşa de la teugă întredeschisă, şi fiecare centimetru pătrat din goeletă cântându-şi propria melodie. Trupul masiv şi negru al bucătarului se legăna în dosul maşinii de gătit la lumina focului, din sobă, iar oalele şi tigăile din dulapul de lemn găurit din faţa acesteia se frecau şi zdrăngăneau la fiecare legănare a goeletei. Sus, tot mai sus se avânta teuga, trasă, împinsă, tremurătoare, după care,

cu un fâşâit pătrunzător, ca de seceră, cobora iarăşi spre adâncuri. Auzea nervurile navei tăind şi strivind valurile, după care urma o scurtă pauză până când apele despărţite se prăvăleau pe puntea de sus ca o salvă de alice. Urma sunetul camuflat al cablului în ochiul ancorei, un mormăit şi apoi un scâncet al vinciului, o alunecare în derivă, un salt înainte şi apoi o izbitură, după care *We're Here* se aduna la un loc pentru a relua mişcările.

— Iar acum la ţărm, îl auzi spunând pe Jack Lunganul. Când ai treabă de făcut, trebuie s-o faci pe orice vreme. Iată-ne, aşadar, scăpaţi de restul flotilei şi nu mai avem nicio treabă de făcut, iar asta e o adevărată binecuvântare. Noapte bună la toată lumea, încheie el, alunecând ca un şarpe uriaş, de la masă drept în patul său, unde începu să fumeze. Tom Platt îi urmă, exemplul; Unchiul Salters împreună cu Penn se cocoţară pe scară ca să-şi ia în primire cartul, iar bucătarul începu pregătirile pentru „jumătatea a doua".

Aceştia din urmă coborâră din paturi atunci când ceilalţi şi le ocupară pe ale lor, căscând şi scuturându-şi somnul. Mâncară până nu mai putură să înghită nimic, şi abia atunci Manuel îşi umplu pipa cu nu ştiu ce fel de tutun îngrozitor, se ghemui între stâlpul clinchetului şi unul dintre paturi, îşi urcă picioarele pe masă, zâmbind tandru şi neruşinat fumului care se ridica. Dan se întinsese cât era de lung în patul său, luptându-se cu un acordeon aurit şi împodobit ca un pom de Crăciun şi ale cărui sunete urcau şi coborau odată cu mişcările goeletei. Bucătarul, proptind cu umerii dulapul în care ţinea plăcintele (şi lui Dan îi plăceau grozav plăcintele), curăţa cartofi cu un ochi aţintit pe maşina de gătit pentru eventualitatea în care prea multă apă s-ar fi prelins pe burlan în foc, iar mirosul şi fumul care stăruiau în aerul închis erau de nedescris.

Harvey se gândi bine cum stau lucrurile, se miră că nu e bolnav fără vindecare, şi se strecură la loc în patul său,

locul cel mai moale şi cel mai sigur, în timp ce Dan atacă „Nu vreau să mă joc în curtea ta”, tot atât de corect cât îi permiteau smuciturile nebune ale corăbiei.

— Cât mai durează chestia asta? întrebă Harvey pe Manuel.

— Până când se mai linişteşte şi vom putea vâsli până la traul. Poate până diseară. Poate încă două zile. Nu-ţi prea place, aşa-i?

— Acum o săptămână mi-ar fi fost groaznic de rău, dar acum nu pare să mă deranjeze cine ştie ce.

— Asta e pentru că zilele astea am făcut pescar din tine, Dac-aş fi în locul tău, când aş ajunge la Gloucester aş da vreo două-trei lumânări pentru norocul care-a dat peste mine.

— Să le dai cui?

— Ca să mergi la sigur, Sfintei Fecioare de la Biserica din Deal. Tot timpul e bună cu pescarii. De-aia se-neacă atât de puţini portughezi.

— Deci eşti Romano-Catolic?

— Sunt de loc din Madeira, nu sunt portorican. Păi atunci, ce-ai vrea să fiu, baptist? Sau ce? Întotdeauna aprind lumânări – două, trei – când ajung la Gloucester. Buna Sfântă Fecioară niciodată nu-1 uită pe Manuel.

— Eu văd lucrurile altfel, interveni Tom Platt din patul său, un chibrit aprins luminându-i cicatricea de pe faţă pe când trăgea cu zel din pipă. E la mintea oricui că nu te poţi pune cu marea şi o să capeţi ceea ce este de căpătat, fie că arzi lumânări sau gaz.

— Şi totuşi, e al naibii de bine să ai un prieten la curte, adăugă şi Jack Lunganul. Eu gândesc la fel ca Manuel, până la urmă. Acum vreo zece ani făceam parte din echipajul unui vas comercial din South Boston. Trecuserăm de Minot’s Ledge pe o vijelie dinspre nord-est, şi o ceaţă cum nu mai pomenisem, mai groasă ca păsatul. Bătrânul era beat, i se proptea bărbia pe fusul timonei, şi îmi zic eu,

„Dacă mai ajung vreodată să pun piciorul pe chei, le arăt eu sfinţilor de pe ce fel de corabie m-au salvat“. Acuma mă aflu aici, după cum prea bine poţi vedea, iar macheta împuţitei de „Kathleen“, care mi-a luat o lună încheiată ca s-o fac, i-am dat-o preotului, iar el a agăţat-o chiar deasupra altarului. E mult mai bine să dai o machetă, care, într-un fel, e aproape o operă de artă, decât să aprinzi o lumânare. Poţi cumpăra lumânări de la prăvălie, dar un model de barcă arată prea-bunilor sfinţi că te-ai deranjat şi că recunoşti.

— Chiar crezi aşa ceva, irlandezule? întrebă Tom Platt rezemându-se într-un cot.

— Aş face-o dacă n-aş crede, măi Ohio?

— Păi, Enoch Fuller, el a făcut o machetă a bătrânului „*Ohio*“, care în ziua de azi e în muzeul de la Calem. Frumoasă machetă, n-am ce zice, dar nu cred eu că Enoch ăsta a făcut-o fără niciun fel de sacrificiu; şi după cum o văd eu…

N-ar fi fost decât începutul unei discuţii lungi de un ceas cel puţin, din acelea care le sunt dragi pescarilor, unde discuţia continuă zgomotos şi nimeni nu dovedeşte nimic până la urmă, dacă Dan nu ar fi început veselul cântec: *„Cu spatele-i tărcat macroul sare, / Hai, strângeţi vela mare, fiţi’ gata de plecare*, / *Căci-vântul tare bate…“*

Iar aici se amestecă şi Jack Lunganul: *„… iar vremea nu-i prea bună, / Când vântul suflă tare, noi suntem împreună.“* Dan continuă, privindu-1 precaut pe Tom Platt şi ţinând acordeonul într-un anume fel, parcă pentru a-1 proteja: „*Cu capul său nătâng şi codul sare / Spre ancoră, s-o tragă sus din mare, / Căci vântul tare bate, iar vremea nu-i prea bună. / Când vântul suflă tare, noi suntem împreună.“*

Tom Platt părea că urmăreşte ceva anume. Dan se ghemui mai mult în patul său, dar continuă să cânte mai tare: *„Şi, înotând spre ţărm, plătica sare. / Bătrâne cap nătâng azvârle sonda-n mare.“* În acea clipă, uriaşa cizma

de cauciuc a lui Tom Platt se ridică în aer, străbătu încăperea şi lovi în plin braţul ridicat al lui Dan. Era un adevărat război între cei doi din ziua în care Dan descoperise că simplul fluierat al acelei melodii îl înfuria pe Tom atunci când trebuia să arunce sonda.

— M-am gândit eu că te nimeresc, spuse Dan, returnându-i darul cu precizie. Dacă nu-ţi place muzica mea, scoate-ţi vioara. Doar n-o să zac aici toată ziua ca să te aud pe tine şi pe Jack certându-vă pe lumânări. Vioara, Tom Platt, sau îl învăţ şi pe Harvey, aici de faţă, cântecul.

Tom Platt se aplecă spre un dulăpior de unde scoase o vioară albă, veche. Ochii lui Manuel se aprinseră şi de undeva, din spatele cabestanului, scoase ceva care semăna cu o vioară şi pe care el o numea „machette“.

— Vom avea concert, spuse Jack Lunganul, radios, din norul de fum. Un adevărat concert, ca la Boston.

O rafală de stropi se năpusti asupra lor când tambuchiul se deschise iar Disko, în mantaua lui galbenă, li se alătură.

— Ai sosit la timp, Disko. Ce mai e pe-afară?

— Ce se vede, răspunse el, croindu-şi drum către dulapuri, atât cât îi permiteau legănarea şi smuciturile goeletei.

— Cântăm ca să ne tihnească ce-am mâncat. Bineînţeles că vei cânta solist, Disko, spuse Jack.

— Cred că nu ştiu mai mult de două cântece, şi alea vechi, şi le-aţi auzit pe-amândouă.

Scuzele sale fură întrerupte scurt de Tom Platt care începu o melodie din cele mai melancolice, parcă potrivită cu geamătul vântului şi scârţâitul catargelor. Cu ochii aţintiţi pe grinzile de deasupra capului, Disko începu să cânte acest cântec popular, uitat de vreme, Tom Platt făcând diverse variaţiuni pentru ca melodia şi cuvintele să fie, cât de cât, potrivite: *A fost cândva un pachebot, / Vestit era în larga lume, / Pornit pe mare din New York, / Dreadnought i se spunea pe nume. // Black Ball şi Swallow-*

tail, se spune, Sunt alte nave cu renume, / Dar Dreadnought, falnic pachebot, /Le lasă-n urma lui de tot. // Aşteaptă Dveadnought, sus, pe River Mersey, / Un remorcher, să-l scoată-n larg, vezi bine, / Când va scăpa de-a ţărmului strânsoare;/ Veţi şti cu toţii, ascultaţi de mine.

Corul*: Spre Liverpool acum se-ndreaptă, / Dă-i, Doamne, spor şi cale dreaptă!*

Disko*: Pe fund nisip, nici apa nu-i adâncă;/ Newfoundland nu-i prea departe, încă, / Spun peştişorii care-noată, zău, / În marea cea sărată rău, rău, rău.*

Corul*: Spre Liverpool acum se-ndreaptă, / Dă-i, Doamne, spor şi cale dreaptă.*

Mai erau şi alte nenumărate versuri, pentru că Disko, prelucra acest cântec despre „Dreadnought" pe tot drumul dintre Liverpool şi New York, la fel de conştiincios ca şi cum s-ar fi aflat la bordul acesteia, iar acordeonul se umfla şi vioara scârţâia alături de el. Urmă Tom Platt cu ceva în legătură cu „McGinn cel mare şi tare/ Care în port te trage din mare." După care îl chemară pe Harvey, care, se simţi deosebit de măgulit, să-şi aducă umila contribuţie lă reuşita momentului distractiv, dar tot ce-şi putea el aminti erau câteva fragmente din „Voiajul Căpitanului Ireson", pe care-1 învăţase la internatul de la Adirondacks. Chiar i se părea că aceste fragmente se potrivesc locului şi evenimentelor, dar, după ce abia pomeni titlul cântecului, Disko bătu cu piciorul în pardoseală, strigând:

— Opreşte-te, tinere. Asta nu-i decât o judecată greşită, ca să nu spun că e una din cele mai nenorocite, pentru că-ţi rămîne în memorie.

— Ar fi trebuit să te previn, spuse Dan. Asta întotdeauna îl face pe tata să se simtă atacat.

—- Dar ce e rău în asta? întrebă Harvey surprins şi destul de atacat.

— Tot ce urmează, să spui, răspunse Disko. Totul este al naibii de greşit, de la cap la coadă, şi nimeni altul decât

Whittier e de vină. Nu e menirea mea să le fac dreptate celor din Marblehead, dar în treaba asta Ireson n-a avut niciun amestec. Chiar tata, mi-a istorisit povestea de nu ştiu câte ori şi aşa a fost. Ascultă-mă pe mine.

— Asta-i pentru a suta oară, spuse Jack Lunganul Cu jumătate de gură.

— Ben Ireson ăsta era căpitan pe nava *Betsy,* tinere, şi se întorcea acasă de prin locurile astea, cam prin 1812, înainte de război, dar dreptatea e dreptate orişicând. Şi s-au întâlnit cu *Active,* din Portland – căpitan era unu' Gibson, din acelaşi oraş – au găsit-o luând apă, în dreptul farului de la Cape Cod. Şi era o furtună teribilă, iar ei o duceau pe *Betsy* acasă cât puteau ei de repede. Ei bine, Ireson a zis că n-are niciun rost să încerce să salveze o navă pe aşa o vreme, nimeni n-ar fi de acord, aşa că le-a spus. Să ţină aprpape de *Active* până când se mai linişteşte marea oleacă. Nici asta nu le-a convenit, să piardă vremea pe lângă Cape Cod, fie că aceia luau apă sau nu. Au ridicat vela strai şi, au plecat, bineînţeles, luându-1 şi pe Ireson cu ei. Pe cei din Marblehead i-a apucat furia că nu şi-a asumat riscul, şi pentru că a doua zi, când marea a fost mai calmă (nicio clipă nu au încetat să se gândească la asta), câţiva din cei de pe *Active* au fost luaţi la bord de unu' din Truro şi au ajuns la Marblehead cu propria lor poveste de spus, zicând că Ireson şi-a făcut de ruşine oraşul, şi aşa mai departe, iar oamenii lui Ireson s-au cam speriat văzând mânia obştei îndreptată împotriva lor, şi s-au întors chiar ei în contra lui Ireson, zicând că el e responsabil pentru fapta aceea meschină. Dar nu femeile au fost acelea care să-l ungă cu smoală şi apoi să-l tăvălească prin fulgi – nici gând, femeile din Marblehead nu se poartă în felul acesta – ci un grup de bărbaţi şi băieţi, care l-au târât prin oraş într-o barcă veche până când i-a căzut fundu' bărcii, iar Ireson însuşi le-a spus lor că într-o bună zi o să le pară rău. Bine, adevărul iese la iveală mai târziu, cum se întâmplă de

obicei, dar prea târziu ca să-i mai folosească la ceva unui om cinstit, iar Whittier vine şi prinde sfârşitul cam neclar al unei poveşti mincinoase şi-l mai terfeleşte încă o dată pe Ben Ireson, după moarte. A fost singura dată când Whittier s-a înşelat, şi nu a fost o treabă cinstită. L-am scuturat eu bine pe Dan când a venit acasă cu chestia asta de la şcoală. Tu n-aveai de unde să ştii, bineînţeles; dar ţi-am spus cum stau lucrurile ca să ţi le aminteşti mereu de acum încolo. Ben Ireson n-a fost felul de om pe care-1 înfăţişează Whittier; tatăl meu l-a cunoscut bine, înainte şi după toată întâmplarea, iar tu fii mai atent când faci judecăţi pripite, tinere! Următorul!

Harvey nu-1 auzise niciodată pe Disko vorbind atât de mult, şi se prăbuşi la locul său cu obrajii arzând de ruşine; dar, aşa cum avea Dan să explice prompt, un băiat nu putea decât să înveţe tot ce i se spunea la şcoală, iar viaţa era mult prea scurtă pentru a ţine seama de toate minciunile care se spuneau pe coastă.

Apoi Manuel scoase din mica „machette“, care zdrăngănea şi scârţâia, o melodie stranie şi cântă ceva în portugheză despre „Nina innocente!“, terminând prin a lovi instrumentul cu toată palma, ceea ce puse capăt cântecului destul de brusc. După care Disko îşi făcu datoria cu al doilea cântec, pe o melodie demodată şi la fel de scârţâită, toţi alăturându-se la refren. Iată doar una dintre strofe: *„Se duse April şi topită-i zăpada, /Iar noi din New Bedford pleca-vom un pic, / Noi suntem pescari şi aceasta-i dovada, / Că suntem pe mare când grâul e-n spic.“* Când ajungea aici vioara continua singură o vreme, foarte duios, după care urma refrenul: *„Grâul e-n spic şi macii-s în floare, / Grâul e-n spic, noi plecăm iar pe mare. / Grâu înspicat, eu te-am lăsat / Numai bun de semănat; /Pâine rumenă vei fi când voi reveni.“*

Pe Harvey îl trecură lacrimile fără să-şi dea seama de ce, dar când bucătarul lăsă jos cartofii şi întinse mâinile după

vioară, a fost şi mai şi. Încă rezemat de uşa bufetului, acesta începu o melodie care semăna cu ceva foarte rău care avea să se întâmple cu siguranţă, indiferent ce-ai fi făcut. După câteva măsuri, bucătarul cântă, într-o limbă necunoscută, cu bărbia sa mare pe vioara şi globii albi ai ochilor sclipind la lumina lămpii. Harvey se dădu jos din pat ca să audă mai bine, şi, împreună cu trosniturile grinzilor de lemn şi clipocitul apei, melodia se tânguia şi gemea, ca valurile izbind bordul pe o ceaţă de nepătruns, până când se termină ca un plânset.

— Jiminy Christmas! M-au trecut toţi fiorii. Ce Dumnezeu a mai fost şi asta?

— E cântecul lui Fin McCoul când se îndrepta spre Norvegia, răspunse bucătarul într-o engleză nu prea bogată, dar atât de clară de parcă era pe o placă de patefon.

— Pe cinstea mea, am fost în Norvegia, dar n-am scos asemenea sunete cumplite. Totuşi, se aseamănă cu unul din cântecele acelea de demult, spuse Jack Lunganul suspinând.

— Să nu mai începem altul fără să punem ceva între ele, interveni Dan, începând la acordeon o melodie sprintenă, antrenantă, care se termina în felul următor: *„Sunt vreo trei luni şi-o leacă de când văzui pământul, / Cu cinşpe sute de chintale, /Vreo cinşpe sute de chintale, / 'şpe sute de chintaaaale, / Între Queereau şi Grand. “*

— Opreşte-te! răcni Tom Platt. Vrei să se-aleagă praful, Dan? Asta e precis „Jonah“, dacă nu-1 cânţi cumva după ce toată sarea noastră a intrat la apă.

— Nu, nu e adevărat, aşa e, tată? Nu e „Jonah“ decât dacă îi cânţi ultimul vers. Nu mă-nvăţa tu pe mine ce înseamnă „Jonah“.

— Dar ce mai e şi asta? întrebă Harvey nedumerit. Ce înseamnă „Jonah“?

— „Jonah“ înseamnă orice îndepărtează norocul de tine.

Uneori e un bărbat, alteori e un mus, ori chiar o găleată. Eu am avut o dată un cuţit de spintecat care s-a dovedit a fi „Jonah“, şi asta la două drumuri, până când l-am descoperit, spuse Tom Platt. Există de tot felul. Jim Bourke a fost el însuşi „Jonah“, până când s-a înecat. N-aş pleca la drum cu unul ca Jim Bourke nici dacă aş muri de foame. Pe *Ezra Flood* aveau o barcă verde. Şi asta a fost „Jonah“, cea mai nenorocită dintre toate. Patru oameni a înecat, blestemata, iar noaptea strălucea ca focul.

— Şi chiar crezi în chestiile astea? întrebă Harvey amintindu-şi ce spusese Tom Platt despre lumânări şi modele de corăbii. Oare nu trebuie toţi să ne mulţumim cu ce ne e dat?

— Pe uscat, aşa e, dar când eşti la bord se pot întâmpla multe lucruri. Nu-ţi bate joc de „Jonah“, tinere, încheie el în timp ce un murmur dezaprobator se făcu auzit.

— Bine, dar Harvey, nu e „Jonah“, interveni repede Dan. A doua zi după ce l-am salvat am avut o recoltă nemaipomenit de bună.

Deodată, bucătarul înălţă capul şi râse – un râs ciudat, subţire. Era un om deosebit de tulburător.

— Crimă! făcu Jack Lunganul. Să nu mai faci asta, doctore. Nu suntem obişnuiţi.

— Ce nu vă convine? întrebă Dan. Nu e el mascota noastră, şi n-a început peştele să muşte cum trebuie după ce noi l-am pescuit pe el?

— Oooo! Da, răspunse bucătarul. Ştiu asta, dar nu s-a terminat treaba.

— Nu are de gând să ne facă un rău, răspunse Dan, aprins. La ce tot faci aluzie? Unde vrei să ajungi? El e aşa cum trebuie, nicio grijă.

— Niciun rău. Dar într-o zi va fi stăpânul tău, Danny.

— Asta-i tot? întrebă Dan, placid. Nu va fi. Pariez pe ce vrei tu.

— Stăpân! făcu bucătarul, arătând spre Harvey. Servitor!

şi arătă spre Dan.

— Astea zic şi eu noutăţi. Cât de curând? întrebă Dan râzând.

— În câţiva ani, şi voi trăi s-o văd. Stăpân şi slugă, slugă şi stăpân!

— Tunete şi trăznete! Te-ai gândit tu la asta? întrebă şi Tom Platt.

— În mintea mea, unde văd şi pricep.

— Cum aşa? întrebară toţi, în cor.

— Nu ştiu cum, dar aşa va fi, încheie bucătarul, după care îşi plecă din nou capul şi continuă să cureţe cartofi, şi nu mai scoaseră nicio vorbă de la el.

—- Ei bine, o grămadă de lucruri vor trebui să se întâmple înainte ca Harvey să-mi fie, în vreun fel, stăpân. Dar mă bucur că doctorul nu a hotărât să-l declare „Jonah". De fapt, îl consider pe Unchiu' Salters cel mai prăpădit „Jonah" din întreaga flotă când mă gândesc la norocul pe care-1 are la pescuit. Nu ştiu dacă se ia. Ca vărsatul de vânt. Ar trebui să se afle pe *Carrie Pitman.* Corabia asta e propria ei „Jonah" precis, echipajul şi instalaţiile sunt tot o apă şi-un pământ. Jiminy Christmas! Chiar şi pe o mare calmă n-ar şti ce să facă.

— Oricum, suntem scăpaţi de restul flotei, cu *Carrie Pitman* şi toate celelalte, spuse Disko.

— Unchiul Salters şi-a găsit norocul, spuse Dan când auziră un răpăit în tambuchi şi tatăl său plecă.

— S-a ridicat ceaţa, strigă Disko şi toţi se năpustiră pe punte pentru o gură de aer curat. Într-adevăr, ceaţa se risipise, dar o mare mohorâtă îşi rostogolea valurile mari în urma ei. *We're Here* aluneca pe bulevarde largi, sau prin canale care păreau destul de adăpostite şi ca pe la ei pe-acasă, doar că nu stăteau locului, schimbându-şi forma fără milă şi odihnă, şi ridicau goeleta ca o coroană pe vârful uneia din o mie de culmi verzi, vântul şuierându-i prin velatură când cobora în zigzag pantele. În depărtare, o

parte din mare exploda într-o peliculă de spumă, altele urmând ca la un semnal, dar ochii lui Harvey înotau cu viziuni suprapuse de alb şi cenuşiu. Câţiva pescăruşi le dădură târcoale în cercuri, ţipând în apropierea arcelor. Câte o rafală de ploaie colinda fără ţintă pe întinderea lipsită de orice speranţă, se lăsa purtată de vânt, se întorcea şi se topea fără urmă.

— Mi se pare mie că am văzut chiar acum ceva licărind în direcţia aceea, spuse Unchiul Salters, arătând spre nord-est.

— Nu poate fi niciunul din flotă, spuse Disko privind pe sub sprâneene, cu o mână ţinându-se bine de intrarea spre teugă, de acolo de unde arcele solide se îmbinau în uluci. Marea se linişteşte grozav de repede. Danny, nu vrei să te sui puţin şi să vezi cum se mai prezintă geamandurile de la traul?

Danny, în cizmele lui mari, urcă, mai degrabă, în fugă, decât normal, pe greementul principal (spre invidia lui Harvey), se agăţă de cruceta care se legăna şi căută cu privirea până când zări steguleţul negru al geamandurii pe umărul unui val la vreo jumătate de milă depărtare.

— E-n regulă, strigă el. O pânză în depărtare! Chiar spre nord, se apropie ca fumul. Pare să fie tot o goeletă!

Mai aşteptară încă o jumătate de oră, cerul limpezindu-se pe bucăţi, ca sclipirea ocazională a unui soare bolnăvicios care arunca pete pe apa verde-măslinie. După care un arbore trinchet se ridică, se scufundă şi dispăru pentru a fi urmat, la următorul val, de o pupă înaltă, cu gruie demodate, de lemn, ca o cochilie de melc. Pânzele erau vopsite în roşu.

— Francezi! strigă Dan. Ba nu, nu-s francezi. Tatăăă!

— Ăştia nu-s francezi, spuse Disko. Salters, se ţine norocul de tine mai strâns decât un cep la un butoi.

— Am şi eu ochi. E unchiul Abishai.

— N-ai cum să fii chiar aşa de sigur.

— Regele tuturor nenorocirilor, gemu Tom Platt. O, Salters, Salters, de ce nu eşti tu acum adormit, în patul tău?

— De unde era să ştiu? întrebă sărmanul Salters, în vreme ce goeleta apărea şi dispărea.

Ar fi putut fi chiar *Olandezul Zburător,* atât erau de murdare, încâlcite şi neîngrijite fiecare parâmă şi vargă de la bordul ei. Puntea de cart de stil vechi, avea vreo patru-cinci picioare înălţime, iar velatura flutura, încurcată şi înnodată ca algele de la capătul unui debarcader. Plutea cu vântul în spate, într-o derivă înspăimântătoare, cu vela strai coborâtă pentru a acţiona ca un fel de şcotă suplimentară – „scandalizată ziceau marinarii – iar estacada stătea spânzurată peste bord. Bompresul i se ridica în sus ca o fregată din alte timpuri, bastonul bompresului fusese, atât de legat, matisat, bătut în cuie şi prins în scoabe, încât nu se mai putea imagina o altă reparaţie posibilă. Şi, aşa cum se arunca înainte, şi se aşeza pe dinapoia ei lată, arăta pentru întreaga lume ca o bătrână rea, şleampătă şi nepieptenată, rânjind la o fată decentă.

— E Abishai, spuse Salters. Plin de gin şi oameni din Judique şi pedepsele Providenţei aşteptându-1 şi niciodată reuşind să pună mina pe el. E pornit să încerce cu momeală, cum fac cei din St. Pierre Miquelon.

—O s-o scufunde până la urmă, spuse Jack Lunganul. Astea nu-s pânzele potrivite pentru o asemenea vreme.

— Ba el nu, ar fi făcut-o de mult, răspunse Disko. Se pare că a calculat să ne scufunde pe noi. Nu are prora mai coborâtă decât ar trebui, Tom Platt?

— Dacă o încarcă în felul acesta, corabia nu e-n siguranţă, răspunse calm marinarul. Iar dacă a luat cumva apă, ar face bine să treacă repedte la pompe.

Creatura mării se răsuci, făcu o întoarcere trosnind din toate încheieturile si se aşeză în contra vântului destul de aproape pentru a fi auziţi. O barbă căruntă se agită peste bompres, iar o voce groasă răcni ceva ce Harvey nu

înţelese, dar la care chipul lui Disko se întunecă.

— E în stare să pună la bătaie tot ce are, numai să aducă veşti proaste. Spune că ne aşteaptă o schimbare a direcţiei vântului. Pe el îl aşteaptă ceva mult mai rău, încheie el, făcând cu braţul gestul unui om care dă la pompă şi arătând în faţă, în timp ce echipajul râdea şi se distra pe seama celuilalt.

—- Te zdruncină, şi te despoaie, şi te duce, răcni unchiul Abishai. O furtună în toată regula, în toată regula. Aşa! Aţi pornit în ultima voastră călătorie, scrumbii din Gloucester. Voi n-o să mai apucaţi să vedeţi Gloucester-ul!

— Nebun de legat, ca de obicei, spuse Tom Platt. Mai bine era dacă nu ne vedea de fel.

Goeleta se îndepărtă în vreme ce barba căruntă răcnea ceva despre un dans la Bay of Bulls şi un om mort la teugă. Harvey se cutremură. Văzuse punţile murdare şi echipajul cu ochi de sălbatici.

A naibii de bună vreme are pentru starea în care se află, spuse Jack Lunganul. Mă întreb ce răutăţi or fi făcut la ţărm.

— E un trauler, îi explică Dan lui Harvey, şi aleargă după momeală de-a lungul coastei. O, nu, acasă nu se duce. Îşi face treaba pe ţărmul de sud şi de est, până acolo, continuă el, arătând din cap spre plajele nemiloase din Newfoundland. Sunt un echipaj teribil de bătăios, iar Abishai e cel mai rău dintre ei. I-ai văzut vasul? Bine, se zice că are şaptezeci de ani pe puţin. Ultimul din cele ce se făceau cândva la Marblehead. Acum nu se mai fac aşa dunete. Oricum, Abishai nu mai pune piciorul în Marblehead. Pur şi simplu nu e dorit acolo. Colindă marea pescuind şi înjurând aşa cum l-ai auzit. De ani de zile e o piază-rea, aşa să ştii. Cumpără băutură de la navele din Freecamp să facă vrăji şi să vândă vânturile de pe mare, şi altele. Cred că nu e în toate minţile, zău.

— N-ar avea niciun rost să adunăm traulul în seara asta, spuse Tom Platt cuprins de o disperare tăcută. Special a

venit, ca să ne blesteme. Mi-aş da leafa să-l văd pe pasarela de pe bătrânul „*Ohio*“ înainte de a se termina biciuirea, să-i tragă doar vreo şaizeci, iar Sam Mocatta să i le aşeze frumos, în cruce.

Paragina de trauler dansa ca un beţiv, dus de vânt, toţi ochii urmărindu-1. Deodată, bucătarul strigă cu vocea lui de patefon:

— Doar moartea l-a făcut să vorbească aşa. E terminat – terminat, vă spun eu. Priviţi!

Traulerul plutea într-un ochi de apă însorită la trei-patru mile depărtare. Pe măsură ce soarele se stingea şi dispărea, chiar când lumina sa se pierdu, la fel se întâmplă şi cu goeleta. Coborî într-un gol şi nu se mai văzu.

— După ei, pe Marele Cârlig! strigă Disko, sărind de la locul său. Beţi sau treji, trebuie să-i salvăm. Pânzele sus şi daţi-i drumul! Repede!

Şocul care urmă îl trînti pe Harvey pe punte. Înălţară din scurt şcota şi trinca pe cablu şi, ca să câştige timp, smulseră ancora de la fund şi o ridicară din mers. O astfel de manifestare a forţei brute nu se întâmpla decât în cazuri de viaţă şi de moarte, iar *We’re Here* se plângea ca o fiinţă umană. Ajunseră în locul unde dispăruse echipajul lui Abishai, găsiră două-trei postăvi în care se ţinea traulul, o sticlă de gin, o barcă cu o plită de gătit şi nimic mai mult.

— Lăsaţi-le acolo unde se află, spuse Disko, deşi nimeni nu făcuse gestul de a le aduna. N-aş lua la bord nici măcar un băţ de chibrit care să fi aparţinut lui Abishai. Cred că s-a scufundat de-a dreptul. Trebuie că lua apă de vreo săptămână, iar ei nu s-au gândit nicio clipă să dea la pompe. Iată încă o corabie care a plecat din port cu toţi marinarii beţi la bord.

—- Să înălţăm slavă lui Dumnezeu! spuse Jack Lunganul. Dacă ar fi fost deasupra apei, am fi fost obligaţi să-i salvăm.

— La asta mă gândeam şi eu, zise şi Tom Platt.

— Soarta! Soarta! spuse bucătarul rostogolindu-şi ochii.

Şi-a luat cu el norocul.

— O treabă foarte bună de povestit Flotei când ne întâlnim cu ei, interveni şi Manuel. Păi cum? Dacă mergi în felul acela cu vântul în spate, şi mai dai şi drumul la cusături... încheie el aruncând palmele în lături într-un gest de nedescris, în timp ce Penn se aşează pe cabină, suspinând la oroarea şi grozăvia celor petrecute. Harvey nu-şi dădea seama că văzuse moartea pe mare, dar îi era foarte rău.

După care Dan se urcă din nou pe crucetă, iar Disko îi conduse înapoi până când văzură din nou propriile geamanduri, cu puţin înainte ca ceaţa să se aşeze ca o pătură groasă peste mare.

— Când e nevoie, ne mişcăm al naibii de repede pe aici, i se adresă el lui Harvey. Gândeşte-te o vreme la ce-ai văzut, tinere. Asta înseamnă băutura.

— Abishai precis şi-a luat norocul cu el, spuse Salters. Vântul nu i-a ajutat în niciun fel. Ce-o mai fi cu traulul? Oricum, nu sunt un tip superstiţios.

Tom Platt era de părere că mai bine să-l scoată din apă şi să îl lanseze din nou. Dar bucătarul interveni:

— Norocul e făcut din două bucăţi. Veţi afla când veţi căuta. Eu ştiu, încheie el, îndârjindu-1 pe Jack în aşa măsură încât acesta îl luă pe sus pe Tom Platt şi amândoi plecară împreună.

Peştii muşcau cârligele din care fraţii lor tocmai fuseseră scoşi, iar Tom Platt şi Jack se deplasau metodic în sus şi în jos de-a lungul traulului, prova bărcii ridicându-se de sub parâma udă pe care erau înşirate cârligele, aruncând castraveţii de mare pe care ei îi numeau dovleci, trântind de copastie codul proaspăt prins, înfigând din nou momeală şi umplând barca lui Manuel, şi tot aşa, până în amurg.

— Nu vreau să risc, spuse Disko, cu Abishai plutind atât de aproape de noi. Abishai nu se duce la fund nici într-o săptămână. Hai, bărcile sus şi curăţim peştele după masă.

Iar în seara aceea curăţitul peştelui a fost ceva de toată isprava, asistat de patru balene care aruncau aburi pe nări. Dură până la ora nouă, iar Disko fu auzit chicotind pentru a treia oară când Harvey arunca peştele spintecat în cală.

— Hei! Văd că tragi tare, îi spuse Dan când ştergeau cuţitele după ce bărbaţii terminaseră. E destul de agitată marea astă-seară şi nu te-am auzit zicând nimic despre ea.

— Prea ocupat, făcu Harvey, încercând lama unui cuţit. Dacă mă uit bine, chiar că e cam nărăvaşă.

Mica goeletă juca în jurul ancorei printre valurile cu creasta tivită în argint. Sărind înapoi cu afectată surpriză la vederea cablului întins, se repezea asupra lui ca un pisoi, apa stârnită de coborârea ei ieşind prin ochiurile de ancoră cu bubuit de tun. Parcă spunea, clătinând din cap: „îmi pare rău că nu mai pot sta cu voi. Plec spre nord“, şi se îndepărta pentru a se opri brusc, cu un foşnet dramatic al întregii ei velaturi. „Şi cum tocmai vroiam să remarc“, o lua ea de la capăt cu gravitatea unui om beat adresându-se unui felinar. Restul propoziţiei (desigur că spunea toate acestea într-un spectacol de pan- tomimă) se pierdea într-un acces de isterie, când se purta ca un căţel care îşi muşeă lanţul, o femeie proastă călărind pe o parte, o găină cu capul abia retezat, sau ca o vacă înţepată de streche, întocmai cum îi dictau capriciile mării.

— Priveşte-o cum îşi joacă rolul, spuse Dan. Acum îl face pe Patrick Henry.

Goeleta se lăsa pe o parte şi gesticula cu bastonul bompresului de la babord la tribord. „În ce mă priveşte“, păre- să spună, dă-mi libertate sau moarte. Hop! Se oprea în poteca făcută de lună pe ape, făcând o reverenţă într-un exces de mândrie, destul de impresionantă dacă nu s-ar fi auzit mecanismul timonei zăngănind batjocoritor în cutia lui.

— Parcă ar fi într-adevăr o fiinţă vie, spuse Harvey râzând.

— E sigură ca o casă şi uscată ca un hering, spuse Dan plin de entuziasm când goeleta îl trânti pe punte într-o cascadă de stropi. Le rezistă, le rezistă! Ştii ce zice? „Să nu daţi peste mine!“, aşa le zice. Uită-te la ea! Uită-te! Doamne! Ar trebui să vezi una din scobitorile alea ridicând ancora de la cinşpe stânjeni adâncime.

— Ce-i o „scobitoare“, Dan?

— Ce să fie, bărcile astea noi, pentru heringi. În faţă e ca un yacht, cu o provă de yacht, şi bompresul ascuţit şi o cabină în care am încăpea toţi. Am auzit că însuşi Burgess a făcut modelele pentru trei sau patru din ele. Tata e împotriva lor, din cauză că saltă şi te cam zdruncină, dar fac o grămadă de bani. Tata e bun la pescuit, dar nu e niciun pic progresiv – nu prea ţine el pasul cu vremurile. Sunt doldora de maşinării, care să te ajute, să nu mai tragi atâta, şi multe altele. Ai văzut vreodată pe *Elector* din Gloucester? E un boboc, chiar dacă e scobitoare.

— Şi cam cât costă, Dan?

— Grămezi de dolari. Poate vreo cinşpe mii, poate mai mult, Sunt chiar şi aurite prin unele locuri. Ce mai, nici nu poţi să îţi doreşti mai mult. Dac-ar fi, cred că i-aş zice *Hattie S.,* încheie el, cu răsuflarea tăiată de emoţie ascunsă.

CAPITOLUL V

Aceasta a fost una din multele discuţii cu Dan în care îi spunea lui Harvey de ce ar transfera numele bărcii lui imaginarei minunăţii proiectate de Burgess. Harvey află astfel o mulţime de- amănunte despre adevărata Hattie din Gloucester, văzu chiar o buclă din părul acesteia (pe care Dan, considerând vorbele frumoase lipsite de valoare, i-o furase pe când ea era aşezată în faţa lui la biserică în iarna aceea), ba chiar şi o fotografie. Hattie nu avea decât vreo patrusprezece ani şi un dispreţ grozav pentru băieţi, şi toată iarna jucase în picioare bunele sentimente ale lui Dan. Toate acestea au fost dezvăluite sub jurământ solemn de păstrare a tainei, rostit pe puntea luminată de lună, ori în întunericul ca smoala, ori pe ceaţa cea mai deasă, timona gemând în spatele lor, puntea înălţându-li-se în faţă iar în afară marea vociferând fără încetare. Şi a venit şi ziua când băieţii, care încă nu se cunoşteau prea bine, s-au luat la bătaie, lupta purtându-se de la prova la pupa, până când

Penn a urcat să-i despartă, promiţând să nu-i spună nimic lui Disko, pentru care bătaia în timpul cartului era mai rea decât dormitul. Fizic, Harvey nu se putea pune cu Dan, dar pentru pregătirea lui cea nouă contează mult că s-a apărat şi nu a încercat să se răzbune pe învingătorul său prin metode incorecte.

Fiind un simplu mus şi deosebit de ocupat, Harvey nu-şi prea ostenea mintea gândind. Îi părea nespus de rău de mama lui, şi nu de puţine ori ar fi vrut să o vadă şi, mai ales, să-i povestească despre această minunată viaţă nouă pe care o ducea şi cât de bine se achita el de îndatoririle care îi reveneau. Altfel, prefera să nu se gândeaseă prea mult cum suportă ea şocul presupusei sale morţi. Dar într-o bună zi, când stătea pe scara, dunetei, făcând glume pe seama bucătarului care tocmai îi acuzase pe el şi pe Dan că îi fură plăcintele, îi trecu prin minte că toate acestea erau infinit mai bune decât să fie umilit de străini în salonul unui pachebot.

Harvey devenise o piesă recunoscută în schema lucrurilor de pe *We're Here:* avea locul său fix la masă şi patul său personal, iar în zilele cu furtună se respecta dreptul la cuvânt, când toţi ceilalţi erau mereu gata să asculte ceea ce ei numeau „basmele“ despre viaţa lui pe ţărm. Nu i-au trebuit mai mult de două zile şi jumătate ca să descopere că, dacă se referă la propria sa viaţă – şi i se părea undeva, foarte departe –, nimeni, cu excepţia lui Dan (şi chiar şi credinţa acestuia era pusă la grea încercare), nu-i acorda niciun fel de credit. Aşa că a inventat un prieten, un băiat de care auzise, care conducea o trăsurică trasă de ponei prin Toledo, Ohio, care-şi comanda cinci costume de haine deodată, mergea în nişte maşinării numite „germane“ la petreceri unde cea mai mare nu avea încă cincisprezece ani împliniţi, dar toate darurile erau din argint masiv. Salters protesta că povestea prea era cusută cu aţă albă, dacă nu de-a dreptul jignitoare, dar asculta la fel de curios ca şi

ceilalţi. Iar aprecierile lui critice de la sfârşit îi dădeau lui Harvey idei noi despre „germane“’, îmbrăcăminte, ţigări cu un capăt aurit, inele, ceasuri, parfumuri, recepţii, şampanie, jocul de cărţi, şi hotelurile de lux. Puţin câte puţin, şi-a schimbat tonul când vorbea despre prietenul său, pe care Jack Lunganul îl botezase „Copilul trăznit“, „Puştiul poleit cu aur“, „Sugarul Vanderpoop“, precum şi alte nume de alintare. Cu picioarele încălţate în cizme marinăreşti urcate pe masă, Harvey închipuia poveşti despre pijamale de mătase şi cravate importate special, spre marea ruşine a „prietenului“ său, dovedindu-se el însuşi o persoană foarte adaptabilă, numai ochi şi urechi la expresiile şi tonurile din jurul său.

Nu-i trebui multă vreme pentru a afla unde îşi ţine Disko vechiul cvadrant verde, scorojit pe care ei îl numeau „jugul porcului“, adică sub salteaua de pe patul său. Când stabilea poziţia soarelui şi afla latitudinea cu ajutorul „Almanahului bătrânului fermier“, Harvey cobora iute în cabină şi zgâria rezultatul şi data cu un cui pe burlanul ruginit al sobei. Ei bine, inginerul şef al pachebotului n-ar fi făcut mai mult decât atât, şi niciun inginer cu treizeci de ani vechime n-ar fi afişat nici pe jumătate aerul de bătrân lup de mare cu care Harvey, având grijă mai întâi să scuipe peste bord, făcu publică poziţia goeletei pentru ziua aceea şi atunci, dar nu mai devreme, îl eliberă pe Disko de grija cvadrantului. Există o etichetă în toate lucrurile, la urma urmei.

Aşa numitul jug al porcului, o hartă desenată de Eldridge, almanahul fermierului, „Pilotul de coastă“ al lui Blunt, precum şi „Navigatorul“ lui Bowditch, au fost toate armele de care avea Disko nevoie pentru a-1 îndruma cu excepţia sondei de mare adâncime care era ochiul său de rezervă. Harvey era cât pe-aci să-l omoare pe Penn atunci când Tom Platt îl învăţă pentru prima dată cum să facă să „zboare porumbelul albastru“; şi, deşi forţa lui nu făcea faţă la

continua lansare a sondei, indiferent de vreme, pe o mare calmă Disko îl lăsa de bună voie să arunce plumbul de şapte livre la apă nu prea adâncă. După cum zicea Dan, „Pe tata nu-1 interesează adâncimea, ci probe de pe fund. Şterge-o bine, Harve, băiete“. Harvey ungea cupa de la capătul sondei şi strângea cu grijă nisipul, scoicile, noroiul, sau orice altceva se întâmpla să scoată sonda, după care i le prezenta lui Disko iar acesta le freca între degete, le mirosea şi le judeca. După cum am mai arătat, atunci când Disko se gândea la cod, gândea chiar ca un cod, şi printr-un amestec, îndelung probat, de instinct şi experienţă, deplasa goeleta dintr-um loc în altul. Întotdeauna după peşte, aşa cum un jucător de şah legat la ochi mişcă piesele pe tabla nevăzută. Dar tabla lui Disko era Marele Banc – un triunghi cu latura de două sute cincizeci de mile –, o întindere de mare mişcătoare, acoperită de o ceaţă umedă, bântuită de furtuni, străbătută de gheţuri plutind în derivă, marcată de urmele nepăsătoarelor pacheboturi şi împestriţată de pânzele flotei de pescuit.

Zile întregi au lucrat în ceaţă, Harvey trăgând clopotul, până când, obişnuindu-se cu aerul parcă îngroşat, s-a încumetat, cam cu sufletul la gură, să facă o ieşire cu Tom Platt. Dar ceaţa nu vroia să se ridice, iar peştele muşca, şi nimeni nu poate sta mort de frică şase ore la rând. Aşa că Harvey îşi făcu de lucru cu undiţele sale, cu cangea sau harponul, după cum i le cerea Tom Platt, iar apoi au vâslit înapoi, spre goeletă, îndrumaţi de clopot şi de instinctul lui Tom, ghiocul lui Manuel auzindu-se slab undeva, într-o parte. Şi totuşi a fost o experienţă cu totul neobişnuită şi, pentru prima dată într-o lună întreagă, Harvey a visat apele fumegânde, mişcătoare din jurul bărcii, undiţele întinse spre nimic, şi aerul de deasupra care se topea în mare la zece picioare depărtare de ochii săi obosiţi. Peste câteva zile avea să iasă cu Manuel pe ceea ce trebuia să fie o mare de patruzeci stânjeni adâncime, dar, cu toate că au dat

drumul la toată parâma, ancora nu a găsit nimic de care să se prindă, iar pe Harvey l-a cuprins o spaimă de moarte pentru că ultimul său contact cu pământul se pierduse.

— Groapa balenei, spuse Manuel, trăgând înapoi ancora. Bună glumă pe seama lui Disko. Haide! mai strigă el şi vâsli înapoi la goeletă pentru a-1 găsi pe Tom Platt şi pe ceilalţi luându-1 peste picior pe comandant deoarece, o dată în viaţa lui, îi condusese până la marginea „Adâncului Balenei“, groapa stearpă a Marelui Banc. Aşa că mai încercară o ancorare prin ceaţă iar lui Harvey i se zbârli părul în cap atunci când trebui să plece pe mare în barca lui Manuel. Ceva alb prinse a se mişca în albul ceţii, simţi o răsuflare ca de mormânt, un vuiet, o învolburare a apei, o scufundare în adânc. Era prima lui întâlnire cu înfricoşătorul gheţar de vară din Terra-Nova, şi se ghemui înspăimântat pe fundul bărcii, spre râsul şi încântarea lui Manuel. Erau, totuşi, unele zile limpezi, blânde şi calde, când părea a fi un păcat să faci altceva decât sa-ţi pierzi vremea cu undiţele de mână şi să vâs- leşti pe vălurele strălucind în soare. Şi mai erau zile de acalmie, în care Harvey învăţă cum să conducă el însuşi goeleta dintr-un loc în altul. L-au trecut fiorii când a simţit pentru prima dată chila răspunzând mâinilor sale pe spiţele timonei şi alunecând peste adâncuri, şcota trincii cosind înainte şi înapoi pe cerul albastru. Era de-a dreptul magnific, chiar dacă Disko spunea că un şarpe şi-ar rupe spinarea dacă ar încerca să-l urmărească.

Ca un copil, Harvey îi imita pe toţi bărbaţii pe rând până când ajunse să combine felul deosebit în care Disko se apleca asupra timonei, legănarea lui Jack atunci când lansau undiţele, vâslitul cu umerii aduşi, dar eficient, al lui Manuel şi mersul generos, stil „Ohio“, al lui Tom Platt atunci când străbătea puntea în lung şi-n lat.

— Aşa am început-o cu toţii, spuse Tom Platt. Băieţii ăştia îşi tot dau la aere până când se păcălesc ei singuri că au

devenit bărbaţi, şi tot aşa, până la moarte – se prefac şi iar se prefac. Am făcut-o şi eu pe bătrânul „Ohio“, o ştiu prea bine. Când am fost pentru prima dată de cart, în port, mă simţeam mai mândru decât Farragut. Şi Dan e plin de aceleaşi idei. Iată-i cum se străduie să pară adevăraţi oameni ai mării, din cap până în picioare, continuă el, de data asta spre scara care cobora spre cabină. Cred că ai greşit şi tu o dată în judecarea oamenilor, Disko. Ce Dumnezeu te-a făcut să ne spui la toţi cei de-aici că băiatul e cam pe-o ureche?

— Chiar a fost nebun de legat, când a venit la bord. Dar s-a schimbat considerabil de-atunci. Eu l-am vindecat, conchise Disko…

— Povesteşte bine, spuse Tom Platt. Seara trecută ne-a spus una cu un puşti cam de vârsta lui care mână o trăsurică nostimă, trasă de patru ponei pe străzile din Toledo, Ohio. Cred că aşa e, şi chestia aia cu petrecerile pentru o grămadă de copii la fel ca el. Ciudată poveste, dar al naibii de interesantă. Ştie o grămadă, dintr-astea.

— Ba eu cred că le scorneşte el singur, din capu' lui, strigă Disko din cabină, unde era ocupat cu jurnalul de bord. Nu încape îndoială că toate nu sunt decât nişte născociri. Nu duce el pe nimeni, în afară de Dan, şi mai şi râde de toate astea. Zău dacă vă mint, l-am auzit eu cum chicotea în spatele meu.

— Da voi aţi auzit vreodată ce-a zis Simon Peter Cahoun atunci când au pus la cale cununia între soră-sa Hitty şi Lorin Jerauld, iar băieţii au făcut gluma' aia pe seama lui la „Georges”? întrebă cu vorba lui tărăgănata Unchiul Salters, care se zvânta paşnic, în bătaia, vântului, lângă bărcile de la tribord.

Tom Platt trăgea din pipă într-o tăcere plină de dispreţ. El era din Cape Cod şi ştia povestea de mai bine de douăzeci de ani. Unchiul Salters continuă cu un glas ca un cârâit:

— Simon Peter Cahbun a zis, şi bine-a zis ce-a zis, când

venise vorba de Lorin, că juma’ de oraş ar mai fi într-un fel, da’ jumatea ailaltă sunt tâmpiţi de-a binelea; şi mai zic ăştia că s-a măritat cu unu’ bogat, iar Simon Peter Cahoun n-avea acoperiş deasupra capului şi vorbea cum vorbea.

— Păi el nu vorbea olandeza din Pennsylvania, replică Tom Platt. Mai bine-ai asculta pe unu din Cape să-ţi spună povestea. Neamul ăsta al lui Cahoun erau neam de ţigani de când se ştiau ei.

— Bine, nu pretind că sunt vreun orator, răspunse Salters. Eu mă gândesc la morala acestei poveşti, şi cu Harve al nostru! Jumate’ din oraş aşa şi pe dincolo, iar jumatea ailaltă…; şi sunt unii care-1 cred om bogat! Hă!

Un râs înăbuşit făcu ocolul punţii pe socoteala lut Salters.

Disko se abţinu de la comentarii şi-şi făcu de lucru cu jurnalul, pe care-1 completa zilnic, pagină de pagină, una mai unsuroasă decât alta, cu scrisul lui drept şi literele cam ascuţite, cam în felul acesta:

„Iulie 17. În ziua aceasta a fost ceaţă groasă şi am prins puţini peşti. Am aruncat ancora mai la nord. Şi aşa se termină ziua aceasta.“

„Iulie 18. Această zi vine cu o ceaţă deasă. Am prins câţiva peşti.“

„Iulie 19. Această zi începe cu vreme frumoasă şi o briză uşoară dinspre NE. Am aruncat ancora la răsărit. Am prins o grămadă de peşti.”

„Iulie 20. Ziua de azi, duminica, aduce vânturi nu prea puternice şi ceaţă. Aşa se termină această zi. Totalul peştilor pescuiţi în săptămâna aceasta: 3.478, “

Niciodată nu lucrau duminica; se bărbiereau, se spălau dacă vremea era frumoasă, iar Pennsyivania le cânta imnuri. Ba chiar a sugerat, de vreo două ori, că dacă nu se consideră o impertinenţă din partea lui, ar putea predica puţin. Unchiul Salters aproape că l-a strâns de gât doar la auzul propunerii, şi i-a amintit că nu e de fel predicator, sfătuindu-1 nici să nu se mai gândeaseă la aşa ceva.

— Dacă-1 lăsăm, s-ar putea să-şi amintească de Johnstown, explică Salters, şi atuncea ce ne facem?

Aşa că au făcut un compromis şi l-au pus să citească cu glas tare dintr-o carte numită „Iosif“. Aceasta era un volum vechi, legat în piele, mirosind a mai bine de o sută de călătorii, foarte solid şi semănând în mare măsură cu o Biblie, dar mult înviorată de relatări ale unor bătălii şi asedii. Aşa că au citit-o din scoarţă în scoarţă. Altfel spus, Penn era un omuleţ tăcut. Câteodată nu scotea o vorbă trei zile încheiate, deşi juca şah; asculta cântecele, şi râdea de poveştile pe care le auzea. Iar când încercau să-l stârnească răspundea:

— Nu vreau să par neprietenos, dar asta e pentru ca nu am nimic de spus. Îmi simt capul aproape golit. Cred că mi-am uitat şi numele, încheia el, întorcându-se spre Salters cu un zâmbet plin de speranţă.

— Păi cum altfel decât Pennsylvania Pratt, striga Salters. Într-o bună zi ai să uiţi şi cum mă cheamă pe mine.

— Nu, niciodată, răspundea Penn, strângând hotărât din buze. Pennsylvania Pratt, bineînţeles, repeta el, uneori minute în şir. Câteodată chiar Salters era acela care uita, şi îi spunea că îl cheamă Haskins, sau Rich, sau McVitty, dar Penn era la fel de mulţumit – până data viitoare.

Disko i-a arătat înţelesul hărţii cu împunsături şi semne, care, spunea el, era mai presus de oricare publicaţie guvernamentală de orice fel, l-a condus cu creionul în mână de la un loc de ancorare la altul de-a lungul întregului şirag de bancuri – Le Have, Western, Banquereau, St. Pierre, Green, şi Grand, vorbind tot timpul „limba codului“. L-a învăţat, totodată, principiul după care funcţiona „jugul porcului“.

La toate acestea Harvey îl întrecea pe Dan, pentru că el moştenise o anume uşurinţă a cifrelor, iar ideea de a culege informaţii dintr-o singură privire aruncată soarelui apunând pe Bancurile mohorâte îi trezea toate simţurile. În alte

probleme ale mării, vârsta lui se dovedea un adevărat handicap pentru el. Cum spunea şi Disko, ar fi trebuit să înceapă de la zece ani. Dan putea să pună momeală în cârlige sau să atingă oricare parâmă chiar şi pe întuneric, iar la nevoie, când Salters a avut o rană în palmă, acesta a fost în stare să cureţe peştele numai prin pipăit. Dan putea conduce goeleta pe aproape orice fel de vreme numai după senzaţia pe care i-o dădea vântul mângâindu-i faţa, strunind-o numai când aceasta avea nevoie de aşa ceva. Toate acestea le făcea la fel de firesc, fără a se gândi, aşa cum zburda de la o velă la alta, ori cum făcea din barcă o parte din voinţa şi sufletul său. Dar nu avea cum să-i transmită lui Harvey cunoştinţele sale.

Totuşi, erau o mulţime de cunoştinţe generale care străbăteau goeleta de la prova la pupa şi de la babord la tribord, în zilele cu furtună, când se întindeau pe teugă, ori se aşezau pe dulăpioarele din cabină, bolţurile, inelele şi plumbii de rezervă rostogolindu-se şi zdrăngănind în pauzele conversaţiei lor. Disko povestea despre pescuitul balenelor prin anii cincizeci, despre femele uriaşe ucise lângă puii lor, despre agonia morţii pe marea legănătoare, întunecată, şi despre sângele care ţâşnea peste patruzeci de picioare spre cer, despre bărci sfărâmate, despre rachete care luau foc la celălalt capăt şi se năpusteau asupra echipajului înspăimântat, despre tăiere şi topire, şi despre cumplitul ger din ’71, când o mie două sute de oameni au rămas fără casă, pe gheaţă, în numai trei zile – minunate poveşti şi toate adevărate. Dar parcă şi mai minunate erau povestirile lui despre cod, când le spunea cum discută şi vorbesc peştii despre afacerile lor personale, acolo, în adânc, sub chila corăbiei.

Gusturile lui Jack Lunganul se îndreptau mai mult către supranatural. Jack îi făcea să tacă din gură cu poveştile lui înspăimântătoare despre Yoho-ii de pe plaja Monomy, care-i sperie şi-şi bat joc de căutătorii de scoici singuratici; despre

„cei-ce-se-plimbă-pe-nisipuri“ ori bântuie dunele şi care nu au fost niciodată îngropaţi cum se cuvine; despre comoara ascunsă pe Insula Focului şi păzită de spiritele oamenilor lui Kidd; despre corăbii pare pluteau în ceaţă chiar peşte orăşelul Truro; despre portul acela din Maine, unde nimeni altcineva decât un vas străin ancora de două ori într-un anume loc, datorită echipajului mort care vâslea alături în miez de noapte, cu ancora atârnând de bordul bărcii lor demodate, fluierând – da, fluierând, şi nu strigând – după sufletul omului care le-a tulburat odihna.

Tom Platt era preocupat de interminabilul său voiaj în jurul Capului Horn, pe bătrânul „Ohio“, pe vremea când se bătea zdravăn, cu o flotă pe cale de dispariţie, mai rău decât pasărea dodo, mai precis, flota care pierise în marele război. Le povestea cum se introduce într-un tun muniţia încinsă până la roşu, cu un bulgăre de argilă udă între aceasta şi cartuş, cum sfârâie şi sâsâie când loveşte în lemn şi cum băieţii de pe „*Miss Jim Buck*“ turnau apă peste aceste proiectile şi strigau spre cei din fort să mai încerce o dată. Le mai spunea şi despre blocadă – săptămâni îndelungate de legănare în jurul ancorei, singura variaţie fiind oferită de plecarea şi revenirea navelor cu aburi (nu era nicio şansă pentru cele cu pânze) care-şi foloseau astfel cărbunii; despre furtuni şi despre frig, frigul care-i făcea pe cei două sute de oameni, zi şi noapte, să spargă gheaţa de pe cabluri, vinciuri şi vele, când cambuza era încinsă ca ghiulelele trase din fort, iar oamenii beau cacao fierbinte cu găleata.

Vorba lui Manuel era înceată şi blândă – numai despre fetele frumoase din Madeira care spălau rufe în albiile aproape secate ale râurilor, la lumina lunii, sub bananierii unduind în adierea vântului; despre baluri cam neobişnuite şi bătăi, departe, în porturile reci şi neprimitoare din Terra Nova. Salters era preocupat mai ales de agricultură. Deşi le citea din cartea numită „Iosif“ şi o comenta, misiunea lui pe

acest pământ era să dovedească valoarea îngrăşămintelor naturale, mai ales a trifoiului, faţă de orice formă de fosfaţi, oricare ar fi fost aceea. Când venea vorba despre fosfaţi, făcea urât; scotea din cufăr nişte cărţi unsuroase şi le citea cu intonaţie, agitând un deget către Harvey, care nu înţelegea nimic. Micul Penn a fost atât de sincer îndurerat când Harvey a luat în râs prelegerile lui Salters, încât acesta a renunţat să-şi mai bată joc şi a continuat să sufere în tăcere. Iar acesta a fost un lucru foarte bun din partea sa.

Bineînţeles că bucătarul nu se amesteca în aceste conversaţii. De regulă, acesta nu vorbea decât atunci când era absolut necesar, dar, din când în când, un dar ciudat al vorbirii se pogora asupra sa, şi-i dădea drumul, jumătate în galeză, jumătate în engleza lui stricată, câte o oră încheiată. Era cum nu se poate mai comunicativ cu băieţii şi niciodată nu şi-a retras profeţia că, într-o bună zi, Harvey va fi stăpânul lui Dan, şi că el va trăi s-o vadă şi pe asta. Le povestea cum era transportată corespondenţa pe timp de iarnă, pe drumul spre Cape Breton, despre săniile trase de câini care duc marfă la Coudray, şi despre spărgătorul de gheaţă *Arctic,* acela care sparge gheţurile dintre ţărm şl Prince Edward Island. Le mai spunea poveşti pe care le ştia de la mama lui, despre viaţa oamenilor undeva, departe, spre sud, unde apa nu îngheţa niciodată; şi le mai spunea că, atunci când va muri, sufletul său îşi va găsi odihna pe o plajă albă, caldă, cu palmierii legănându-se deasupra lui. Aceasta le părea băieţilor o idee cu totul neobişnuită la un om căre nu văzuse cum arată un palmier niciodată în viaţa lui. Mai mult decât atât, la fiecare masă îl întreba pe Harvey, şi numai pe Harvey, dacă bucatele sunt pe gustul lui; iar această grijă întotdeauna stârnea râsul celorlalţi. Totuşi, aveau un mare respect pentru modul în care gândea bucătarul şi, în, consecinţă, în sufletele lor, îl considerau pe Harvey un fel de mascotă.

Aşa că în timp ce Harvey învăţa lucruri noi şi sorbea sănătate prin toţi porii şi cu fiecare înghiţitură de aer curat, *We're Here* îşi urma drumul şi-şi făcea treaba, iar pachetele argintii de peşte bine presat se înălţau tot mai sus în magazie. Câte una din zile era mai deosebită, dar majoritatea semănau ca două picături de apă.

Bineînţeles că un om de reputaţia lui Disko era urmărit îndeaproape – Dan, zicea „spionat" – de către vecinii săi, dar el avea o îndemânare de a scăpa de ei printre valurile de ceaţă lăptoasă, mişcătoare. Disko evita compania din două motive. În primul rând, dorea să-şi facă propriile sale experimente; în al doilea rând, nu era de acord cu amestecarea navelor de diferite naţionalităţi. Majoritatea erau vase din.. Gloucester, cu baza în Provincetown, Harwich, Chatham, şi câteva porturi din Maine, dar echipajele erau adunate de Dumnezeu ştie unde. Riscul naşte neglijenţă, iar când intervine şi lăcomia sunt toate şansele pentru orice fel de accident într-o aşa aglomerare de ambarcaţiuni care, aidoma unei turme de oi, se îngrămădeau în jurul vreunui lider nerecunoscut oficial.

— Lasă-i pe cei doi Jerauld să-i conducă, spuse Disko. Vom petrece o vreme printre ei, pe Eastern Shoals, deşi, dacă norocul e de partea noastră, nu vom trebui să pierdem prea multă vreme pe-acolo. Aici, unde ne aflăm noi acum, Harve, nu e în niciun caz considerat un loc prea bun.

— Oare? întrebă Harve, care scotea apă din mare (tocmai învăţase cum să întoarcă găleata) după o şedinţă de curăţat peştele neobişnuit de lungă. Nu m-ar deranja dacă am vedea un ţărm nenorocit, aşa, ca o schimbare.

— Singurul pământ pe care-aş vrea să-l văd – n-am de gând s-o împotmolesc – este Eastern Point, spuse Dan. Hei, tată, se pare că nu vom petrece mai mult de două săptămâni pe Eastern Shoals. După aia o să întâlneşti câtă lume-ţi place, Harve. Abia atunci începem treaba cu adevărat. Gata cu statul la masă la ore fixe. Înfuleci când ţi-

e foame şi dormi când nu mai poţi ţine ochii deschişi. Bună treabă că nu te-am pescuit mai târziu cu o lună, că n-ai fi avut cum să fii în formă pentru Old Virgin.

Harvey ştia de pe harta Eldridge că Old Virgin şi o grupare de bancuri de nisip cu nume ciudate formau punctul de întoarcere a călătoriei şi că, dacă aveau puţin noroc, îşi vor termina treaba acolo. Dar văzând mărimea insulei, doar un punct minuscul pe hartă, se întreba cum poate Disko, înarmat cu „jugul porcului” şi cu sonda, să-l găsească. Avea să afle mai târziu că Disko era la fel de bun la toate şi chiar putea să-i ajute şi pe alţii. În cabină atârna o tablă mare de patru pe cinci, al cărei rost Harvey nu l-a înţeles până într-o bună zi când, după câteva zile de ceaţă de nepătruns, au auzit mugetul nemelodios al unei sirene de ceaţă acţionată cu pedala – o maşinărie al cărei sunet este acela scos de un elefant bolnav de oftică.

— Uite-1 şi pe-ăsta cu velele pătrate cum rage să-i dăm latitudinea, spuse Jack Lunganul în momentul în care pânzele roşii, mustind de apă, ale unei corăbii apărură din ceaţă, iar *We’re Here* sună de trei ori din clopot, folosind codul de semnale al navigatorilor. În ţipetele şi strigătele celor de la bordul ei, nava cea mare îşi strânse gabierul.

— Francezi, pufni Salters, dispreţuitor. Sunt de-ai lui Miquelon, din St. Malo. Mi s-a cam terminat tutunu’, Disko.

— La fel şi mie, spuse Tom Platt. Hei! *Înapoiez-vous! Înapoiez-vous! Departez-vous,* bă, *mucho-bono,* bă, chiştoc de ţigare! De unde sunteţi? Din St. Malo, aşa-i?

— Aha! *Mucho bono! Oui! oui! Clos Poulet – St. Malo! St. Pierre et Miquelon,* strigară ceilalţi, agitând căciulile de lână şi râzând. După care începură în cor: *Tabla! Tabla!*

— Adă tabla, Danny. Habar n-am cum de reuşesc francezii ăştia să ajungă undeva fără să ştie cât de cât idiomul american. Patruzeci şi şase pe patruzeci şi nouă e destul pentru ei, şi cred că e şi corect.

Dan scrise cu cretă cifrele pe tablă şi o atârnă la vedere

pe velatura principală, într-un cor de *merçi* dinspre barcaz.

— Mi se pare de-a dreptul neprietenos să-i lăsăm să se îndepărteze aşa cum au venit, sugeră Salters, pipăindu-şi buzunarele.

— Ai mai învăţat franţuzeşte de când am călătorit ultima data împreună? întrebă Disko. N-am chef să se mai arunce cu pietre în noi pentru că tu le zici corăbiilor astea cum îţi vine la gură, cum ai mai făcut atunci când ne-am îndepărtat de Le Have.

— Păi, Harmon Rush a zis că aşa e cel mai bine să vorbeşti cu ei. Americana curată, din Statele Unite, e destul de bună pentru mine. La toţi ni s-a cam terminat tutunul. Tinere, tu vorbeşti franţuzeşte?

— Cum să nu, răspunse Harvey plin de curaj, şi strigă: Hei! Ascultă! *Arrêtez vous! Attendez! Nous sommes venant pour tabac.*

— Aaa! *Tabac, tabac!* răspunseră ei şi râseră din nou!

— I-ai atins. Hai să lansăm, totuşi, o barcă, spuse Tom Platt. Nu prea am eu diplome în franceză, dar mai ştiu eu un idiom care merge. Haide, Harvey, să ne traduci.

Tevatura şi zăpăceala cu care el şi Harvey au fost ridicaţi la bordul „francezului“ sunt de nedescris. Cabina lor principală era toată plină de poze colorate ale Sfintei Fecioare – ei îi ziceau „Fecioara din Terra-Nova”. Harvey constată că franceza lui nu era o marcă recunoscută prin acele locuri, limitându-şi conversaţia la zâmbete şi înclinări ale capului. Dar Tom Platt dădea din mâini şi înainta înotând. Căpitanul îl cinsti cu o duşcă de gin de o calitate de nedescris, iar echipajul de operă comică, purtând căciuli roşii, cu cosoare lungi şi pieptul păros l-au primit ca pe un frate. După care a început negoţul. Aveau tutun din belşug – tutun american, pentru care nu se plătise niciodată vreun impozit Franţei. Ei, la rândul lor, erau doritori de ciocolată şi bomboane. Harvey a vâslit înapoi la goeletă să aranjeze cu bucătarul şi cu Disko, în grija cărora se aflau rezervele, iar

când s-a întors, cutiile de cacao şi pungile cu bomboane au fost numărate lângă timonă; totul semăna cu o împărţire a prăzii făcută de piraţi, atâta doar că Tom Platt a ieşit din toată chestia asta încărcat cu suluri de tutun negru şi calupuri de tutun de mestecat şi de fumat. După care aceşti joviali navigatori au dispărut în ceaţă, ultimele cuvinte auzite de Harvey de la ei fiind un cor vesel *„Par derrière chez ma tante, / Il y a un bois joli, / Et le rossignol y chante/ Et le jour el la nuit... // Que donneriez vous, belle, / Qui l'amènerait ici ? Je donnerai Québec, / Sorel et Saint Denis.“*[2]

— Cum se face, oare, că franceza mea n-a mers iar semnele tale au fost înţelese prea bine? întrebă Harvey, după ce agoniseala fusese împărţită celor de pe *We're Here*..

— Limba semnelor, pufni Platt. Aşa e, limba semnelor, mult mai veche decât franceza ta, Harve. Bărcile astea franţuzeşti sunt pline ochi de francmasoni, şi asta-i toată treaba.

— Adică şi tu eşti francmason?

— Aşa s-ar părea, răspunse fostul luptător de pe „Ohio“, umplându-şi pipa, iar Harvey se trezi cu alt mister al mării la care să cugete.

---

[2] La mătuşa mea în spatele casei / E o pădure frumoasă. / Acolo privighetoarea cîntă / Şi ziua şi noaptea... / / Ce-ai da tu, frumoaso, / Ce-ai aduce cu tine aici ? / Aş da Quebecul, / Sorel şi Saint Denis. (în franceza, în original)

CAPITOLUL VI

Lucrul care îl uimea cel mai mult era modul deosebit de dezordonat în care unele vase colindau pe marele Atlantic. Navele de pescuit, după cum spunea şi Dan, erau, natural, dependente de amabilitatea şi înţelepciunea vecinilor lor, dar de la vasele cu aburi te aşteptai la lucruri mult mai bune. Ajunsese la concluzia aceasta după o altă întâlnire interesantă când, fiind urmărit vreo trei ceasuri încheiate de un vapor mare, vechi, hodorogit, care transporta vite, încărcat până la refuz şi mirosind cât o mie de grajduri la un loc, un ofiţer agitat a strigat la ei printr-o portavoce, în timp ce vaporul se legăna neajutorat pe apă, iar Disko ţinea goeleta la adăpostul lor şi le oferea celor de pe pachebot câteva mostre din gândirea sa.

— Vreţi să ştiţi unde vă aflaţi? Nu meritaţi să vă aflaţi niciunde. Nu sunteţi decât nişte nenorociţi de grăjdari care murdăriţi drumurile pe marea cea mare, fără nici cea mai mică stimă pentru vecinii voştri, tot timpul cu ochii în ceştile de cafea decât în capetele alea proaste, încheie el în vreme ce comandantul vaporului dansa pe punte şi făcea unele aprecieri despre proprii ochi ai lui Disko.

— De mai bine de trei zile n-am mai făcut observaţii. Chiar crezi că putem naviga aşa, orbeşte? strigă el.

— Ei bine, iată că eu pot, replică Disko la rândul său. Ce s-a întâmplat cu sonda voastră? Aţi mâncat-o? Nu sunteţi în stare să mirosiţi unde e fundul mării, sau vitele alea sunt prea puturoase?

— Da’ ce le daţi să mănânce? întrebă Salters deosebit de serios, mirosul gunoiului de grajd trezind pe fermierul din el. Se zice că slăbesc teribil într-un voiaj. Nu ştiu cum faceţi voi, şi nu e treaba mea, dar parcă ştiu că turtele de oleaginoase, tăiate mărunt şi stropite cu…

— Mii de tunete! făcu un văcar într-un jerseu roşu, uitându-se peste bord. Din care azil l-or fi lăsat să scape pe

„Nea Perciuni“ ăsta?

— Tinere, începu Salters, ridicându-se mai la vedere, la prova. Înainte de a continua, îngăduie-mi să-ţi spun că eu…

— Scuzaţi-mă, spuse atunci ofiţerul de pe punte, scoţându-şi pălăria cu o politeţe extremă, dar am întrebat pentru ştiinţa mea. Dacă agricultorul cu păr pe faţă ar avea bunătatea să nu mai deschidă gura, pesemne că gâscanul verde, de mare, cu albeaţă în ochi, va binevoi să ne lumineze.

— Hai că m-ai făcut de batjocură, Salters, spuse Disko, supărat, pentru că nu suporta genul acesta de discuţie şi fără să mai comenteze prea mult, le comunică, sec, latitudinea şi longitudinea.

— Precis am dat peste o corabie cu nebuni, spuse comandantul vaporului transmiţând datele spre sala maşinilor şi aruncând o legătură de ziare la bordul goeletei.

— Dintre toţi nebunii pe care i-am întâlnit, şi din care faci parte chiar şi tu, Salters, ăsta şi cu echipajul lui sunt cei mai grozavi, spuse Disko după ce *We're Here* se îndepărtă. Tocmai îi spuneam părerea mea despre ce înseamnă să umbli creanga pe apele astea ca un copil pierdut, când trebuie să te amesteci tu, cu agricultura ta tâmpită. Nu eşti în stare să nu mai amesteci lucrurile?

Harvey, Dan şi ceilalţi se ţineau deoparte, făcându-şi semne, cuprinşi de veselie, dar Disko şi Salters s-au certat serios până seara târziu, Salters argumentând că un vapor pentru vite e un fel de grajd plutitor pe apele albastre, iar Disko insistând că, până şi în acest caz, decenţa şi mândria de pescar îi cereau „să nu amestece lucrurile“. O vreme, Jack Lunganul suportă în tăcere – un căpitan furios face un echipaj nefericit - dar apoi, când terminară de mâncat, i se adresă lui Disko, peste masă:

— Ce rost are să te frământi, ce-or să zică ăştia? întrebă el.

— Ce să fie? Ani de zile or să spună povestea asta despre

noi, asta-i tot, răspunse Disko. Auzi vorbă, turtă stropită!

— Cu sare, desigur, explică Salters fără niciun fel de remuşcări, în timp ce citea articolele despre agricultură dintr-un ziar new-yorkez vechi de o săptămână.

— E întrutotul jignitor pentru mine, continuă căpitanul.

— Eu nu văd lucrurile în felul ăsta, interveni Jack Lunganul, împăciuitor. Fii antent, Disko! Mai e vreun alt vapor pe mare, în această zi, pe o asemenea vreme, care să-l fi întâlnit pe vagabondu' ăla şi, mai mult decât atât, să-i spună ce gândeşte – ascultă bine, mai mult decât atât – adică să fi discutat inteligent despre îngrijirea juncanilor? Las-o baltă! Bineînţeles că n-or să vorbească. A fost cea mai scurtă conversaţie care s-a purtat vreodată. Bătaie de joc şi fugă în graba mare – avantajul e de partea noastră, încheie el, iar Dan îi trase una lui Harvey pe sub masă, iar acesta din urmă îşi înăbuşi râsul în ceaşca de cafea.

— De fapt, spuse Salters care simţea că onoarea îi fusese oarecum pătată, eu chiar le-am spus că parcă nu e treaba mea, înainte de a începe să vorbesc.

— Şi chiar atunci, interveni şi Tom Platt care se pricepea la disciplină şi etichetă, chiar atunci cred că ar fi trebuit ca tu, Disko, să-i ceri să înceteze, dacă, după aprecierea ta conversaţia era pe punctul să devină, într-un fel sau altul, cum nu trebuie.

— Nu ştiu, dar aşa este, răspunse căpitanul, care întrevedea posibilitatea unei retrageri onorabile după un asemenea atac de demnitate.

— Bineînţeles că aşa a fost, spuse Salters, doar tu eşti căpitanul aici, iar eu m-aş fi oprit doar la un semn, nu dintr-o pornire sau convingere, dar ca să dau o pildă păcătoşilor ăstora de băieţi ai noştri.

— Nu ţi-am spus eu, Harve, că va da vina pe noi înainte chiar de a face ceva? Totdeauna păcătoşii de băieţi. Dar aş fi dat şi jumătate din cota parte care mi se cuvine, doar să nu pierd spectacolul, şopti Dan.

— Totuşi, anumite lucruri nu trebuie amestecate, spuse Disko şi o nouă scânteie de ceartă se aprinse în ochii lui Salters, care tocmai îşi îndesa tutun în pipă.

— E o putere a virtuţii să nu amesteci lucrurile, spuse Jack Lunganul, hotărât să pună capăt furtunii. De aceea Steyning, de la compania „Steyning and Hare“ l-a trimis pe Counahan căpitan pe *Marilla D. Kuhn* în locul căpitanului Newton, care suferea de reumatism inflamatoriu şi nu putea să mai meargă. Noi îi ziceam Counahan Navigatorul.

— Nick Counahan nu se urca niciodată la bord fără o livră de rom trecută undeva în declaraţia vamală, spuse Tom Platt, prinzând firul. Avea obiceiu' să dea târcoale pe la birourile de angajare din Boston, doar-doar l-o convinge pe Lordul Amiral să-l pună căpitan pe un remorcher, după meritele lui. Sam Coy, de pe Atlantic Avenue, i-a dat cazare gratuit un an de zile, ba chiar mai mult, numai pentru poveştile pe care le spunea. Counahan Navigatorul! Ţ-ţ-ţ! Să tot fie vreo cinşpe ani de când a murit, nu?

— De n-or fi şapteşpe. A murit în anul în care s-a construit *Caspar McVeagh,* dar n-a fost niciodată în stare să facă deosebirea între lucruri. Steyning l-a luat pentru acelaşi motiv pentru care hoţul a furat soba fierbinte – pentru că nu era ceva mai bun în sezonul acela. Toţi oamenii erau plecaţi la Bancuri, iar Counahan ăsta, după o ciomăgeală zdravănă, s-a ales cu o adunătură de toată isprava ca echipaj. Rom! Să vă fi văzut eu scoţând la apă pe *Marilla*, cu toată asigurarea, dac-aţi fi ştiut ce ai îngrămădit la bordul ei! Au pornit, din Boston Harbour spre Marele Banc, pe un vânt, zdravăn dinspre nord-vest şi încărcaţi până la refuz. Şi cerul a avut grijă de ei pentru că au pus la cale nişte nenorocite de carturi şi s-au agăţat de nişte nenorocite de parâme până când au dat de fundul unui butoi de cinşpe galoane de zeama dracului. Toată chestia asta a ţinut cam o săptămână, după cum îşi aduce aminte Counahan. De-aş putea eu să vă spun povestea aşa

cum o spunea el! În tot timpul ăsta vântul sufla în toată măreţia lui, iar *Marilla* – era vară, şi îi instalaseră un arbore trinchet – pornise ca un cal în galop şi o ţinea tot aşa. După aia, Counahan a luat jugul porcului şi a tremurat o vreme cu el în mână şi a ajuns la concluzia, după câte înţelegea din cvadrant, hartă şi ţiuitul din cap, că trebuie să se afle cam la sud de Sable Island şi că înaintează cum nu se poate mai bine, dar nu a spus nimic la nimeni. După care au dat cep la alt butoi şi o bună bucată de vreme nu i-a mai interesat nimic altceva. *Marilla* s-a lăsat pe o parte când n-a mai văzut farul de la Boston şi de atunci nu s-a mai îndreptat şi a ţinut-o tot aşa, la fel de înclinată. Dar n-au văzut nici alge, nici pescăruşi, nici goelete, şi şi-au dat seama că sunt plecaţi de paişpe zile şi bănuiau că Bancurile nu mai au peşte. Aşa că au lansat sonda şi a ieşit şaizeci de stânjeni. „Ăsta-s eu“, zice Counahan. „Ăsta-s eu, de fiecare dată! V-am adus-o drept la Bancuri, şi când o să dăm de treizeci de stânjeni, mergem la culcare ca nişte copii cuminţi. Counahan e cu ghinionul“, zice el. „Counahan Navigatorul!“

— La următoarea aruncare a sondei, le iese, nouăzeci. Zice Counahan: „Ori sfoara cu plumb s-a întins, ori Bancul s-a scufundat.“ Aşa că au tras sonda din apă, ei fiind tocmai în starea aceea când totul li se părea bun şi rezonabil, şi s-au aşezat pe punte numărând nodurile de pe sfoară. Iar *Marilla* prinsese iar viteză, şi o menţinea destul de bine, şi deodată au întâlnit un cargobot, iar Counahan i-a vorbit: „Aţi văzut vreo barcă de pescari în ultima vreme?“ zice el, aşa, ca din întâmplare. „Sunt cu grămada nu departe de coasta Irlandei“, zice cargobotul. „Haida-de! Du-te şi te plimbă!“ zice Counahan. „Ce-am, eu de-a face cu coasta Irlandei?“ „Atunci, ce cauţi pe-aici?“ întrebă pachebotul. „Creştinitate suferindă!“ zice Counahan (întotdeauna zicea vorba asta când punea pompele să dea afară apa sau când nu-i era bine), „Creştinitate suferindă! Dar pe unde mă

aflu?“ întrebă el. „Treizeci şi cinci de mile vest-sud-vest de Cape Clear, “ zice cargobotul, „dacă asta e vreo consolare pentru tine.“ La care Counahan a făcut o săritură de patru picioare şi şapte incii, măsurată de bucătar. „Consolare“, zice el cu un glas de trombon. „Mă crezi un ageamiu? La treizeci şi cinci de mile de Cape Clear şi paişpe zile de la farul de la Boston. Creştinitatea suferindă, e un adevărat record, şi după aceleaşi semne cred că am şi o mamă la Skibbereen!” Gândiţi-vă şi voi! Amanta lui! Vedeţi, dar, că nu era în stare să nu amestece lucrurile. Cei din echipaj erau mai ales din Cork şi Kerry, în afară de unu’ singur din Mary- land care vroia să se întoarcă acasă, dar l-au făcut că e rebel, aşa că au dus-o pe *Marilla* în port la Skibbereen, unde timp de o săptămână au petrecut de minune cu amicii, colindând de la unu la altul, pe bătrânul pământ. După care s-au întors şi le-au trebuit treizeci şi două de zile ca să ajungă din nou la Boston. Era spre toamnă, şi nu se mai prindea mare lucru, aşa că bătrânul Counahan s-a întors la Boston fără să aibă ceva de împărţit.

— Şi ce-au spus cei de la firmă? întrebă Harvey.

— Ce puteau spune, oare? Peştele, era în mare iar Counahan se afla la chei, povestind despre călătoria lui record spre est. S-au mulţumit cu asta, şi toate s-au întâmplat, în primul rând, pentru că nu au separat romul de echipaj, şi în al doilea rând, pentru că au confundat Skibbereen cu Queereau. Counahan Navigatorul! Odihnească-se în pace! Ăsta nu era un om la locul său.

— Eram odată pe *Lucy Holmes,* spuse Manuel cu vocea lui blândă. La Gloucester n-au vrut să cumpere niciun peşte. Adică ne-au dat un preţ de nimic. Aşa că am pornit pe mare, cu gândul să vindem vreunuia din Fayal. Apoi a început să bată vântul, şi nu prea mai vedeam cum trebuie. Şi ce? Vântul s-a pornit şi mai tare, iar noi am început să înaintăm foarte repede, nimeni nu ştia încotro. Până la urmă, vedem pământ, şi se mai încălzeşte. După aia, ne

pomenim cu vreo doi-trei negri într-un bric. Şi ce credeţi? Îi întrebăm noi unde ne aflăm, iar ei ne spun – ce credeţi că ne spun?

— Grand Canary, spuse Disko, după o clipă, iar Manuel clătină din cap zâmbind.

— Blanco, spuse Tom Platt.

— Nu. Mai rău decât atât. Eram dincolo de Bezagos, iar bricul era din Liberia. Aşa că ne-am vândut peştele acolo. Nu e rău, ce ziceţi?

— Poate o goeletă ca asta să ajungă până în Africa? întrebă Harvey.

— Poate să treacă şi de Capul Horn, dacă are vreun motiv să ajungă acolo, şi dacă are provizii destule, spuse Disko. Tatăl meu îşi conducea propriul pachebot, de vreo cincizeci de tone, cred – *Rupert* – şi l-a dus până în munţii de gheaţă ai Groenlandei, în anul în care jumătate din flota noastră se afla acolo în căutare de cod. Şi mai mult decât atât. A luat-o şi pe mama cu el, ca să-i arate cum se câştigă banii, cred, şi i-au prins gheţurile, iar eu m-am născut la Disko. Bineînţeles că nu-mi amintesc nimic despre toate astea. Primăvara, când gheaţa s-a mai topit, ne-am întors, dar mi-au dat numele locului. N-a fost prea frumos din partea lor să-i facă una ca asta unui copil, dar toţi mai facem unele greşeli în viaţă.

— Sigur! Sigur! strigă Salters, dând din cap. Toţi suntem sortiţi greşelii, şi vă spun vouă, celor doi băieţi aici de faţă, că după ce aţi făcut o greşeală – iar voi nu faceţi mai puţine de o sută pe zi –, cel mai bun lucru este să o recunoaşteţi ca nişte adevăraţi bărbaţi.

După care Jack Lunganul le făcu cu ochiul un semn cuprinzător care îi includea pe toţi, cu excepţia lui Disko şi Salters – iar incidentul se închise. În zilele următoare continuară să arunce ancora din loc în loc, spre nord, lăsând bărcile la apă aproape în fiecare zi, pe marginea de est a Marelui Banc, în apă de treizeci-patruzeci de stânjeni

adâncime şi pescuind continuu.

În aceste locuri i-a fost dat lui Harvey să facă cunoştinţă cu calmarul care era una din cele mai bune momeli pentru cod, dar cam imprevizibil. Într-o noapte neagră ca smoala fură treziţi din paturi de strigătul lui Salters: „Calmaaari“ şi timp de o oră şi jumătate toată suflărea de la bord şi-a făcut de lucru cu undiţele pentru calmari – bucăţi de plumb vopsite în roşu şi prevăzute la partea de jos cu o coroană de ace îndoite, ca nervurile unei umbrele pe jumătate deschise. Calmarul, dintr-un motiv încă neştiut, se răsuceşte în jurul acestui obiect şi este tras la bord înainte de a putea să scape. Dar, înainte de a-şi părăsi casa, împroaşcă mai întâi cu apă, apoi cu cerneală, în faţa celui care l-a capturat, şi era un lucru de mirare să-i vezi pe pescari dând din cap, când la stânga, când la dreapta, pentru a evita rafala. Când forfota s-a terminat erau toţi negri ca nişte coşari, dar pe punte se găsea a grămadă de calmari proaspeţi, iar codul cel mare are o părere foarte bună despre o bucăţică strălucitoare de tentacul de calmar, prinsă într-un cârlig, alături de carne de scoică. În ziua care a urmat au prins mulţi peşti şi au întâlnât-o pe *Carrie Pitman* căreia i-au urat noroc şi care vroia să facă negoţ cu ei – şapte bucăţi de cod pentru un calmar mai mare –, dar Disko nu a fost de acord cu preţul iar Carrie a pornit posomorâtă în direcţia vântului şi a lăsat ancora la vreo jumătate, de milă depărtare, în speranţa de a prinde singură câţiva calmari.

CAPITOLUL VII

În noaptea aceea, cu puţin înainte de ivirea zorilor, Dan şi Harvey, care dormiseră aproape toată ziua, se dădură jos din pat cu gândul să „pescuiască” plăcinţi. Nu exista niciun motiv pentru care să nu le fi luat pe faţă, dar aşa erau mai gustoase şi, pe deasupra, îl înfuriau şi pe bucătar. Căldura şi mirosul de jos îi scoaseră pe pante cu prada, iar acolo îl găsiră pe Disko la clopot. Acesta, de îndată ce îi zări, i-1 dădu în primire lui Harvey.

— Ţine-o tot aşa, spuse el. Presupun că aud ceva. Dacă se-ntâmplă ceva, e bine că mă aflu aici, ca să pot interveni la timp.

Clopotul scotea un sunet slab, nenorocit; aerul aproape solid părea că-1 subţiază şi mai mult, iar în pauze Harvey auzea sirena înăbuşită a unui pachebot, şi acum cunoaştea destule lucruri despre mare ca să ştie ce înseamnă asta. Îi veni în minte, cu o precizie înspăimântătoare, un băiat într-un jerseu vişiniu – acum dispreţuia hainele la modă cu tot dispreţul demn de un pescar – un băiat ignorant, lăudăros, care spusese cândva că ar fi ceva „grozav“ dacă un vapor cu aburi ar da peste o barcă de pescuit. Băiatul acela avea o cabină cu apă caldă şi rece, şi în fiecare dimineaţă petrecea zece minute alegând dintr-o listă de bucate cu marginile aurite. Iar acum, acelaşi băiat – ba nu, fratele lui mult mai mare – era treaz la patru, în zorii înceţoşaţi, îmbrăcat într-o salopetă largă, cu plesnituri, bătând pur şi simplu pentru draga de viaţă, într-un clopot mai mic decât clopotul cu care stewardul îi chema la micul dejun, în timp ce undeva, pe aproape, o proră de oţel de treizeci de

picioare plutea ca vijelia, cu douăzeci de mile pe oră. Gândul cel mai amar era că în cabinele uscate, cu lambriuri de lemn, dormeau oameni care nu vor afla niciodată că înainte de micul dejun masacraseră o barcă. Aşa câ Harvey continuă să bată în clopot.

— Da, au redus cu o turaţie nenorocita aia de elice, spuse Dan, folosindu-se de cornul lui Manuel. Asta ca să fie în limitele legii, şi asta o să ne fie consolarea când o să ne aflăm cu toţii la fund. Ascult-o cum vine!

„Auuuuu-huuuu“ făcea sirena. „Ding, dang, dong“ se auzea clopotul, „Hu-hu-huu“ suna şi cornul, iar marea şi cerul erau totuna în ceaţa lăptoasă. Apoi lui Harvey i se păru că se află în apropierea unui corp în mişcare, şi se pomeni privind în sus, tot mai sus, spre marginea udă a unei prove cât un deal, care parcă se năpustea direct spre goeletă. Înaintea sa, o peliculă de apă se urca veselă, iar când se ridica, scotea la iveală o scară lungă de numerale romane – XV, XVI, XVII, XVIII şi aşa mai departe – pe bordul strălucitor, de culoarea somonului. Deodată se aplecă în faţă şi în jos cu un fâşâit care le îngheţă sângele în vine, scara dispăru, un rând de hublouri cu rame de alamă fulgeră prin faţa lor, un jet de abur se repezi în mâinile pe care Harvey le ridicase neajutorat, o trombă de apă fierbinte şterse balustrada goeletei, care se clătină şi se cutremură într-un vârtej lichid, în timp ce pupa unui pachebot dispărea în ceaţă. Harvey se pregăti să leşine, sau să vomeze, sau amândouă deodată, când auzi o trosnitură ca a unui cufăr aruncat pe trotuar şi, undeva, departe, o voce spuse tărăgănat: „Opreşte! Ne-ai scufundat! “

— E vorba de noi? întrebă, el cu glasul sugrumat.

— Nu! Pe cei de-acolo. Bate! Mergem să vedem, spuse Dan, alergând la o barcă.

Într-o jumătate, de minut toţi, cu excepţia lui Harvey, a lui Penn şi a bucătarului, erau plecaţi. Deodată, arborele

trinchet al unei goelete retezat trecu în derivă pe lângă provă. Apoi apăru o barcă verde, goală, care se izbi de bordul goeletei *We're Here* de parcă ar fi vrut să fie primită şi ea. După care a mai urmat ceva, cu faţa în jos, într-un jerseu albastru, dar… nu mai era un om întreg. Penn se schimbă la culoare şi păru a se sufoca. Harvey continuă să bată cu disperare în clopot, de teamă că se vor scufunda în orice clipă şi tresări la strigătul lui Dan, când echipajul începu să revină.

— E *Jennie Cushman,* spuse Dan, aproape isteric, tăiată pe din două, făcută fărâme şi jucată în picioare! La niciun sfert de milă de aici. Tata l-a salvat pe bătrân. Nu mai e nimeni altcineva – şi a fost acolo chiar şi fiul-său. O, Harve, Harve, nu mai pot să suport! Am văzut izbucni el în plâns, cu capul pe braţe, în vreme ce ceilalţi traseră, la bord un bărbat cu părul cărunt.

— De ce m-aţi cules? gemu străinul. Disco, de ce m-ai scăpat?

Disko lăsă o mână grea pe umărul acestuia, care privea echipajul tăcut cu privirea pierdută şi buzele tremurânde. Apoi, se ridică şi vorbi Pennsylvania Pratt, care era tot una cu Haskins, sau Rich, sau McVitty atunci când Salters uita, iar chipul său se transformă deodată din chipul unui nebun în chipul unui bătrân înţelept, iar vocea sa se auzi puternică:

— Domnul a dat, Domnul a luat; fie numele Domnului binecuvântat! Am fost… sunt un slujitor al Sfintei Scripturi. Lăsaţi-mi-1.

— Eşti preot, aşa-i? întrebă omul. Atunci roagă-te ca să-mi dea fiul înapoi! Roagă-te să-mi recapăt barca de nouă mii de dolari şi o mie de chintale de peşte. Dacă m-aţi fi lăsat să mor, nevastă-mea s-ar fi dus la Econom şi ar fi muncit şi n-ar fi ştiut niciodată, niciodată. Acum va trebui să-i spun tot.

— Nu e nimic de spus, interveni Disko, Mai bine odih-

neşte-te puţin, Jason Olley.

Dar când un om şi-a pierdut unicul fiu, munca unei veri şi mijloacele de a-şi câştiga existenţa în numai treizeci de secunde numărate, nu este prea uşor să oferi consolare.

— Şi toţi oamenii tăi erau din Gloucester, nu? întrebă Tom Platt, jucându-se, neajutorat, cu un ochi al bărcii.

— O, asta nu are nicio importanţă, răspunse Jason, storcându-şi apa din barbă. În toamna asta o să iau la rând toate pensiunile din East Gloucester, încheie el, aplecându-se, peste bord şi cântând: *„Fericite păsări care cântă, zboara La altaru-ţi sacru, Prea Sfântă Fecioară!“*

— Însoţeşte-mă. Coboară cu mine, spuse Penn, ca şi cum avea vreun drept să dea ordine, iar ochii celor doi se întâlniră şi luptară pentru câteva clipe.

— Nu ştiu eu cine eşti, dar vin cu tine, spuse Jason, supus. Poate... poate îmi voi recăpăta o parte din... o parte din cele nouă mii de dolari, mai spuse el, iar Penn îl conduse în cabină şi închise uşa în urma lui.

— Ăsta nu mai este Penn, strigă Salters. E Jacob Boiler şi... şi şi-a amintit de Johnstown! N-am mai văzut asemenea ochi în capul nici unui om în viaţă. Ce e de făcut acum? Ce mă fac eu acum?

Auzeau cu toţii vocile lui Penn şi Jason, după care se auzi doar vocea lui Penn, iar Salters se descoperi, pentru că Penn se ruga. În cele din urmă, omuleţul urcă scările, cu mari picături de sudoare pe faţă, şi privi spre echipaj. Dan încă mai plângea la timonă.

— Nu ne cunoaşte, gemu Salters. Trebuie să le luăm pe toate de la capăt, şi şahul şi toate celelalte. Ce-mi va spune el mie?

— M-am rugat, spuse Penn şi era limpede că se adresează unor străini. Oamenii noştri cred în rugăciune. M-am rugat pentru viaţa fiului acestui om. Ai mei s-au înecat în faţa ochilor mei – şi ea, şi fiul meu mai mare şi toţi ceilalţi. Trebuie un om să fie mai înţelept decât Creatorul

său? Nu m-am rugat niciodată pentru vieţile lor, dar m-am rugat pentru fiul aeestui om, şi cu siguranţă îi va fi trimis.

Salters îl privi rugător pe Penn, să vadă dacă îşi mai aminteşte.

— De câtă vreme sunt nebun? întrebă Penn brusc, frământându-şi buzele.

— Aiurea, Penn! N-ai fost niciodată nebun, începu Salters. Doar puţin tulburat, sau cam aşa ceva.

— Am văzut casele când s-au izbit de pod, înainte de a izbucni focul. Altceva nu-mi mai amintesc. Cât e de-atunci?

— Nu mai pot să suport! Nu mai pot să suport! strigă Dan, iar Harvey suspină cu simpatie.

— Cam cinci ani, spuse Disko, cu o voce tremurândă.

— Înseamnă că am fost o povară pentru cineva zi de zi, în tot acest răstimp. Cine a fost omul?

Disko arătă spre Salters.

—N-ai fost! N-ai fost! strigă fermierul marinar frământându-şi mâinile. Ţi-ai câştigat întreţinerea îndoit, dacă nu şi mai mult; sunt bani care ţi se cuvin, Penn, în afară de jumătate din sfertul meu din acţiuni pentru goeletă, care-ţi aparţin..

— Sunteţi oameni buni, se vede pe chipurile voastre. Totuşi…

— Maică milostivă! şopti Jack Lunganul. Când te gândeşti că a fost cu noi în toate călătoriile astea. Cred că e de-a dreptul vrăjit.

— Hei, Disko! Ai auzit ce s-a întâmplat cu *Jennie Cushman?* se auzi o voce din ceaţă, însoţită de clopotul unei alte goelete în apropiere.

— L-au găsit pe fiul său, strigă Penn. Aşteptaţi să vedeţi mila lui Dumnezeu!

— L-am adus pe Jason aici, la bord, răspunse Disko, dar vocea lui nu mai era atât de sigură ca de obicei. Nu… nu a mai fost şi altcineva?

— L-am găsit, totuşi, pe unu’. Am dat peste el într-o

grămadă de lemne, care ar fi putut fi teuga. E un pic tăiat la cap.

— Cine este? urmă întrebarea, iar inimile celor de pe *We're Here* băteau la unison..

Cred că e tânărul Olley, răspunse vocea, fără grabă, la care Penn îşi înălţă mâinile şi spuse ceva în germană, iar Harvey ar fi putut să jure că deasupra capului acestuia strălucea soarele, dar voced continuă:

— Hei, voi ăştia! V-aţi cam bătut joc de not seara trecută.

— Nu prea mai avem noi chef de asta acum, răspunse Disko.

— Ştiu, dar ca să spun, adevărul gol-goluţ, eram… eram cam în derivă atunci când am dat peste tânărul Olley.

—N-ar fi mai bine să ni-l trimiteţi voi pe ăl bătrân la bord? Tot mergen noi să mai căutăm ceva momeală. Oricum, nu cred că aveţi nevoie voi de el, iar trasul ăsta nenorocit la troliu cere oameni. Avem noi grijă de el. E însurat cu mătuşa nevesti-mi.

— Îţi dau orice vrei tu, spuse Disko.

— Nu-mi trebuie nimic, dacă nu cumva ţi se-ntâmplă o ancoră care să ţină. Ascultaţi! Olley ăsta a devenit cam duşmănos şi cam agitat. Trimiteţi-1 mai repede pe bătrân.

Penn îl trezi din stupoarea disperării, iar Tom îl transportă alături. Plecă fără un singur cuvânt de mulţumire, neştiind ce va urma.

— Iar acum, spuse Penn respirând adânc, de parcă era pe punctul de a se ruga, iar acum… — trupul drept se prăbuşi în sine ca o sabie reintrodusă în teacă, lumina din ochii aprinşi se stinse, glasul îi reveni la obişnuitul chicotit care le stârnea mila – iar acum, spuse Pennsylvania Pratt, crezi că e prea devreme pentru o partidă de şah, domnule Salters?

— Exact… exact ce vroiam şi eu să spun, răspunse Salters prompt. Habar n-am, Penn, cum de ghiceşti tu ce e în mintea omului.

Bietul de el se înroşi şi îl urmă, supus, pe Salters.

— Sus ancora! Grăbiţi-vă! să părăsim apele astea blestemate, strigă Disko, şi parcă niciodată nu a fost el ascultat mai repede.

— Iar acum, ce Dumnezeu crezi tu că înseamnă toate astea? exclamă Jack Lunganul când îşi croiau, pentru a câta oară, drum prin ceaţă uzi până la piele şi năuciţi.

— Aşa cum văd eu toată treaba, începu Disko de la timonă, afacerea cu *Jennie Cushman* venind aşa, pe stomacul gol…

— El, adică noi, l-am văzut pe unul trecând, suspină Harvey.

— Bineînţeles că şi asta l-a scos, cum s-ar zice, afară din apă, adică i-a adus aminte de Johnstown, şi de Jacob Boiler, şi de altele la fel. Păi, cât l-a consolat pe Jason, asta i-a mai dat ceva curaj, aşa cum ai repara o barcă la ţărm. După care, fiind slabe, proptelele au alunecat, au tot alunecat, iar el a coborît iar panta, şi iată-1 din nou purtat de ape. Uite aşa văd eu toată treaba, conchise Disko.

Toţi se declarară întru totul de acord cu Disko.

—- L-ar fi terminat definitiv pe Salters, spuse Jack, dacă Penn ar fi rămas Jacob Boiler. I-aţi văzut faţa când Penn a întrebat în grija cui a fost el toţi aceşti ani? Care mai e treaba, Salters?

— Doarme. Doarme buştean, A adormit ca un copil, răspunse Salters ieşind pe vârfuri din cabină. Nu mănâncă nimeni nimic până nu se scoală el, normal. Aţi mai văzut un asemenea dar la rugăciune? L-a pescuit pe tânărul Olley din ocean pe vecie. Asta e credinţa mea. Jason era teribil de mândru de băiatul lui, şi tot timpul m-am gândit că asta e pedeapsa că s-a închinat la idoli în deşert.

— Mai sunt ei şi alţii care au luat-o razna, spuse Disko.

— Asta-i altceva, răspunse repede Salters. Penn n-a amuţit definitiv, iar eu nu-mi fac decât datoria faţă de el.

Au aşteptat, flămânzi, trei ceasuri încheiate până când

Penn a reapărut, cu obrazul neted şi mintea golită, spunându-le că i se pare că a visat. Apoi a vrut să ştie de ce erau toţi aşa de tăcuţi, dar nimeni nu i-a putut spune.

În cele trei, patru zile care au urmat, Disko şi-a muncit oamenii fără pic de milă; în cele din urmă, după ce s-au jucat de-a baba-oarba prin ceaţă, a venit şi dimineaţa aceea când Disko striga de pe teugă:

— Repede, băieţi! Suntem în oraş!

CAPITOLUL VIII

Era o privelişte pe care Harvey n-o va uita până la sfârşitul zilelor sale. Soarele tocmai se ridicase deasupra orizontului pe care nu-l mai văzuseră de aproape o săptămână, iar lumina sa roşiatică, la joasă înălţime, se oprea, în velele a trei flotile de goelete ancorate – una la nord, una la, vest şi una la sud. Trebuie să fi fost vreo sută de corăbii, de toate mărcile şi modelele posibile, undeva în depărtare, un vas franţuzesc, cu velele pătrate, toate înclinându-se şi făcându-şi plecăciuni. Dinspre fiecare corabie bărcile se îndreptau ca albinele dintr-un stup supraaglomerat şi zumzetul vocilor, zăngănitul lanţurilor şi scripeţilor ori plescăitul vâslelor se auzeau de la mare depărtare pe apa neliniştită. Şi, pe măsură ce soarele se ridica, pânzele îşi schimbau culorile, fiind când negre, când de culoarea perlei, când albe; iar din ceţurile dinspre sud-vest îşi făceau apariţia şi alte goelete. Bărcile se adunau în grupuri, se despărţeau, se reîntâlneau şi se despărţeau din

nou, toate îndreptându-se, de fapt, într-o singură direcţie în timp ce oamenii strigau, fluierau ori cântau, iar apa era punctată de resturile aruncate peste bord.

We're Here dădu ocol grupului de la nord, Disko salutându-şi amicii pe măsură ce-i întâlnea, şi ancoră cu tot atâta graţie ca un yacht de curse la sfâşitul sezonului. Flotila de pe Bancuri trece sub tăcere navigaţia de înaltă clasă, însă o boacănă, o dată făcută, este mereu pomenită şi criticată.

— Tocmai la timp pentru plevuşcă, strigă *Mary Chilian.*

— Vi s-a umezit cumva sarea? întrebă *King Philip.*

— Hei, Tom Platt! Nu vii diseară la cină? spuse *Henry Clay.*

Şi uite-aşa se încrucişau întrebările şi răspunsurile. Oamenii se mai întâlniseră până atunci, pescuind cu bărcile prin ceaţă, şi nu exista loc mai bun pentru bârfe ca acesta. Toţi păreau să ştie despre salvarea lui Harvey, şi întrebau dacă până acum şi-a meritat mâncarea. Cei mai tineri glumeau cu Dan, care avea şi el o limbă ascuţită, şi se întrebau de sănătate folosind poreclele lor de oraş, care le plăceau cel mai puţin. Compatrioţii lui Manuel trăncăneau cu el pe limba lui. Până şi taciturnul bucătar fu văzut cocoţat pe o estradă şi strigând în galeză unui amic la fel de tuciuriu ca el.

Pe măsură ce pătrundeau în confuzia generală, unde bărcile se izbeau una de alta, Harvey trăgea cu urechea la eventualele comentarii cu privire la modul cum vâsleşte. Toate dialectele, din Labrador până în Long Island, împreună cu portugheză, napolitană, lingua franca, franceză şi galeză se auzeau în juru-i, iar lui i se părea că este calul de bătaie al tuturor. Pentru prima dată în faţa lui simţi că îi e ruşine – poate din cauză că trăise atâta vreme numai cu cei de pe *We're Here* – printre zecile de chipuri aspre care apăreau şi dispăreau odată cu legănarea micii lui ambarcaţiuni. O hulă blândă, ca respiraţia unui uriaş,

aproape trei pătrimi de milă de la bază până la coama valului, ridica uşor, pe umeri, un şirag de bărci de diferite culori. Rămâneau suspendate pentru o clipă, ca o frescă minunată proiectată pe cer, iar oamenii din ele arătau cu mâna şi strigau. În momentul următor gurile deschise, braţele agitându-se, şi piepturile dezgolite dispăreau, pentru ca pe un alt val să-şi facă apariţia un nou şir de personaje, ca figurile de carton într-un teatru de copii.

În jurul lor marea se întunecă şi îşi schimbă culoarea, după care se încreţi şi se năpusti spre ei într-o ploaie de peştişori argintii, şi pe o suprafaţă de cinci-şase acri codul începu să sară aidoma păstrăvilor în luna mai, iar în spatele codului trei sau patru spinări late, cenuşii făcură să fiarbă apa. În clipa aceea toţi începură să strige, încercând să-şi ridice ancorele pentru a ajunge cât mai spre mijlocul bancului de barbuni, şi încurcau undiţele vecinilor, şi spuneau tot ce le venea la gură, şi scufundau planşele şi strigau atenţionări şi sfaturi camarazilor lor, în timp ce adâncurile fâsâiau ca sifonul abia turnat în pahare, iar codul, oamenii şi balenele se aruncau asupra nefericitei momeli. Harvey era cât pe-aci să fie azvârlit peste bord de mânerul plasei lui Dan. Dar în tot acest tumult nebunesc observă, fără să mai uite vreodată, privirea fixă, răuvoitoare din ochiul asemănător cu acela al unui elefant de la circ, al unei balene care trecu pe lângă ei aproape de suprafaţa apei şi, după cum avea să spună el, i-a făcut cu ochiul. Trei bărci se pomeniră cu undiţele încurcate de aceşti vânători ai mărilor, cruzi şi lipsiţi de scrupule, fiind remorcaţi vreo jumătate de milă până când aceşti bidivii au dat drumul hăţurilor.

După o vreme barbunii se îndepărtară şi cu cinci minute mai târziu nu se auzea altceva decât plescăitul ancorelor în apă, zbaterea codului, ori plesniturile peştilor mai mari atunci când oamenii îi loveau. Pescuitul era minunat. Harvey vedea codul scânteind în apă, înotând în stoluri,

fără grabă şi muşcând la fel de constant cum înotau. Legea Bancurilor nu îngăduie mai mult de un cârlig la un fir atunci când bărcile se află în punctul numit Old Virgin, sau pe Eastern Shoals. Dar de data aceasta bărcile erau aproape, atât de aproape una de alta încât Harvey se pomeni certându-se aprig cu un blând pescar din Terra-Nova pe o parte, şi cu un portughez pe cealaltă parte a bărcii în care se afla. În ziua următoare, câteva bărci porniră să pescuiască în jurul „Bătrânei Fecioare“ iar Harvey, care se afla şi el acolo, văzu cu ochii lui ierburile crescute pe stânca aceea singuratică, înălţându-se cu numai douăzeci de picioare deasupra nivelului mării. Codul se găsea acolo în număr mare, în adevărate legiuni, mărşăluind solemn peste algele cu aspect de piele. Când muşcau, muşcau toţi, împreună; şi tot aşa se şi opreau. La prânz au avut un moment de respiro, când pescarii încercară să se mai distreze. Dan se dovedi primul care observă goeleta *Hope of Prague* tocmai apărând, iar când bărcile acesteia se alăturară colectivităţii, răsună întrebarea:

— Cine este cel mai meschin om din întreaga Flotilă?

— Nick Braaady! răspunseră vesel trei sute de voci, sunând ca un cântec de orgă.

— Cine a furat fitilele de lampă? se auzi contribuţia lui Dan.

— Nick Braaady, cântară bărcile.

— Cine a fiert în supă momeala sărată? urmă un atacant necunoscut de la o jumătate de milă depărtare.

Din nou răsună corul, plin de voie bună. De fapt, acest Brady nu era neapărat un tip meschin, dar avea această reputaţie, iar ceilalţi profitau la maximum. După aceea îl descoperiră pe un pescar de pe o barcă din Truro care, cu şase ani în urmă, fusese condamnat pentru că utilizase un fir cu cinci sau şase cârlige – ei îi ziceau „hoţoman“ – şi bineînţeles că l-au botezat „Jim Hoţomanul“; deşi stătuse ascuns până atunci, îşi găsi onorurile depline aşteptându-l,

izbucnind cu toţii într-un cor ca un foc de artificii: „Jim! O Jim! Jim! O Jim! Hoţomanul Jim!“ spre marea încântare a tuturor. Iar când un alt pescar din Beverly, cu simţ poetic – o gândise toată ziua şi avea să povestească despre asta săptămâni de-a rândul – începu să cânte: „Ancora lu’ *Carrie Pitman* nu face nici două parale“, atunci cei din bărci se socotiră într-adevăr nişte norocoşi. După care se simţiră obligaţi să-l întrebe pe cel din Beverly de era sau nu plecat după fasole, pentru că nici măcar poeţii nu trebuie să se bucure numai ei de toate. Fiecare goeletă şi aproape fiecare dintre pescari îşi căpăta porţia. Exista pe undeva vreun bucătar neglijent şi murdar? Atunci bărcile îi cântau despre el şi mâncarea lui. Era vreo goeletă aprovizionată prost? Flota era informată cu toate amănuntele. Dosise cinevă tutunul unui camarad? I se rostea numele în plen şi era făcut harcea-parcea. Judecăţile infailibile ale lui Disko, corabia de piaţă pe care Jack Lunganul o vânduse cu ani în urmă; drăguţa lui Dan (Doamne, tare s-a mai supărat Dan!), ghinionul lui Penn în privinţa ancorelor, părerile lui Salters despre îngrăşămintele naturale, micile alunecări de la virtute ale lui Manuel atunci când acesta se afla la ţărm, şi modul în care Harvey mânuia vâslele ca o femeie – toate acestea au fost prezentate în faţa publicului, iar când ceaţa coborî în, jurul lor ca nişte pânze argintii în dreptul soarelui, vocile răsunau ca nişte judecători invizibili pronunţând sentinţe.

—Din partea unde ceaţa era mai groasă iar goeletele sunau din clopote se auziră exclamaţii de veselie. Un barcaz mare scoase nasul precaut, fiind primit cu strigăte şi ovaţii din partea irlandezilor.

— Haide scumpo, se auzi.

— Alt francez? întrebă Harvey.

— N-ai ochi să vezi? E din Baltimore, şi se apropie tremurând de spaimă, răspunse Dan. Ne vom bate joc de fiecare scândurică din care e făcută. Cred că până acum

căpitanul ei n-a mai întâlnit Flota adunată în felul acesta.

Era o corabie neagră, frumoasă, de opt sute de tone, cu vela mare făcută sul, iar vela gabier fluturând indecisă de tăria vântului care o mişca. O asemenea corabie este mai feminină decât oricare din celelalte fiice ale mării, iar această creatură înaltă, ezitantă, cu galionul ei alb-auriu, arăta exact ca o femeie tulburată, ridicându-şi fusta până la jumătatea gleznei pentru a traversa o stradă noroioasă, însoţită de glumele răutăcioase ale unor băieţei obraznici. În mare măsură aceasta era situaţia ei. Ştia că se află pe undeva, prin apropierea „Fecioarei,” auzise mugetul apelor, şi se apropiase pentru a cere lămuriri. Ceea ce urmează nu este decât o mică parte din ce i-a fost dat să audă dinspre bărcile de pescari.

— Fecioara? Despre ce tot vorbeşti? Aici este Le Have, într-o dimineaţă de duminică. Mergi acasă şi te trezeşte!

— Marş acasă, broască ţestoasă! Marş acasă şi spune-le că venim!

— Ha-ha-ha-haaa! Uit-o – cum – ne atacă! răsunară o jumătate de duzină de voci într-un cor din cele mai melodioase, când prova ei alunecă bolborosind pe panta dintre două valuri.

— Ţin’te bine! Ţin’te bine, scapă cu viaţă! Acum eşti tu deasupra!

— Jos! La fund! Lăsaţi totul!

— Toată lumea la pompe!

— Jos trinca! Strângeţi toate pânzele! În acest moment, comandantul îşi pierdu cumpătul şi le spuse vreo două-trei vorbe. Imediat pescuitul se întrerupse pentru a-i răspunde, şi îi fu dat să audă multe lucruri curioase despre corabia lui şi despre următorul port de destinaţie. Îl întrebă, de exemplu, dacă e asigurat şi de unde a furat ancora care, susţineau ei, aparţinea lui *Carrie Pitman;* îi numiră corabia „şalandă de noroi“ şi îl acuzară că aruncă gunoaie peste bord pentru a alunga peştii; se oferiră să-l remorcheze şi s-

o taxeze pe nevastă-sa, iar un tânăr îndrăzneţ peste poate se strecură până sub timonă, îi arse o palmă şi strigă: „Haide, scoală, Buck!“

Bucătarul îi turnă în cap e tigaie plină cu cenuşă, iar el răspunse cu capete de cod; echipajul corăbiei aruncă, apoi, cu bucăţi de cărbune de la cambuză, iar bărcile ameninţară să vină la bord şi să o facă de pomină. De fapt, dacă ar fi fost într-adevăr în primejdie, ar fi prevenit-o imediat, dar văzând-o la o distanţă bună de stâncă, profitau la maxim. Dar toată bucuria le-a pierit brusc atunci când stânca a glăsuit din nou, la o jumătate de milă în direcţia vântului, iar nefericita corabie îşi reglă cursul şi îşi continuă drumul, dar bărcile rămaseră cu sentimentul că onorurile le aparţin.

Toată noaptea care a urmat „Bătrâna Fecioară“ a mugit răguşit, iar în dimineaţa următoare, pe o mare supărată, acoperită de spumă albă, Harvey văzu Flota cu catargele tremurând şi aşteptând un semnal. Nicio barcă nu coborî la apă până spre ora zece, când cei doi fraţi Jerauld de pe goeleta *Day's Eye,* imaginându-şi o acalmie care nu exista de fapt, dădură exemplul. În mai puţin de un minut toate bărcile erau afară, agitându-se încoace şi încolo pe marea înspumată, dar Troop îşi ţinu oamenii la bord pentru curăţitul peştelui.Nu vedea niciun sens în acte de bravură, şi cum furtuna se intensifică spre seară avură plăcerea de a primi străini uzi până la piele, mult prea bucuroşi de a se refugia undeva pe o asemenea vijelie. Cei doi băieţi rămaseră lângă scripeţii bărcilor cu felinarele în mâini, bărbaţii erau gata de lansarea bărcilor, cu un ochi ţintă către valul care mătură totul în cale şi care i-ar face să lase totul baltă, să-şi salveze viaţa atât de dragă. Din noapte se auzea strigătul: „Barcă! Barcă!”, iar ei trăgeau la bord un om ud şi o barcă pe jumătate scufundată, până când puntea se umplu de bărci iar toate paturile fură ocupate. De cinci ori în timpul cartului lor, Harvey împreună cu Dan se repeziră la verga de la proră, legată de verfafor,

agăţându-se cu braţele, picioarele şi dinţii de parâme, vergi şi vele îmbibate cu apă, în timp ce un val uriaş acoperea punţile. O barcă fu sfărâmată, iar marea aruncă la bord un om cu capul înainte şi o tăietură pe frunte. Spre ziuă, când apele grăbite căpătaseră o strălucire alburie de-a lungul marginilor întunecate, încă un om, albăstriu ca un spectru, se târî la bord, cu o mână frântă, întrebând despre fratele său. Şapte guri în plus au servit micul dejun în dimineaţa aceea: un suedez, un comandant din Chatham, un mus din Hancock, Maine, unul din Duxbury şi trei pescari din Provincetown.

A doua zi a avut loc o adevărată sortare în cadrul Flotei de pescuit, şi deşi niciunul nu comenta nimic, toţi mâncau cu mai mare poftă atunci când o goeletă după alta anunţau echipajele complete. Doar doi portughezi şi un bătrân din Gloucester se înecaseră, dar mulţi aveau tăieturi sau alte răni, iar două goelete îşi pierduseră scripeţii şi fuseseră mânate spre sud, la trei zile depărtare. Pe o corabie franceză muri un om – era aceeaşi care făcuse negoţ cu tutun cu cei de pe *We’ re Here* – şi într-o dimineaţă umedă, albă, se îndepărtă în linişte spre un ochi de apă mai adâncă, cu toate pânzele coborâte atât cât era posibil. Harvey urmări funeraliile prin binoclul lui Disko. N-a văzut altceva decât ceva alungit aruncat peste bord. Nu părea să fi avut loc vreo slujbă, dar noaptea, ancoraţi, Harvey îi auzi, de peste apele negre, pudrate cu stele, cântând ceva care suna ca un imn. Se dovedi a fi o melodie deosebit de lentă: *„La brigantine/ Qui va tourner, / Roule et s’ incline/ Pour m’entrainer*, / *Oh, Vierge Marie/ Pour moi priez Dieu! /Adieu, patrie; / Québec, adieu!“*[3].

Tom Platt le făcu o vizită pentru că, zicea el, mortul era

---

[3] Brigantina / Ce se întoarce, / Se răsuceşte şi se-nclină / Pentru a mă duce cu ea. / / O, Fecioară Maria / Roagă-te pentru mine! / Adio, patrie *; /* Adio, Québec !

fratele lui ca Freemanson. Se află că un val îl doborâse pe bietul răposat peste carena bompresului şi îi fracturase şira spinării. Vestea se răspândi ca fulgerul deoarece, contrar obiceiului general, francezii organizară o licitaţie a lucrurilor personale ale mortului – n-avea pe nimeni la St. Malo sau Miquelon şi toate se puteau vedea expuse pe cabină, de la căciula roşie, tricotată, la centura de piele cu cosorul în teacă, la spate. Dan şi Harvey pescuiau la apă de douăzeci de stânjeni, cu *Hattie S.* şi bineînţeles că vâsliră până acolo, alăturîndu-se mulţimii de curioşi. Se dovedi destul de departe, şi petrecură câtva timp acolo. Dan cumpără cuţitul, care avea un mâner deosebit, de alamă. Iar când reveniră în barca lor şi se îndepărtară prin burniţă şi clipocitul mării, le trecu prin minte că s-ar putea să aibă necazuri pentru că neglijaseră undiţele.

— Nu cred că ne face rău dacă ne încălzim puţin, spuse Dan, tremurând în haina de ploaie, şi continuară să vâslească de-a dreptul în inima unui val de ceaţă argintie care, ca de obicei, se coborî asupra lor fără a-i fi prevenit. Prea e puternic nenorocitul ăsta de flux pe-aicişea ca să te mai încrezi în propriile-ţi instincte. Aruncă ancora, Harve, să mai pescuim puţin până când se mai ridică chestia asta. Leagă greutatea, cea mai mare pe care-o ai. Trei livre nici nu e prea mult pe vremea asta. Uită-te cum s-a încordat deja cablul ancorei.

Spre prova, acolo unde un curent iresponsabil din zona Bancurilor făcea ca barcă să stea încordată la capătul cablului întins, apa părea, că fierbe, dar în orice direcţie ar fi privit, nu se vedea mai departe de lungimea unei bărci. Harvey îşi ridică gulerul şi se apleacă asupra troliului cu aerul unui navigator încercat. Pentru el, ceaţa nu mai reprezenta niciun motiv de teamă. Constatând că peştii muşcă bine, pescuiră o bună bucată de timp în tăcere, după care Dan scoase cuţitul din teacă şi îl încercă pe marginea bărcii.

— Frumoasă sculă, spuse Harvey. Cum se face că ai căpătat-o atât de ieftin?

— Pe seama nenorocitelor de superstiţii catolice pe care le au, răspunse Dan, jucându-se cu lama sclipitoare. Ca să spun aşa, nu le place să ia fier de la un mort. I-ai văzut pe franţujii ăia cum au dat îndărăt când am licitat eu?

— Dar o licitaţie nu ia nimica de la un mort. E doar o afacere!

— O ştiu prea bine, dar n-ai cum să scapi de superstiţiile astea. Iată unul din avantajele vieţii într-o ţară avansată, completă Dan şi începu să fredoneze; „O, *Double Thatcher, ce faci tu*.? / *Spre Eastern Point acu' — acu/ Băieţi şi fete-om întâlni,/ Când la Cape Ann la ancoră vom fi.“*

— Atunci de ce n-a licitat omul acela din Eastport? Doar i-a cumpărat cizmele. Nu sunt progresivi ăştia din Maine?

— Din Maine? I-am văzut eu; ori nu ştiu cum s-o facă, ori nu au bani să-şi vopsească măcar casele. Ăla din Eastport mi-a spus despre cosor că a mai fost folosit – asta' o ştia de la căpitanul francez –, a mai fost folosit pe coasta franceză, anul trecut.

— A tăiat un om? Hai, spune! îl îndemnă Harvey trăgând în barcă peştele, punând altă momeală şi aruncând din nou undiţa.

— Ba chiar, l-a omorât! Desigur că atunci când am auzit chestia asta am fost mai dornic ca oricând să-l cumpăr eu.

— Doamne Dumnezeule! N-am ştiut, făcu Harvey, întorcându-se spre el. Îţi dau un dolar pe el. Când... când iau leafa. Ascultă, îţi dau doi dolari.

— Cinstit? Chiar aşa de mult îţi place? îl întrebă Dan. Bine, adevăr grăind, l-am luat, de fapt, pentru tine... ca să ţi-l dau ţie, dar nu ţi-am spus până când n-am văzut ce-o să zici. E al tău, şi să-ţi fie de bine, Harve, aşa, pentru că suntem colegi de barcă, şi aşa mai departe. Hai, prinde-1 mai spuse el şi i-l întinse, cu centură cu tot.

— Uite ce e, Dan, nu înţeleg...

— Ia-1! Mie tot nu-mi este de trebuinţă. Vreau eu să fie-al tău.....

— Dan, eşti un om de toată isprava. Îl voi păstra toată viaţa mea, spuse Harvey, pentru care tendinţa se dovedi irezistibilă.

— Mă bucur să te aud vorbind aşa, spuse Dan, râzând satisfăcut. Se pare că undiţa ta s-a prins de ceva, continuă el, ca să schimbe subiectul,

— Cred că s-a agăţat, comentă Harve, trăgând de fir, dar nu înainte de a-şi prinde centura şi de a asculta cu profundă încântare cum teaca se lovea de banca pe care stătea. Afurisită treabă, mai strigă el, se poartă de parcă ar fi dat de căpşuni pe fund. Parcă nu e decât nisip pe aici, nu?

— Uneori peştii trag aşa, dacă sunt supăraţi, adăugă Dan, aplecându-se şi ciupind firul undiţei pentru a-şi da seama. Pe aici nu cresc niciun fel de căpşuni la fundul apei. Zmuceşte-o de vreo două ori. Sunt sigur că va ceda până la urmă. N-ar fi rău s-o tragem afară şi să vedem ce este.

Traseră împreună, strângând bine firul pe ţăruşi, iar greutatea ascunsă se ridică fără grabă.

— E din cei mari! Trage! strigă Dan, dar strigătu-i se transformă într-un ţipăt ascuţit, izbucnit din două piepturi deodată, în clipa în care cadavrul francezului înmormântat cu două zile mai devreme îşi făcu apariţia din mare. Cârligul îl prinsese de sub braţul drept, şi se legăna, drept şi înfiorător, cu capul şi umerii deasupra apei. Braţele îi erau legate de trup şi nu mai avea faţă de loc. Băieţii căzură grămadă, unul peste altul, pe fundul bărcii şi rămaseră acolo în timp ce grozăvia se înălţa şi se scufunda alături, de ei, susţinută de firul, acum scurtat, al undiţei.

Fluxul… fluxul l-a adus! spuse Harvey cu glas tremurător în vreme ce încerca să deschidă catarama centurii.

— O, Doamne! O, Harve! gemu Dan. Grăbeşte-te! După ea a venit. Hai, dă-i-o! Scoate-o repede!

— N-o vreau! N-am, nevoie de ea! strigă Harvey. Nu gă… găsesc unde e catarama.

— Iute, Harve! E în undiţa ta!

Harvey se ridică în picioare să-şi dezlege centura.

— Acum e nemişcat, îi şopti el lui Dan, care îşi scoase cuţitul şi tăie undiţa, în timp ce Harvey arunca în mare centura. Cadavrul se scufundă cu un plescăit, iar Dan se ridică prudent în genunchi, mai alb decât ceaţa.

— După asta a venit, ascultă-mă pe mine. Am mai văzut eu pe unu' putrezit, prins într-o plasă, şi nu prea m-a interesat, dar acesta a venit special pentru noi.

— Aş vrea… aş vrea să nu fi luat cuţitul acela. Atunci s-ar fi prins în undiţa ta.

— Nu ştiu dacă asta ar fi schimbat cu ceva situaţia. Amândoi suntem la fel de speriaţi că n-o să mai creştem vreo zece ani de-acum încolo. O, Harvey, i-ai văzut capul?

— Dacă l-am văzut? N-am să-l uit niciodată. Dar ascultă ce-ţi spun, Dan, n-avea cum să fie ceva intenţionat; doar fluxul e de vină.

— Fluxul! După asta a venit, Harve. Gândeşte-te! L-au aruncat în mare la şase mile spre sud de unde se afla Flota, iar noi suntem la două mile de locul unde se află Flota în acest moment. Mi-au spus că i-au pus drept greutate un stânjen şi jumătate de lanţ de ancoră.

— Mă mir ce-o fi făcut cu ăl cuţit pe coasta franceză!

Ceva rău. Cred că trebuie să-l ia cu el la Judecata de Apoi, aşa că… dar ce faci cu peştele?

— Îl arunc înapoi în mare, răspunse Harvey.

— De ce? Doar n-o să-l mâncăm noi.

— Nu-mi pasă. Când mi-am scos centura a trebuit să-i privesc faţa. N-ai decât să-i păstrezi pe ai tăi, dacă-ţi place. Eu n-am nevoie de ăştia.

Dan nu răspunse nimic, dar îşi aruncă şi el peştii în mare.

— Cred, că e mai bine să ne asigurăm, murmură el în cele din urmă. Aş da leafa pe-o lună să se ridice ceaţa, în

ceaţă se întâmplă lucruri pe care nu le vezi altfel – strigoi, şi spirite, şi altele la fel. Mă simt destul de uşurat că a venit aşa cum a venit, în loc să păşească. Ştii, ar fi putut să meargă pe picioare!

— Nu mai vorbi, Dan, suntem chiar deasupra lui. Cât n-aş da să fiu în siguranţă la bord, altoit de Unchiul Salters.

— Nu mai e mult până când or să ne caute. Dă-mi cornul, spuse Dan luând cornul cu care se anunţa masa, dar se opri înainte de a sufla.

— Dă-i drumul, spuse Harvey. N-am chef să stau aici toată noaptea.

— Întrebarea este cum o să-i placă *lui.* Un om mi-a spus mie odată că se afla pe o goeletă unde nu îndrăzneau să sune din corn după bărci deoarece comandantul – nu cel de-atunci, altul, care comandase corabia cu cinci ani mai devreme – înecase un mus la o criză de beţie, iar de-atunci băiatul vâsleşte alături de ei şi strigă „Barcă lă apă! Barcă la, apă! “ la fel ca toată lumea.

— Barcă! Barcă! se auzi chiar atunci o voce stinsă, prin ceaţă, iar băieţii se ascunseră din nou pe fundul bărcii lor şi lui Dan îi căzu cornul din mână.

— Dă-i drumul, strigă Harvey, e bucătarul.

— Nu ştiu de ce mi-am adus aminte de povestea aia tâmpită, spuse Dan, e chiar doctorul, sunt sigur de asta.

— Dan! Danny! Ooooo Daaaan! Harve! Harvey! Ooooo Haaaarveeeey!

— Aici suntem, răspunseră băieţii în cor; auzeau vâslele, dar nu văzură absolut nimic până când bucătarul, strălucind şi şiroind de apă, dădu peste ei.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el. O să le cam încasaţi acasă.

— Asta şi vrem. Pentru asta suferim, răspunse Dan. Orice ni s-ar întâmpla acasă e îndeajuns de bun pentru noi. Am avut o companie destul de deprimantă.

Pe când bucătarul le arunca o parâmă, Dan îi istorisi

povestea.

— Aşa e, a venit să-şi ia cuţitul, spuse el în cele din urmă.

Niciodată micuţa, legănătoarea *We're Here* nu li se păruse mai minunat de „acasă“ ca atunci când bucătarul, născut şi crescut în ceţuri, îi aduse, vâslind, la ea. În cabină lumina strălucea caldă, prietenoasă, venea un miros ademenitor de mâncare, şi li se păru de-a dreptul ceresc să-i audă pe Disko şi pe ceilalţi, toţi arătând destul de vii şi solizi, aplecaţi peste balustradă, promiţându-le o bătaie de primă clasă. Dar bucătarul se dovedi un maestru negru al strategiei. Nu ridică bărcile la bord înainte de a le furniza punctele cele mai interesante ale întâmplării, explicând, în timp ce se tot izbea de bordaj, modul în care Harvey se dovedea mascota menită să distrugă orice ghinion posibil. Aşa că băieţii urcară la bord ca un fel de eroi supranaturali, şi în loc să-i pedepsească pentru pozna făcută, toţi le puneau întrebări. Micul Penn rosti chiar un fel de discurs despre nebunia superstiţiilor, dar opinia publică se dovedi împotriva lui şi în favoarea lui Jack Lunganul, care, până spre miezul nopţii, le spuse cele mai înspăimântătoare poveşti cu stafii. Sub această influenţă, nimeni, exceptându-i pe Salters şi pe Penn, nu pomeni o vorbă despre „idolatrie“ în clipa în care bucătarul puse o lumânare aprinsă, o turtă de făină cu apă şi un grunj de sare pe o scândurică şi le dădu drumul pe mare de la pupa pentru ca francezul să se liniştească, în cazul că mai era încă agitat. Dan aprinse lumânarea deoarece el cumpărase centura, iar bucătarul murmură farmece şi vrăji atâta vreme cât putură zări flăcăruia tremurătoare.

— Cum stăm cu progresul şi cu superstiţiile catolice? îi zise Harvey lui Dan pe când intrau în cabină la terminarea cartului.

— Hm, cred că sunt la fel de iluminat şi progresiv ca oricare, dar când vine vorba de un marinar mort din St. Malo care sperie de moarte doi amărâţi de băieţi pentru un

amărât de cuţit de treizeci de cenţi, atunci bucătarul poate să ia în primire problema din mâna mea. N-am încredre în străini, fie ei vii sau morţi.

În dimineaţa următoare toţi, cu excepţia bucătarului, se simţeau cam ruşinaţi de ceremoniile care avuseseră loc, şi porniră la lucru fără preget, vorbindu-şi morocănos unul altuia.

Ultima parte a pescuitului *We' re Here o* petrecu la strânsă concurenţă cu *Parry Norman,* iar lupta se dovedi atât de aprigă încât Flota se împărţi în tabere şi se făcură pariuri pe tutun. Toţi oamenii lucrau la undiţe sau la curăţat peştele până când îi lua somnul acolo unde se aflau – începând, de fapt, în zori şi terminând când era mult prea întuneric pentru a mai vedea ceva. Îl folosiră şi pe bucătar ca să arunce peştii şi îl trimiseră pe Harvey în cală ca să le dea sarea, iar Dan ajuta la curăţit. Spre norocul lor, un pescar de pe *Parry Norman* îşi scrânti o gleznă căzând pe teugă, iar cei de pe *We' re Here* câştigară întrecerea. Harvey nu vedea cum s-ar mai fi putut înghesui la bord o singură coadă de peşte, dar Disko şi Tom Platt continuau să stivuiască, presând această cantitate imensă cu bolovani din balast, şi întotdeauna mai era „încă o zi de muncă". Disko nu le spuse când se termină sarea; nu făcu altceva decât să se îndrepte spre infirmeria din spatele cabinei şi să înceapă a înălţa pânza cea mare. Asta se întâmplă pe la zece dimineaţa. Spre prânz erau gata de drum, iar bărcile veneau cu scrisori pentru acasă, invidiindu-i pentru norocul lor. În cele din urmă, curăţiră punţile, înălţară steagul – aşa cum este dreptul corăbiei numărul unu de pe Bancuri –, ridicară ancora şi începură să se deplaseze. Disko se prefăcu, aşadar, că vrea să facă un serviciu acelora care încă nu trimiseseră corespondenţa, aşa că îşi făcu de lucru, plin de graţie, printre celelalte goelete. În realitate, aceasta era mica lui procesiune triumfătoare, şi pentru al cincilea an la rând demonstra tuturor ce fel de navigator este el,

Disko Troop. Acordeonul lui Dan şi vioara lui Tom Platt asigurau muzica pentru versurile magice pe care nu trebuie să le cânţi înainte de a-ţi termina toată treaba: „*Ihi-hihi-hoho! Scrisorile acasă! / Că treaba-i terminată şi ancora e trasă! / Hai, strângeţi pânza mare, suntem iar în Yankeeland, / Cu cin'şpe sute de chintale, / Vreo cin' şpe sute de chintale! 'şpe sute de chintale, / Dintre Queereau şi Grand:*" Ultimele scrisori sosiră, la bord înfăşurate în jurul unor bucăţi de cărbune, cei din Gloucester strigară mesaje pentru neveste, iubite şi patroni, în timp ce *We're Here* îşi termină călătoria muzicală în interiorul Flotei, pânzele-i fluturând ca mâna unui om când o ridică pentru a spune „Bun rămas" cuiva.

Harvey avea curând să constate că *We're Here,* cea cu pânzele de manevră, colindând de la un loc de ancorare la altul, şi *We're Here,* cea aflată în drum spre casă, erau două corăbii cu totul diferite. Chiar şi pe vreme „pentru băieţi" se simţea o zvâcnire şi o zbatere a timonei, apăsarea greutăţii aceleia inerte ţâşnind victorioasă peste talazuri; şirul neîntrerupt de bule de aer de o parte şi de alta a prorei îi provocau ameţeală. Disko îi ţinea mereu ocupaţi cu velatura, iar când pânzele deveneau, plate ca ale unui yacht de curse, Dan trebuia să aştepte cocoţat pe gabierul cel mare şi să-l aşeze cu mâna, ori de câte ori sărea de la locul său. Erau şi momente când pompau, pentru că din peştele presat se scurgea saramură care nu face bine greutăţii vasului. Dar, pentru că tot nu mai pescuiau, Harvey avu timp suficient să privească marea dintr-un alt punct de vedere. Goeleta cu bordurile joase era, desigur, în termenii cei mai intimi cu mediul său înconjurător. Vedeau rar orizontul, cu excepţia momentelor când se aflau pe coama vreunui val mai mare, dar, de obicei, îşi croia drum cu coatele, zvârcolindu-se, linguşindu-se, fără să cedeze, prin golurile cenuşii, cenuşii-albăstrui ori negre, brăzdate de fire de spumă scânteietoare. Alteori se freca mângâietor de

flancul vreunui deal de apă mai mare, de parcă spunea: „Nu-i aşa că n-o să-mi faci niciun rău? Sunt doar micuţa *We're Here”.* După care se îndepărta, chicotind mulţumită ca pentru sine, până, când întâlnea un nou obstacol. Chiar şi cei mai posomorâţi dintre oameni nu pot să nu vadă acest lucru în atâtea ceasuri lungi şi zile fără a-l observa; iar Harvey, fiind orice, dar nu un taciturn, începu să înţeleagă şi să se bucure de corul monoton al crestelor de valuri prăvălindu-se cu un sunet neîntreupt de sfâşiere; de graba vânturilor alergând peste spaţiile vaste şi mânând din urmă umbrele purpurii-albastre ale norilor; splendida apariţie a răsăritului roşu; risipirea şi îndepărtarea ceţurilor şi pâclei de dimineaţă, zid după zid retrăgându-se pe podelele albe; explozia orbitoare de lumină a amiezii; sărutul ploii căzând pe mii de mile pătrate de mare calmă, şi milioanele de încreţituri ale mării în lumina lunii, când verga bompresului ţintea solemnă spre stelele mai joase iar Harvey cobora pentru a primi o chiflă de la bucătar.

Părăsiră cenuşiul rece al acestei mări, văzură corăbiile cu cherestea mergând spre Quebec prin strâmtoârea St. Lawrence, împreună cu bricurile de sare din Spania şi Sicilia către Artimon Bank întâlniră un vânt prietenos dinspre nord-est care-i conduse în raza farului de la est al insulei Sable – o privelişte asupra căreia Disko nu zăbovi prea mult – şi îi însoţi până când trecură de Western şi Le Have, către ţărmul dispre nord al Bancului Georges. De acolo, intrară din nou la apă mai adâncă şi îşi continuară drumul plini de voie bună.

— Hattie trage sforile, îi mărturisi Dan lui Harvey. Hattie şi cu mama. Duminica viitoare vei angaja un băiat să-ţi arunce apă pe fereastră ca să poţi să adormi. Cred c-o să stai cu noi până când vin ai tăi. Ştii care-i cel mai bun lucru atunci când ajungi din nou la ţărm?

— O baie fierbinte? întreabă Harvey, ale cărui sprâncene erau albe de la sarea uscată.

— E bună, dar o cămaşă de noapte e şi mai bună. Visez la cămăşi de noapte de când am strâns vela cea mare. Ştii, poţi să-ţi mişti în voie degetele de la picioare. Mama o să aibă una nouă pentru mine, moale şi curată. Suntem acasă, Harve! Suntem acasă! Se simte în aer. Tocmai intrăm într-un curent de aer cald, şi miroase a boabe de dafin. Mă întreb dacă o să mergem la masă. Cârmeşte puţin spre stânga.

Velele ezitante fâlfâiau şi se legănau în aerul înăbuşitor, pe când în jurul lor adâncul se netezea, albastru şi uleios. Iar când fluierau, chemând vântul, numai ploaia venea ca nişte ace ascuţite, bolborosind şi bătând darabana, – iar înapoia ploii fulgerele şi tunetele miezului de august. Zăceau pe punte, desculţi şi cu braţele dezgolite, spunându-şi unul altuia ce vor comanda la prima lor masă la ţărm. De fapt, acum pământul era la vedere. O barcă ascuţită ca un peşte-sabie se apropie, un bărbat din micul amvon de la prova agită harponul, părul lipindu-i-se de ţeastă din cauza umezelii.

— Şi totul este bineee! cântă el de parcă ar fi fost de cart pe un mare pachebot. Wouverman te aşteaptă, Disko. Ce mai e nou cu Flota?

Disko îi spuse noutăţile şi plecă mai departe, în timp ce furtuna de vară se dezlănţui deasupra capetelor lor, iar fulgerele se aprindeau deasupra promontoriilor din patru părţi deodată. Dealurile nu prea înalte care înconjurau Gloucester Harbour, Ten Pound Island, magaziile de peşte, linia întreruptă a acoperişurilor caselor, fiecare vergă şi geamandură de pe apă – toate apăreau în imagini fotografice orbitoare, de zece-douăsprezece ori pe minut, iar *We're Here* se strecura prin acest simulacru de potop biblic, geamandura şuierătoare gemând şi jelindu-se în urma sa. Apoi furtuna se stinse în descărcări prelungi, separate, rău-voitoare de flăcărui albastre-alburii, urmate de un singur vuiet, ca vuietul unei baterii de mortiere, iar

aerul cutremurat prinse a zumzăi sub stele, pentru a cădea în tăcere.

Disko îşi conduse goeleta la docul lui Wouverman, dând ordine în şoaptă; printre remorchere amarate, urmărit de strigătele paznicilor de noapte de la capul danelor negre ca cerneala. Dincolo de întunecime şi misterul care însoţea procesiunea, Harvey simţea pământul înconjurându-l încă o dată din toate părţile, cu miile sale de oameni adormiţi, cu mirosul său specific după ploaie şi sunetul familiar al unui motor pornit şi tuşind singur, undeva, în curtea vreunui depozit. Toate acestea făceau să-i sporească bătăile inimii şi acum, când aştepta nerăbdător lângă trincă, îşi simţea gura uscată. Auziră sforăitul paznicului de la remorcherul cu far, ascuns într-un unghi de întuneric, flancat de două felinare care ardeau; cineva se trezi cu un mormăit şi le aruncă o parâmă, iar ei se apropiara de un chei tăcut, mărginit de mari depozite cu acoperişuri de tablă, pline de o caldă pustietate, şi rămaseră nemişcaţi, în cea mai mare tăcere. Apoi Harvey se aşeză pe jos, lângă timonă, şi plânse, şi plânse, inima-i bătând să spargă pieptul, iar o femeie înaltă, care-i aşteptase şezând pe un cântar, coborî pe goeletă şi îl sărută pe Dan pe obraz o singură dată. Era mama lui şi văzuse goeleta la lumina fulgerelor. Dar nu îi acordă niciun fel de atenţie lui Harvey până când acesta nu şi-a mai revenit iar Disko i-a istorisit toată întâmplarea. După care merseră împreună acasă la Disko, aproape de ivirea zorilor, iar până la deschiderea telegrafului, când a putut expedia o telegramă alor săi, Harvey Cheyne a fost probabil, cel mai singur băiat din toată America, dar cel mai curios lucru a fost că nici Disko, nici Dan nu i-au luat-o în nume de rău că l-au văzut plângând.

Wouverman nu se dovedi dispus să accepte preţurile cerute de Disko până când acesta, sigur că *We're Here* are cel puţin o săptămână avans faţă de oricare altă corabie din Gloucester, îi lăsă câteva zile răgaz să le înghită; aşa că

toţi bătură oraşul în lung şi-n lat, iar Jack Lunganul îşi îngădui să oprească, din principiu, avea să explice chiar el, tramvaiul de Rocky Neck, până când conducătorul acceptă să-l ia pe gratis. Iar Dan umbla cu nasul său pistruiat pe sus, cum nu se mai poate mai misterios şi deosebit de arogant cu propria sa familie.

— Dan, va trebui să-ţi trag o mamă de bătaie dacă le porţi în felul acesta, spuse Troop gânditor. De când am tras la ţărm, ai cam făcut pe nebunu'.

— Dac-ar fi al meu, i-aş trage-o chiar acum, spuse Unchiul Salters, acru; şi el şi Penn locuiau cu familia Troop.

— Văd că eşti la fel de într-o ureche ca şi bietul de Harve. Vă ţineţi unul de altul râzând şi înghiontindu-vă şi lovindu-vă cu picioarele pe sub masă, că nu mai e pic de linişte în casa asta, spuse el.

— Ba o să fie chiar şi mai puţină linişte – pentru unii, cel puţin. Aşteaptă şi-ai să vezi, răspunse Dan.

Împreună cu Harvey, cei doi luară tramvaiul până la East Gloucester, unde colindară pe ţărm până la far, şi stătură pe pietrele mari, roşii, aproape tăvălindu-se de atâta râs. Harvey îi arătase lui Dan o telegramă iar cei doi îşi jurară să păstreze tăcerea până la explozia bombei.

— Ai lui Harve? întrebă Dan cu o faţă imapasibilă, după masă. Nu cred că e cine ştie ce de capul lor, altfel am fi auzit de ei până acum. Bătrânul ţine un fel de prăvălie, undeva, în Vest. Poate c-o să-ţi dea şi ţie vreo cinci dolari acolo, tată.

— Ce v-am spus eu? zise Salters. Nu scuipa peste mâncare, Dan.

CAPITOLUL IX

Oricare ar fi grijile sale personale, un multimilionar, ca orice alt om al muncii, trebuie să fie la înălţimea poziţiei sale. Harvey Cheyne, senior, plecase spre Est la sfârşitul lunii iunie pentru a întâlni o femeie disperată, pe jumătate nebună, care, zi şi noapte, îşi visa fiul înecându-se în apele verzi ale mărilor. O înconjurase de medici, surori calificate, maseoze, chiar şi însoţitoare dispuse să o vindece prin puterea credinţei, dar totul a fost în zadar. Doamna Cheyne zăcea tăcută şi gemea, ori vorbea despre fiul ei câte o oră încheiată cu oricine era dispus s-o asculte. Speranţe nu avea de niciun fel, şi de fapt cine i-ar fi putut da aşa ceva? Nu vroia să ştie decât că atunci când cineva se îneacă nu simte nicio durere, iar soţul ei trebuia s-o păzească de teamă că va încerca experienţa ea însăşi. Despre propria lui durere, domnul Cheyne vorbea mult prea puţin. Nici nu realiza profunzimea acestei dureri până într-o bună zi când se pomeni întrebând calendarul de pe biroul său: „Ce rost mai are să mă zbat atâta?“ Undeva, în adâncul sufletului său, şălăşuise dintotdea una ideea cum nu se poate mai plăcută că într-o bună zi, când toate vor fi puse la punct, iar băiatul va fi terminat studiile superioare, îşi va lua fiul

alături de el şi îl va conduce în mijlocul averii sale. Apoi, băiatul acesta, argumenta el, aşa cum fac părinţii foarte ocupaţi, va deveni deodată tovarăşul său, partener şi aliat, urmând ani minunaţi de lucrări măreţe desfăşurate împreună, înţelepciunea vârstei înaintate ţinând piept avântului tinereţii. Iar acum fiul său era mort, pierdut pe mare, de parcă ar fi fost unul din marinarii suedezi de pe una din marile vase care transportau ceaiul, al căror proprietar era Cheyne însuşi, soţia îi era pe moarte, sau mai rău, iar el jucat în picioare de armate de femei, şi doctori, şi îngrijitoare, şi majordomi, îngrijorat până dincolo de limita suportabilului de schimbările şi capriciile spiritului ei amărât şi neliniştit, lipsit de speranţă şi de curajul de a-şi întâlni nenumăraţii săi duşmani.

În mod obişnuit, ar fi acceptat lupta, atunci când ar fi fost provocat, şi ar fi declanşat o campanie deosebit de plăcută şi lipsită de scrupule. Dar acum stătea, lipsit de vlagă, cu pălăria neagră, moale, lăsată pe ochi, cu trupul său mare deja strâns în hainele mult prea largi, privindu-şi cizmele sau cercetând joncile chinezeşti din golf, şi aprobând absent întrebările puse de secretarul său, în timp ce deschidea corespondenţa de sâmbătă. Se întreba, de fapt, cât l-ar costa să le lase pe toate baltă şi să se retragă. Dispunea de asigurări uriaşe, şi-ar putea cumpăra anuităţi regale, şi între una din proprietăţile sale din Colorado şi o mică societate (asta i-ar face bine soţiei sale), să zicem la Washington şi insulele din sudul Carolinei, un om poate uita planurile de care s-a ales praful. Pe de altă parte... Ţăcănitul maşinii de scris încetă; fata privi spre secretar, al cărui chip se albise, îi trecu lui Cheyne o telegramă, reluată de la San Francisco: *„Cules de goeletă pescari We're Here după ce am căzut de pe vas minunate clipe pescuind aştept în Gloucester Mass. În grija lui Disko Troop bani sau indicaţii/ stop/ ce să facem/ stop/ ce face mama/ stop/ Harvey N. Cheyne."*

Tatăl lăsa telegrama să-i cadă din mână şi îşi sprijini fruntea de capacul rulant al biroului său, respirând adânc. Secretarul sună după doctorul doamnei Cheyne, care-l găsi pe Gheyne păşind în sus şi în jos prin încăpere.

— Ce… ce crezi despre asta? Are vreun sens? strigă el. Nu pricep!

— Ba eu pricep foarte bine, răspunse doctorul. Eu pierd şapte mii pe an, asta-i tot, încheie el gândindu-se la practica dificilă din New York la care renunţase în urma solicitării imperioase a lui Cheyne, şi-i înapoie telegrama oftând.

— Vrei să spui că i-ai spune? N-ar putea fi un fals?

— Pentru ce motiv? întrebă doctorul cu răceală. E mult prea uşor de depistat frauda. Bineînţeles că e băiatul!

— Doamna Cheyne spune că trebuie să veniţi imediat. Crede că sânteţi bolnav, spuse o servitoare franţuzoaică, în glasul ei simţindu-se neruşinarea celui care este reţinut numai prin salariul foarte mare.

Proprietarul a treizeci de milioane de dolari îşi plecă capul supus şi o urmă pe Suzanne, iar o voce subţire, înaltă, de pe palierul de sus al unei scări din lemn alb, strigă:

— Ce este? Ce s-a întâmplat?

Nicio uşă închisă nu a putut stăvili strigătul care a răsunat, cu ecou, prin casa pustie, câteva momente mai târziu, când soţul ei i-a spus vestea.

— Iar asta-i foarte bine, i se adresă doctorul cu seninătate dactilografei. Aproape că singura afirmaţie de ordin medical din romane, care conţine un sâmbure de adevăr, este că bucuria nu ucide. Nu-i aşa, domnişoară Kinzey?

— Ştiu prea bine lucrul acesta, dar avem o mulţime de făcut, până una-alta.

Domnişoara Kinzey era din Milwaukee, deci cam slobodă la gură, iar cum gândul o cam purta spre secretar,

presupunea că e ceva treabă de rezolvat. Acesta, la rândul său, privea atent ta marea hartă a Americii de pe perete.

— Milsom, plecăm. Imediat. Maşina personală – direct – Boston. Stabileşte legăturile.

— La asta mă gândeam şi eu.

Secretarul se întoarse spre dactilografă, ochii li se întâlniră — din acest moment s-a născut o altă poveste care nu are nimic de-a face cu povestea noastră. Ea îl privi întrebător, îndoindu-se de posibilităţile lui. El îi făcu semn să se apropie de telegraf, ca un general care îşi pune trupele în mişcare. Apoi el îşi trecu mâna prin păr ca un muzician, privi tavanul şi se apucă de treabă, în timp ce degetele albe, ale domnişoarei Kinzey chemau Continentul America.

—_*K H. Wade, Los Angeles* – vasul „Constance“ e la Los Angeles, nu-i aşa, Miss Kinzey?

— Exact, aprobă domnişoara Kinzey în timp ce secretarul îşi privea ceasul,

— Gata? Deci: *„Trimiteţi aici maşina particulară Constance şi faceţi toate aranjamentele ca să plece de aici duminica, la timp pentru a face legătura cu New York Ltd. pe 16th Street, Chicago, marţea viitoare.“*

— Clic! Clic! Clic! răsună telegraful.

— N-ai putea s-o faci mai bine?

— Nu cu oameni ca ei. Au şaizeci de ore de aici până la Chicago. Nu câştigă nimic dacă iau un tren special spre Est. Eşti gata? Dă-i drumul! *„Aranjaţi cu Lake Shore şi Michigan Southern să o ducă pe Constance la gara centrală din New York şi pe Hudson River Buffalo la Albany, iar pe A. şi B. la fel de la Albany la Boston. Neapărat să ajung la Boston miercuri seara. Aveţi grijă ca nimic să nu se interpună. Am telegrafiat, de asemenea, lui Canniff, Toucey şi Barnes:“* Semnează Cheyne.

Miss, Kinzey dădu din cap iar secretarul continuă.

— Iar acum, bineînţeles că urmează Canniff, Toucey şi

Barnes. Gata? *Canniff, Chicago. Te rog du-mi maşina particulară „Constance“ de la Santa Fe în 16th Street marţea viitoare pe New York Ltd. până la Buffalo şi apoi livraţi de la N.Y.C. pentru Albany.* Ai fost vreodată la New York, Miss Kinzey? Vom merge într-o bună zi. Gata? *Duceţi maşina de la Buffalo la Albany marţi, p. m.* Asta-i pentru Toucey.

— N-am fost, încă, la New York, dar atâta lucru ştiu şi eu, răspunse ea cu un gest energic din cap.

— Scuză-mă. Iar acum, Boston şi Albany, Barnes, nişte instrucţiuni de la Albany la Boston. Plecarea la trei şi cinci p.m. (nu e nevoie să transmiţi şi asta!), sosirea la două şi cinci p.m. miercuri. Asta acoperă tot ce va face Wade, dar merită să-i scuturăm puţin pe directori.

— Grozav! exclamă Miss Kinzey, cu o privire plină de admiraţie, pentru că acesta era genul de bărbat pe care îl înţelegea şi aprecia.

— Nu e rău de loc, făcu Milsom, cu modestie. De fapt, oricine în afară de mine ar fi pierdut treizeci de ore şi ar fi petrecut o săptămână lucrând în afara programului, în loc să-l trimită direct de la Santa Fe la Chicago.

— Ascultă, în legătură cu New York Limited, nici Chauncey Depew însuşi nu ar fi reuşit să-şi trimită maşina prin intermediul lor, sugeră Miss Kinzey, revenindu-şi.

— Da, numai că ăsta, nu e Chauncey. E Chayne-fulgerul. Cu el merge,

— Chiar şi aşa. Cred că ar fi bine să-i telegrafiem băiatului. Oricum, ai uitat-o pe asta.

— Mă duc să-ntreb.

Când se întoarse cu mesajul tatălui rugându-l pe Harvey să-i întâmpine în Boston la o anumită oră, o găsi pe Miss Kinzey râzând deasupra tastaturii telegrafului. Apoi Milsom izbucni şi el în râs, pentru că mesajul disperat de la Los Angeles suna aşa: *„Vrem să ştim de ce – de ce – de ce? Nelinişte generală a apărut şi se extinde.”*

Cu zece minute mai târiziu, Chicago apela la Miss Kinzey cu cuvintele; *„Dacă se pune la cale crima secolului, puneţi în gardă prietenii la timp. Trebuie să ne păzim pe aici.“* Punctul culminant a fost primirea unui mesaj de la Topeka (ce legătură avea Topeka cu toate astea, nici măcar Milsom nu avea habar)*: „Nu trage, Colonele. Venim noi.“*

— Au impresia că le-am declarat război, spuse Cheyne, zâmbind, îndârjit de consternarea inamicilor săi, la citirea telegramelor. Spune-le că în clipa aceasta nu ne prea arde nouă de luptă. Milsom, spune-le pentru ce plecăm. Cred că dumneata şi Miss Kinzey aţi face bine să mă însoţiţi, deşi n-am de gând să mă ocup de afaceri pe drum. Spune-le, deci, adevărul. Doar de data aceasta.

Aşa că adevărul a fost spus, Miss Kinzey trânsmiţându-l prin ţăcăniturile telegrafului, secretarul adăugând memorabilul citat, „Să fie pace între noi“, iar în barăci de scân- duri, la două mii de mile depărtare, reprezentanţi ai unor diferite afaceri pe calea ferată însumând mai bine de şaizeci şi trei de milioane de dolari respirară mai uşuraţi. Cheyne zbura să-şi întâlnească unicul sau fiu, care îi fusese atât de miraculos redat. Ursul îşi căuta puiul, nu umbla după tauri. Oameni duri, cu cuţitele trase, gata să lupte pentru interesele lor, îşi puseră armele deoparte, urându-i să călătorească în pace, iar vreo cinci-şase amărâţi, cuprinşi de, spaimă, ridicară capetele şi vorbiră despre lucrurile minunate pe care le-ar fi făcut dacă Cheyne nu ar fi îngropat securea de război.

Se dovedi a fi un week-end agitat, între o, telegramă şi alta, pentru că, îngrijorarea fiind eliminată, oameni şi oraşe se grăbeau să facă faţă. Los Angeles chemă pe San Diego şi Barstow, pentru ca inginerii din California de sud să ştie şi să fie pregătiţi în depourile lor singuratice; Barstow transmise vestea către Atlantic şi Pacific, iar Albuquerque o transmise mai departe conducerilor din Atchison, Topeka şi Santa Fe, chiar până la Chicago. O combinaţie de

locomotivă şi vagon, cu însoţitori, transportând-o pe marea şi aurita maşină particulară „Constance“, urma să fie expediată pe toată această distanţă de două mii trei sute şi cincizeci de mile. Garnitura va avea prioritate faţă de alte o sută şaptezeci şi şapte trenuri, pe care urma să le întâlnească sau să le depăşească; telegrafiştii şi personalul tuturor acestor trenuri trebuia notificat. Un număr de şaisprezece locomotive, şaisprezece mecanici şi tot atâţia pompieri vor fi necesari, iar toţi vor fi aleşi dintre cei mai buni existenţi. Două minute şi jumătate vor fi permise pentru schimbarea locomotivelor, trei minute pentru alimentarea cu apă şi două pentru cărbuni.

Mecanicii zdraveni, de aproape şase picioare, îşi croiau drum spre San Bernandino şi deşertul Mohave, dar panta pe care o aveau de urcat nu permitea viteza. Va veni şi asta mai târziu. Căldura deşertului urmă căldurii dealurilor, chiar din momentul când porniră spre est către Needles şi Colorado River. Vagonul părea că plezneşte de uscăciunea şi strălucirea fără limite, iar doamnei Cheyne i-au pus pungi cu gheaţă în jurul gâtului, şi s-au târât pe pantele lungi, nesfârşite, dincolo de Ash Fork, spre Flagstaff, unde se află, sub cerul uscat, îndepărtat, pădurile şi carierele. Acul indicator al vitezometrului tremura şi se mişca înainte şi înapoi, tăciunii zăngăneau pe acoperiş, iar în urma roţilor care se învârteau se ridica un vârtej de praf înghiţind totul. Personalul garniturii stătea în cabinele rezervate, abia trăgându-şi sufletul în cămăşile cu mânecile sumese, iar Cheyne se pomeni în mijlocul lor, strigând, pentru a fi auzit, povestiri străvechi ale căii ferate, pe care orice om al drumului de fier le ştie, încercând să acopere zgomotul vagonului pe şine. Le povesti despre fiul său, şi despre felul în care marea renunţase la morţii săi, iar ei ascultară, – dând din cap şi scuipând şi bucurându-se alături de el. Dar sărmana doamnă. Cheyne, în cabina budoar, unde servitoarea franţuzoaică, albă ca laptele de spaimă, se

ţinea de clanţa de argint, nu făcea decât să geamă şi să-l implore pe soţul ei să se grăbească. Aşa că lăsară în urmă nisipurile uscate şi rocile luminate de lună din Arizona, târându-se mai departe până când trosniturile cuplajelor şi fâşâitul furtunului de frână le dădu de ştire că se află la Coolidge, lângă cumpăna apelor continentale. Aici, trei bărbaţi experimentaţi şi îndrăzneţi, calmi, stăpâni pe ei şi cu veşmintele uscate, la început, albi, tremurând şi asudaţi atunci când au terminat lucrul la roţile acelea îngrozitoare, au traversat garnitura peste înălţimile dintre Albuquerque şi Glorietta, şi dincolo de Springer, sus, tot mai sus prin tunelul Raton până la limita statului, de unde coborâră, legănându-se, în La Junta, aruncară o privire spre Arkansas, şi străbătură panta nesfârşită către Dodge City, unde Cheyne avu încă o dată bucuria de a-şi da, ceasul cu o oră înainte.

Pe timp de noapte, ciorchinii de becuri iluminau acel palat nenorocit al tuturor luxuriantelor plăceri, iar ei îşi continuau călătoria somptuos, prin pustietatea unei goliciuni abjecte. Din când în când auzeau, fâşâitul unui rezervor de apă, vocea guturală a unui chinez, bătaia ciocanelor care probau roţile de oţel Krupp, ori înjurăturile unui vagabond izgonit de pe platforma din spatele vagonului. Alteori auzeau bufnitura cărbunelui aruncat în tender, ori zgomotul de fond al unui tren pe lângă care tocmai treceau. Uneori priveau în abisuri înspăimântătoare, un pod tremurând la trecerea lor, sau spre înălţimi, către stânci care acopereau jumătate din stelele de pe cer. Văi şi defilee îşi schimbau înfăţişarea în munţi crestaţi pe linia orizontului, apoi în dealuri din ce în ce mai joase până când, se transformau în adevărate câmpii.

La Dodge City o mână necunoscută le aruncă un exemplar dintr-un ziar din Kansas, conţinând un soi de interviu cu Harvey care, bineînţeles, căzuse pe mâna unui reporter întreprinzător căruia i se telegrafiase de la Boston.

Voiosul jurnalist dezvăluia că este vorba, fără îndoială, de fiul lor, liniştind-o, pentru o vreme, pe doamna Cheyne. Singurul ei cuvânt „grăbiţi-vă“, fu transmis de personal mecanicilor de la Topeka, Nickerson şi Marceline, unde pantele nu sunt atât de abrupte, şi lăsară Continentul în urma lor. Oraşele şi satele erau mult mai apropiate acum şi simţeai că te mişti printre oameni.

— Nu văd indicatorul, şi mă mai dor şi ochii. Ce tot facem?

— Tot ce se poate mai bine, Mama. N-are niciun sens să ajungem acolo înainte de trenul de la Limited. N-am avea decât de aşteptat.

— Nu-mi pasă. Vreau să simt că ne deplasăm. Şezi şi spune-mi milele.

Cheyne se aşeză şi îi citi distanţele – sunt unele porţiuni care şi până în ziua de azi sunt considerate recorduri – dar vagonul de şaptezeci de picioare nu şi-a modificat legănarea de vapor cu aburi, deplasându-se prin arşiţă cu zumzetul unei albine uriaşe. Totuşi, viteza nu i se părea doamnei Cheyne suficientă, iar căldura, neîndurătoarea căldură de august, îi dădea ameţeli; arătătoarele ceasului nu vroiau să se mişte şi când, o, când vor ajunge la Chicago?

Adevărul este că specialistul atât de bine plătit care conduce trenurile aparţinând companiilor Lake Shore şi Michigan Southern Limited de la Chicago la Eikhart este el însuşi un fel de autocrat şi nu îi place să i se spună cum să aibă grijă de o maşină. Cu toate acestea, s-a ocupat de „Constance“ de parcă ar fi fost o încărcătură de dinamită, iar când însoţitorii trenului îndrăzniră să-l certe, făcură acest lucru în şoapte şi prin gesturi.

— La naiba! aveau să spună mult mai târziu oamenii de la Atchison, Topeka şi Santa Fe, comentând cele întâmplate. N-aveam de gând să stabilim un record. Nevasta lui era bolnavă, şi n-am vrut să-i fie şi mai rău

decât îi era de fapt. Iar dacă ne gândim bine, timpul realizat pe distanţa San Diego – Chicago a fost de 57 ore şi 54 minute. Le puteţi spune şi celor de pe căile ferate din Est. Când vom încerca să obţinem un record, o să vă dăm de ştire.

Pentru un om din Vest, deşi această afirmaţie nu face plăcere nici unuia din cele două oraşe, Chicago şi Boston sunt tot una, iar anumite companii de căi ferate fac totul pentru a încuraja această confuzie. Cei de la Limited o trimiseră pe „Constance“ la Buffalo şi pe ramificaţiile companiilor New York Central şi Hudson River – unde magnaţii iluştri cu perciuni albi şi amulete de aur agăţate de lanţurile ceasurilor o abordară pentru a discuta ceva afaceri cu Cheyne – iar de acolo o expediară cu delicateţe la Albany, unde cei de la Boston and Albany încheiară cursa de la un ocean la altul; timp total, optzeci şi şapte de ore şi treizeci şi cinci de minute, sau altfel spus, trei zile, cincisprezece ore şi jumătate. Harvey îi aştepta.

După ce trec prin emoţii violente, majoritatea oamenilor şi toţi copiii cer de mâncare. Aşa că îl ospătară pe fiul risipitor reîntors în dosul perdelelor trase, izolaţi în marea lor fericire, în timp ce trenurile veneau şi plecau. Harvey mâncă, bău şi îşi povesti aventurile pe nerăsuflate, iar când o mână îi rămânea liberă, mama lui i-o mângâia. Vocea i se îngroşase în urma traiului pe mare, palmele îi erau aspre şi dure, încheieturile marcate de răni, şi un miros puternic de peşte se degaja din cizmele de cauciuc şi jerseul albastru.

Tatăl, obişnuit să judece oamenii, îl privi cu atenţie. Nu ştia prin ce greutăţi trecuse băiatul. Într-adevăr, chiar se surprinse gândindu-se că de fapt ştie mult prea puţine lucruri despre fiul său, dar îşi amintea cu claritate un tânăr nemulţumit, cu chipul lipsit de personalitate, care găsea o plăcere deosebită în a-1 lua peste picior pe bătrân, şi în a-şi impresiona mama până la lacrimi – genul de persoană care se adaugă la voia-bună a localurilor publice şi a verandelor

de hoteluri, unde tinerii plini de imaginaţie din familiile înstărite se joacă cu sau îi ocărăsc pe liftieri. Dar toţi aceşti tineri pescari nu au cedat, l-au privit cu ochii limpezi, hotărâţi şi imbatabili, vorbindu-i cu o voce clară şi, surprinzător, respectuoasă. Mai era ceva în glasul lui care promitea că schimbarea poate fi permanentă, şi că noul Harvey şi-a făcut apariţia pentru a rămâne.

— Cineva l-a forţat, într-un fel sau altul, gândi Cheyne. Constance nu ar fi îngăduit niciodată aşa ceva. Nici nu cred că Europa l-ar fi ajutat mai mult decât atât.

— Dar de ce nu i-ai spus lui Troop, ăsta, cine eşti tu? repetă mama, în timp ce Harvey îşi dezvoltă istorisirea cel puţin de două ori.

— Disko Troop, mamă dragă. Cel mai grozav om care a păşit vreodată pe puntea unei corăbii… Nu-mi pasă cine-1 va urma.

— Dar de ce nu i-ai spus să te lase la ţărm? Ştii bine că Tata i-ar fi plătit de zece ori mai mult!

— Ştiu, dar a crezut că sunt nebun. Mi-e teamă că l-am făcut hoţ fiindcă nu mi-am găsit banii în buzunar.

— Păi în seara aceea unul din marinari i-a găsit lângă catarg, suspină Cheyne.

— Înseamnă că asta explică totul. Oricum, nu-1 acuz pe Troop. Atâta doar că i-am spus că nu vreau să muncesc – şi pe o corabie de pe Bancuri – şi bineînţeles că mi-a tras una în nas şi – ce să vă mai povestesc – am sângerat ca un porc înjunghiat.

— Scumpul de tine! Pe semne că te-au asuprit groaznic!

— N-aş putea spune. Oricum, după chestia aia s-a întrezărit o lumină.

Cheyne îşi trase una peste picior. Păi ăsta avea să fie un băiat după dorinţa sufletului său însetat. Niciodată până atunci nu zărise sclipirea aceea deosebită din ochii lui Harvey.

— După aia, bătrânu’ mi-a dat zece şi jumate pe lună;

deja mi-a plătit jumate. Iar eu m-am asociat cu Dan şi ne-am pus pe treabă. Încă nu pot face treaba unui bărbat, dar pot să mân o barcă la fel de bine ca Dan, şi nu mă pierd prin ceaţă – adică, nu prea mult. Mai mult, mă descurc prin vânturi nu prea puternice – mă refer la cârmit, mamă dragă – şi ştiu cum să pun momeală într-un traul, şi cunosc toate parâmele, bineînţeles, şi sunt în stare sa pescuiesc până la apusul soarelui, şi am să vă arăt cum pot limpezi cafeaua cu o bucată de piele de peşte, şi cred că voi mai bea o ceaşcă, vă rog. Ştiţi ce, habar n-aveţi câtă muncă e de făcut în zece luni şi jumătate!

— Iar eu am început cu opt şi jumătate, fiule, spuse Cheyne.

— Aşa o fi? Dar nu mi-aţi spus niciodată, domnule.

— Dar niciodată nu ai întrebat, Harve. Îţi voi povesti într-o bună zi, dacă vei avea răbdare să asculţi. Hai, încearcă o măslină umplută.

— Troop spune că cel mai interesant lucru de pe lume este să afli cum cel de lângă tine îşi câştigă hrana de fiecare zi. E grozav să stai la o masă ca lumea, din nou. Oricum, acolo, pe Bancuri, eram hrăniţi clasa-ntâi. Disko avea grijă de noi în privinţa asta. E un om de toată isprava. Iar Dan – adică fiul său –, păi Dan ăsta e partenerul meu. Mai e şi Unchiu' Salters şi nutreţurile sale, care citeşte din cartea lui Iosif. El e sigur că-s cam într-o roată. Şi mai e şi amărâtul de Penn, dar ăsta e de-a dreptul nebun. Nu trebuie să-i vorbeşti despre Johnstown pentru că… Ooo, şi mai trebuie să-i cunoaşteţi pe Tom Platt şi pe Jack Lunganul şi pe Manuel. Păi Manuel mi-a salvat viaţa. Păcat că e portughez. Nu prea vorbeşte el mult, dar e un muzicant desăvârşit. M-a găsit purtat de valuri şi m-a tras în barcă!

— Mă mir că sistemul tău nervos nu e complet distrus, spuse doamna Cheyne.

— De ce-ar fi, Mama? Am muncit ca un cal, am mâncat ca un porc şi am dormit ca un mort.

Această afirmaţie se dovedi mult prea mult pentru doamna Cheyne, căreia îi reveniră în minte imaginile unui cadavru legănându-se pe mările sărate, aşa că se retrase în cabină iar Harvey se ghemui lângă tatăl său, explicându-i cui şi în ce fel îi e dator.

— Poţi depinde de mine că voi face tot ce voi putea pentru echipaj, Harve. După cum spui tu, par a fi oameni de toată isprava.

— Cei mai buni din toată Flota, domnule. Poţi să te interesezi la Gloucester. Doar că Disko e convins că m-a vindecat de nebunie. Dan e singurul căruia i-am spus despre tine şi despre maşinile noastre, şi toate celelalte, şi nu sunt tocmai sigur că Dan mă crede. Vreau ca mâine să-i paralizez, pur şi simplu. Ascultă, n-ar putea duce-o pe „Constance“ până la Gloucester mâine? Mama nu pare a suporta drumul mâine, şi oricum trebuie să terminăm cu formalităţile. Wouverman ne recepţionează tot peştele. Vezi tu, suntem primii care ne-am întors în acest sezon, şi căpătăm patru şi un sfert pe chintal. Am ţinut la preţ până când l-a acceptat. Şi le trebuie cât mai repede.

— Vrei să spui că va trebui să lucrezi şi mâine?

— I-am spus lui Troop că voi lucra. Sunt omul de la cântar. Am cu mine socotelile, explică el, privind la un carnet unsuros cu un aer de importanţă care-l făcu pe tatăl său să-şi înăbuşe un suspin. Nu sunt decât trei… ba nu, două chintale şi nouăzeci şi patru sau nouăzeci şi cinci, după socoteala mea.

— Angajează pe cineva în locul tău, sugeră Cheyne, pentru a vedea reacţia fiului său.

— Nu se poate, Domnule, eu sunt socotitorul goeletei. Troop spune că sunt mai bun la socoteli decât Dan, iar Troop e un om al naibii de corect.

— Bine, să presupunem că nu o mut pe „Constance“ în seara asta. Cum te vei descurca?

Harvey îşi privi ceasul, care arăta ora unsprezece şi

douăzeci.

— Atunci voi dormi aici până la trei ca să prind trenul de patru. De regulă, pe marinari îi lasă să călătorească gratuit.

— E şi asta o soluţie, dar cred că o putem aduce pe „Constance“ în acelaşi timp cu descărcatul. Mai bine culcă-te, Harve.

Harvey se întinse pe canapea, îşi aruncă din picioare cizmele, şi adormi înainte ca tatăl său să stingă lumina. Cheyne rămase privind chipul tânăr sub umbra braţului rezemat pe frunte, şi printre multele lucruri care îi trecură prin minte se află şi acela că el, ca tată, a fost, totuşi, cam neglijent.

— Nu poţi să ştii niciodată când îţi asumi riscurile cele mai mari, îşi spuse el. Ar fi putut fi mult mai rău decât dacă s-ar fi înecat, dar nu cred, nu cred. Iar dacă nu s-a întâmplat aşa, înseamnă că n-am destul ca să-l plătesc pe Troop – asta-i tot. Şi chiar că nu cred că a fost atât de rău.

Dimineaţa sosi cu o briză proaspătă prin ferestrele cuşetei, „Constance“ fu remorcată printre camioanele de marfă până la Gloucester, pe când Harvey se afla deja la treabă.

— Asta înseamnă că va cădea din nou peste bord şi se va îneca, spuse mama lui cu amărăciune în glas.

— Mergem şi noi să ne uităm, şi dacă va fi cazul îi vom arunca un colac de salvare. Până acum nu l-ai văzut muncind pentru a-şi câştiga existenţa, spuse tatăl.

— Ce nonsens! Ca şi cum i-ar fi cerut cineva…

— Ei bine, omul care l-a angajat i-a cerut-o. Cred că are dreptate.

Aşa că porniră printre depozitele pline de echipamente pescăreşti, până la docul lui Wouverman unde *We're Here* plutea semeaţă, cu steagul de pe Bancuri încă fluturând, şi toţi navigatorii ocupaţi ca nişte castori în înălţătoarea lumină a dimineţii. Disko stătea lângă bocaportul principal coordonându-i pe Manuel, Penn şi Salters care lucrau la

greement. Dan ridica coşurile pe măsură ce Jack şi Tom Platt le încărcau, iar Harvey, cu un registru în mână, reprezenta interesele căpitanului în faţa cantaragiului de pe cheiul presărat de sare.

— Gata, strigară vocile din cală.

— Ridicaţi! strigă Disko.

— Haide, spuse Manuel.

— Aici, spuse şi Dan, legănând coşul, după care se auzi vocea lui Harvey, limpede şi plină de vioiciune, verificând greutăţile.

Ultimii peşti fuseseră scoşi din cală, iar Harvey făcu un salt de pe o parâmă pe o grijea, la vreo şase picioare depărtare, cea mai scurtă cale de a-i înmâna lui Disko socoteala, strigând:

— Doi nouăzeci şi şapte' şi magazia goală!

— Care-i totalul, Harve? întreabă Disko.

— Opt şaizeci şi şapte. Trei mii şase sute şi şaptezeci şi şase dolari şi un sfert. N-ar fi rău să am şi cotă parte şi leafă.

— Ei bine, n-am să merg până acolo încât să spun că nu meriţi, Harve. N-ai vrea tu să te duci până la biroul lui Wouverman şi să-i duci socoteala?

— Cine-i băiatu' ăsta? îl întreabă Cheyne pe Dan, obişnuit cu tot soiul de întrebări de la imbecilii aceia leneşi cunoscuţi sub numele de sezonieri.

— Păi, cine să fie? E un fel de suprasarcină, veni răspunsul. L-am cules pe când plutea în derivă în zona Bancurilor. A căzut peste bord de pe un pachebot, zice el. La început a fost doar un pasager. Acum e pe cale de a deveni pescar.

— Merită să-l ţii?

— Şi încă cum! Tată, omul ăsta vrea să ştie dacă merită să-l ţinem, pe Harve. Ascultă, n-aţi vrea să urcaţi la bord? Uite, aducem o scară pentru dumneaei.

— Într-adevăr, mi-ar place foarte mult. Nu vei păţi nimic,

Mamă, şi vei putea vedea cu ochii tăi.

Femeia care cu o săptămână în urmă nu-şi putea ridica nici măcar capul, coborî scara ca vai de lume şi se pomeni uluită printre atâtea lucruri aruncate claie peste grămadă în jurul ei.

— Şi chiar vă interesează Harve cât de cât? întrebă Disko.

— Ei bine, da.

— E băiat bun şi face exact ce i se spune. Aţi aflat cum am dat de el? Când l-am luat la bord suferea de o tulburare nervoasă, ori dăduse cu capul de ceva. Da' i-a trecut… Aşa e, asta-i cabina. Nu prea e-n ordine, dar dacă vreţi s-o vizitaţi, sunteţi bine-veniţi. Pe burlanul de la sobă vedeţi ce realizări a avut; aşa ţinem noi socotelile.

— Aici a dormit? întreabă domna Cheyne, aşezându-se pe un cufăr galben şi admirând paturile dezordonate.

— Nu, a dormit în partea din faţă, madam, doar el şi cu băiatul meu, cu care fura plăcinte şi se ţinea de prostii când ar fi trebuit să fie adormiţi. Nu cred că îi pot găsi vreo vină deosebită.

Dan, între timp, profitând de unele aluzii obscure din partea lui Harvey în dimineaţa aceea, executa un fel de dans de luptă pe punte.

— Tom, Tom! şoptea el. Au venit ai lui iar tata nu s-a prins. Acum stau la sfat în cabină. Ea e ca o floare, iar el, după cum arată, e exact cum spunea Harve despre el.

— O, Fumuri Divine! exclamă Jack Lunganul făcându-şi apariţia acoperit tot cu sare şi resturi de peşte. Chiar ai crezut povestea aia cu puştiul şi cărioara trasă de patru bidivii?

— Am crezut-o tot timpul, răspunse Dan. Hai să-l vezi pe tata înşelat în părerile sale.

Se apropiară plini de încântare, exact la timp să-l audă pe Cheyne spunând

— Mă bucur că are un caracter bun deoarece… e fiul

meu.

Lui Disko îi căzu bărbia – Jack s-a jurat după aceea că a auzit chiar un ţăcănit – rămânând cu gura căscată şi aruncând priviri alternative către bărbat şi femeie.

— Am primit telegrama lui la San Diego acum patru zile şi am venit.

— Cu maşina personală? întrebă Dan. El aşa zicea.

— Bineînţeles, cu maşina personală.

Dan îi aruncă tatălui său un uragan de priviri lipsite de respect.

— Era o poveste care-i plăcea lui să ne-o spună, interveni Jack Lunganul, cum că mâna patru căluţi dintr-o trăsurică a lui. Va să zică e adevărat?

— Probabil, răspunse Cheyne. Aşa să fie, Mamă?

— Cred că pe când ne aflam la Toledo, a avut o trăsurică, răspunse ea.

— O, Disko! făcu Jack, fluierând, şi asta a fost tot.

— Am fost – ba chiar sunt – pripit în aprecieri, mai rău chiar decât cei din Marblehead, spuse Disko, de parcă vorbele îi erau smulse cu cleştele. Nu mă feresc de dumneata, dom’le Cheyne, când spun că l-am crezut pe băiat cam într-o ureche. Vorbea destul de ciudat despre bani.

— Aşa mi-a spus şi mie.

— V-a mai spus şi altceva? Fiindcă o dată i-am tras una, încheie el cu o privire destul de îngrijorată adresată doamnei Cheyne.

— A, da, răspunse Cheyne. Îndrăzneasc să spun că asta i-a făcut mai bine decât orice altceva pe lumea asta.

— M-am gândit că trebuie, altfel n-aş fi făcut-o. Oricum, n-aş vrea să credeţi că îi terorizăm pe băieţi pe vasul nostru.

— Nu cred aşa ceva, domnule Troop.

Între timp, doamna Cheyne le cercetase chipurile – chipul de fier, de culoarea fildeşului, proaspăt ras, al lui Disko,

chipul lui Salters, cu barba de agricultor, simplitatea uimită a lui Penn, zâmbetul liniştitor al lui Manuel, zâmbetul încântat al lui Jack şi cicatricea lui Tom Platt. Cu siguranţă, chipuri aspre, după standardele ei, dar în ochi îi strălucea sufletul de mamă, şi se ridică cu braţele deschise.

— O, spuneţi-mi, vă rog, cum vă cheamă pe fiecare, spuse ea, pe jumătate plângând. Vreau să vă mulţumesc, şi să vă binecuvântez – pe toţi.

Disko îi prezentă pe toţi după toate regulile etichetei. Nici căpitanul unui vas de demult n-ar fi putut-o face mai bine, iar doamna Cheyne murmura incoerent şi aproape că se aruncă în braţele lui Manuel când înţelese că el era cel care-1 găsise pentru prima dată pe Harvey.

— Da' cum era să-l las să-l ducă apa? întrebă sărmanul Manuel. Ce-ai face dumneata dacă l-ai găsi aşa? Eeeei? S-a dovedit băiat de ispravă, şi sunt foarte mulţumit că e fiul dumitale.

— Şi mi-a mai spus că Dan a fost partenerul său, strigă ea.

Dan, care era şi aşa destul de roşu, capătă o tentă purpurie atunci când doamna Cheyne îl sărută pe ambii obraji în văzul tuturor. După care o conduseră să vadă puntea de deasupra copastiei, unde ea plânse din nou, şi trebui neapărat să coboare şi să vadă patul lui Harvey, iar acolo îl găsi pe bucătarul negru ştergând plita, iar el o salută ca şi cum ea ar fi fost cineva pe care se aştepta s-o întâlnească de ani de zile. Încercară, câte doi deodată, să-i explice viaţa de fiecare zi pe corabie, iar ea stătea lângă stâlpul cabestanului, cu mâinile înmănuşate pe masa unsuroasă, râzând cu buze tremurătoare şi plângând cu ochii care parcă dansau.

— Şi cine va mai naviga pe *We're Here* după toate astea? îl întrebă Jack pe Tom Platt. Simt că a transformat totul într-o catedrală.

— Catedrală! mârâi Tom Platt. Mai bine ar fi fost şalupa

Companiei de pescuit decât toată tevatura asta sclipitoare. Dacă ar fi totuşi puţină decenţă şi ordine, şi băieţii aliniaţi frumos la plecarea ei! Va trebui să se cocoaţe pe scara aia ca o găină iar noi… iar noi ar trebui să fim urcaţi pe vergi.

— Care va să zică Harvey nu era nebun, îi spuse Penn, încet, lui Cheyne.

— Nu, într-adevăr, mulţumesc lui Dumnezeu, replică marele milionar.

— Hello! se auzi glasul lui Harvey care-i privea cu bunătate de pe chei.

— Am greşit, Harve, am greşit, spuse Disko cu încetineală, ridicând o mână. Am greşit în judecata mea. Nu e cazul să mai insişti.

— Am eu grijă de asta, spuse Dan cu jumătate de gură.

— Iar acum o să pleci, nu-i aşa?

— Aşa e, dar nu înainte de a-mi primi restul de bani, asta ca să nu te pomeneşti cu *We're Here* sigilată…

— Ai dreptate, uitasem de-a binelea, spuse Disko şi-i numără restul de dolari. Ai făcut tot ce te-ai angajat să faci, Harve. Ţi-ai făcut treaba de parcă ai fi fost crescut… aici Disko se opri; nu-şi dădea seama precis cum se va termina propoziţia.

— În afara unei maşini personale? sugeră Dan, maliţios.

— Haideţi cu mine să v-o arăt, spuse Harvey.

Cheyne rămase să discute cu Disko, iar ceilalţi porniră în procesiune spre depou, conduşi de către doamna Cheyne. Servitoarea franţuzoaică scoase un ţipăt la o asemenea invazie, iar Harvey le dezvălui splendorile lui „Constance“ fără să rostească un cuvânt. Iar ei le primiră într-o tăcere egală — piele cu încrustaţii, mânere de argint, catifea cizelată, geamuri turnate, nichel, bronz, fier forjat şi furnir din toate esenţele rare pe care le putea oferi continentul american.

— V-am spus eu, repeta într-una Harvey.

Aceasta era culmea răzbunării lui, o răzbunare fără

margini.

Doamna Cheyne comandă o masă şi, pentru ca nimic să nu lipsească din povestea pe care Jack Lunganul avea s-o spună după aceea, îi servi ea însăşi. Bărbaţii care sunt obişnuiţi să ia masa în locuri strâmte, când afară urlă furtuna, au maniere deosebit de precise şi rafinate, dar doamna Cheyne, care nu ştia acest lucru, avu o surpriză deosebită. I-ar fi plăcut să-l angajeze pe Manuel ca majordom, atât de delicat se comporta în prezenţa cristalurilor fragile şi a argintăriei alese. Tom Platt îşi aminti de zilele de glorie de pe *Ohio* şi de comportarea potentaţilor străini care mâncau cu ofiţerii, iar Jack Lunganul, fiind irlandez, reuşi să dirijeze conversaţia până când toţi se simţiră mai în largul lor.

În cabina de pe *We ’re Here* cei doi taţi se cântăreau unul pe celălalt prin fumul trabucelor aprinse. Cheyne ştia foarte bine când are de-a face cu un om căruia nu-i poate oferi bani; la fel de bine ştia că nicio sumă nu va putea plăti ceea ce făcuse Disko. Aşa că îşi păstra părerea pentru sine şi aştepta o deschidere din partea celuilalt.

— N-am făcut nimic băiatului tău, sau pentru băiatul tău, în afară de faptul că l-am pus un pic la treabă şi l-am învăţat cum să mânuiască quadrantul, explică Disko. Când vine vorba de cifre, e de două ori mai bun decât fiul meu.

— Apropo, făcu Cheyne, ca din întâmplare. Cam ce te-ai gândit să faci din băiatul dumitale?

Disko îşi scoase trabucul din gură şi îl învârti în jurul cabinei.

— Dan e un băiat dintr-o bucată, şi nu mă lasă să fac decât ce-i place lui. Când n-o să mai pot eu, o să aibă goeleta asta. Ştiu bine că n-are de gând să plece de pe mare,

— Hm! Ai fost vreodată în Vest, domnule Troop?

— Am fost odată tocmai până la New York, pe o corabie. Nu mă prea dau eu în vânt după căile ferate. Şi nici Dan.

Apa sărată e destul de bună pentru de-alde Troop. Am fost aproape pretutindeni. Pe căi normale, vreau să spun.

— Pot să-i ofer toată apa sărată de care are nevoie, până ajunge chiar căpitan.

— Cum se poate asta? Mi-am închipuit că eşti un fel de rege al drumului de fier. Harve mi-a spus, pe vremea când... când l-am judecat greşit.

— Toţi suntem sortiţi greşelii. Mă gândeam că poate ştii că sunt proprietarul unei linii de veliere pentru ceai – de la San Francisco până la Yokohama – şase în total, vase robuste, de circa o mie şapte sute optzeci de tone fiecare.

— Afurisit băiat! Nimic n-a spus! Păi, mai degrabă aş fi ascultat-o p-asta decât bălmăjelile despre căi ferate şi cărioare cu ponei.

— Nu ştia.

— Un asemenea fleac i-a scăpat, se vede treaba.

— Nu, doar că am captu... achiziţionat cargoboturile „*Blue M.*" – de fapt, vechea linie a lui Morgan şi McQuade – chiar în vara aceasta.

Disko se lăsă să cadă pe un scaun, lângă sobă,

— Mare şi atotputernice Cezar! Am impresia că am fost prostit de la un cap la altul. Păi bine, Phil Airheart ăsta, chiar el a plecat din acest oraş – să tot fie vreo şase ani de-atunci, ba nu, şapte – iar acum e ofiţer pe *San José* – douăzeci şi şase de zile a avut liber – sora lui locuieşte încă aici şi-i citeşte scrisorile de la el femeii mele. Iar dumneata eşti proprietarul liniei *Blue M.?*

Cheyne dădu din cap afirmativ.

— Dacă-aş fi ştiut, m-aş fi repezit cu *We ' re Here* înapoi în port, bazându-mă doar pe vorbele lui.

— Poate că n-ar fi fost atât de bine pentru Harvey.

— Dacă aş fi ştiut! Dacă ar fi vorbit despre afurisita de linie, aş fi priceput. Niciodată n-o să mă mai iau după propria mea judecată, niciodată. Păi astea sunt toate vase ca lumea. Aşa zice şi Phil Airheart.

— Mă bucur că am o recomandare chiar din acest domeniu. Airheart e acum căpitan pe *San José.* Ce vroiam eu să spun este dacă mi l-ai da pe Dan pentru un an sau doi, să vedem dacă nu putem scoate un ofiţer din el. L-ai da pe mâna lui Airheart?

— E un risc să iei un băiat crud...

— Cunosc pe cineva care a făcut mult mai mult pentru mine.

— Asta-i cu totul altceva. Uite ce, nu-l recomand eu pe Dan pentru că e copilul meu. Ştiu că pescuitul pe Bancuri nu-i totuna cu navigaţia pe un velier de cursă lungă, dar n-are prea multe de învăţat. La timonă nu are probleme – nu cred că e alt băiat mai bun ca el, iar asta o spun *eu* – cât despre celelalte, le avem în sânge doar de n-ar fi fost atât de al naibii de slab la navigaţie.

— Airheart va avea grijă de asta. Se va îmbarca pe post de mus o cursă sau două, după care îi dăm ceva mai bun. Să zicem că rămâne la tine iarna asta, iar eu voi trimite după el pe la începutul primăverii. Pacificul e foarte departe şi...

—- Departe! Noi ăştia din neamul lui Troop, vii sau morţi, suntem risipiţi pe tot pământul şi pe toate mările.

— Dar aş vrea să înţelegi – şi nu glumesc –, ori de câte ori vei dori să-l vezi nu va trebui decât să-mi dai de ştire, iar eu mă voi ocupa de transport. Pe tine n-o să te coste niciun cent.

— Dacă vrei să mergi câţiva paşi cu mine, ajungem la noi acasă şi-i spunem şi femeii mele. Am greşit atât de mult în judecăţile mele, că nu mi se pare a fi adevărat.

Aşa că ajunseră la casa de o mie opt sute de dolari a lui Troop, o căsuţă albă cu dungi albastre, cu o barcă scoasă din uz dar plină de flori în curtea din faţă, şi un salonaş cu jaluzele la ferestre, care era un muzeu de lucruri aduse de peste mări. Acolo întâlniră o femeie corpolentă, gravă şi tăcută, cu ochii înceţoşaţi ai acelora care privesc îndelung

mările pentru a zări reîntoarcerea celor dragi. Cheyne i se adresă, iar ea îşi dădu consimţământul cu durere.

— Numai de aici, din Gloucester, pierdem o sută pe an, domnule Cheyne. O sută de băieţi şi bărbaţi, iar eu am ajuns să urăsc mărea de parcă ar fi o fiinţă vie, care m-ar asculta. Dumnezeu n-a făcut-o pentru ca oamenii să-şi înfigă ancora în ea. După câte înţeleg, navele astea ale dumitale se duc la destinaţie şi apoi se întorc acasă, nu?

— Cât de drept le îngăduie vânturile, iar eu acord o primă pentru traversări record. Ceaiului nu-i face bine marea.

— Când era mic se juca de-a prăvălia, iar eu speram că va merge pe calea aceea. Dar cum a fost în stare să vâslească într-o barcă, am ştiut că n-am un asemenea noroc.

— Sunt veliere cu pânzele pătrate, Mamă, ferecate în fier şi solide. Adu-ţi aminte ce-ţi citeşte sora lui Phil când primeşte scrisorile lui,.

— Nu ştiu ca Phil să fi spus vreodată minciuni, dar prea se avântă (ca mai toţi care colindă mările). Dacă Dan e potrivit, domnule Cheyne, din partea mea n-are decât să plece.

— Pur şi simplu dispreţuieşte oceanul, explică Disko, iar eu – cred că nu prea ştiu eu cum să mă port politicos – dar ar trebui să vă mulţumesc altfel.

— Tatăl meu, fratele meu mai mare, doi nepoţi şi bărbatul sorei mele mai mici, continuă ea, ascunzându-şi chipul în palme. Te-ai gândi dumneata la cel care mi i-a luat pe toţi aceştia?

Cheyne se simţi uşurat când Dan îşi făcu apariţia şi acceptă cu mai multă bucurie decât putea exprima prin cuvinte. Într-adevăr, oferta însemna un drum drept şi sigur către toate lucrurile dorite, dar Dan se gândea mai mult la cartul în funcţie de comandă pe punţile largi, cu privirea aţintită spre porturi îndepărtate.

Doamna Cheyne discutase în particular cu nepreţuitul

Manuel problema salvării lui Harvey. Se părea că nu-şi doreşte bani. După îndelungi insistenţe recunoscu că va accepta cinci dolari, deoarece dorea să cumpere ceva pentru o fată. Altfel…

— Cum să primesc bani, când îmi capăt atât de uşor mâncarea şi tutunul? Şi dacă zic eu, vrei să dai nişte bani, sau nu? Atunci o să-mi dai bani, dar nu în felul ăsta. O să dai tot ce vei crede de cuviinţă, încheie el şi o prezentă unui preot portughez cam ursuz, cu o listă de văduve aproape nevoiaşe, la fel de lungă ca sutana lui. Doamna Cheyne, fiind o unitariană convinsă, nu putea simpatiza cu catolicii, dar sfârşi prin a respecta dorinţa omuleţului negricios şi volubil. Manuel, fiu credincios al bisericii sale, şi-a însuşit toate binecuvântările adresate ei pentru mila arătată. Asta-mi dă drumul să plec, zicea el. Am acum absolviri de păcate pentru şase luni, încheie el, şi pleacă să cumpere un batic pentru fata momentului, cu care să sfărâme inimile celorlalte.

Salters plecă spre Vest pentru a petrece iarna cu Penn, fără a lăsa nicio adresă în urmă. Îl îngrozea gândul că milionarii aceştia, cu maşinile lor particulare atât de scumpe, s-ar putea să capete un interes neobişnuit pentru tovarăşul său. Mai bine mergeau în vizită la rude din interiorul Continentului până când lucrurile se mai liniştesc.

— Niciodată să nu te laşi adoptat de bogătaşi, Penn, îi spuse el în tren, altfel îţi sparg tabla asta de şah în creştet. Dacă-ţi mai uiţi numele – care este Pratt –, aminteşte-ţi măcar că eşti al lui Salters Troop, şi rămâi unde te vei afla până când vin eu după tine. Nu te ţine ca scaiul după aceia cărora le iese bogăţia prin ochi, aşa cum scrie la Sfânta Scriptură.

CAPITOLUL X

Şi totuşi, lucrurile s-au prezentat cu totul altfel în cazul tăcutului bucătar de pe *We ’re Here;* pentru că s-a prezentat el însuşi, cu legătura sub braţ, urcându-se în vagonul în care se afla „Constance“. Nu îl interesa în mod deosebit simbria, şi nu conta foarte mult unde avea să doarmă. Misiunea lui, aşa cum i se dezvăluise în vis, era să-l slujească pe Harvey până la sfârşitul zilelor sale. Au încercat să-l convingă de contrariu, după care au vrut să-l forţeze. Există, totuşi, o deosebire între un negru din Cape Breton şi doi negri din Alabama, iar problema fu deferită lui Cheyne de către bucătar şi însoţitorul de tren. Milionarul nu făcu altceva decât să râdă. Se gândise că Harvey va avea nevoie de un servitor personal, fiind sigur că un voluntar face cât cinci novici. Deci, n-are decât să rămână; chiar

dacă zicea că-1 cheamă McDonald şi înjura în galeză, maşina se va întoarce la Boston unde, dacă va mai avea aceeaşi părere, îl vor lua cu ei în Vest.

Odată cu „Constance“, pe care în adâncul sufletului său o dispreţuia, se îndepărtă ultima dovadă a imperiului milionar al lui Cheyne, iar el se dedică unei trândăveli pline de energie, dacă se poate spune aşa ceva. Acest Gloucester era un oraş nou într-o ţară nouă, iar el îşi propuse să-l „preia“ aşa cum, cu multă vreme în urmă, preluase toate aşezările de la Snohomish la San Diego, aparţinând lumii aceleia pe care o ridica în slăvi. Se câştigau bani de-a lungul străzii întortocheate care pe jumătate era debarcader şi pe jumătate depozite; ca un profesionist de prima mână dorea să înveţe cum se joacă nobilul joc. Se zicea că patru din cinci chiftele de peşte servite la micul dejun de duminică dimineaţă în Noua Anglie provin din Gloucester, aşa că l-au copleşit cu cifre doveditoare – statistici de corăbii, acţionări, dimensiuni de cheiuri, capital investit, sărare, ambalare, fabrici, asigurări, lefuri, repartiţii şi profituri. Avu, deci, prilejul să discute cu proprietarii unor flotile mari, ai căror căpitani erau puţin mai mult decât nişte angajaţi, şi ale căror echipaje erau formate mai ales din suedezi şi portughezi. Apoi conferi cu Disko, unul din puţinii care deţinea propria ambarcaţie, comparând concluziile din memoria sa fără margini.

Între timp, doamna Cheyne se odihnea într-o pensiune lângă Eastern Point un stabiliment bizar, întreţinut, măcar în aparenţă, de către chiriaşi, unde feţele de mese aveau carouri albe şi roşii, iar chiriaşii, care păreau a se cunoaşte intim de ani de zile, se trezeau în miez de noapte pentru a prepara frigănele ca în Ţara Galilor, dacă le era cumva foame.

— Sunt nişte oameni de-a dreptul încântători, îi mărturisi ea soţului ei. Atât de prietenoşi şi simpli, deşi sunt aproape toţi din Boston.

— Asta nu înseamnă simplitate, Mamă, zise el, privind dincolo de bolovanii din dosul merilor unde erau agăţate hamacele. Cred că ăsta e singurul lucru pe care noi... adică, pe care eu nu l-am obţinut.

— Nu se poate aşa ceva, spuse doamna Cheyne, calmă. Nu-i nicio femeie pe aici care să aibă o rochie de o sută de dolari. Păi, noi...

— O ştiu prea bine, draga mea. Avem, bineînţeles că avem. Cred că e vorba doar de stilul care se poartă aici, în Est. Te simţi bine?

— Nu-l prea văd foarte mult pe Harvey; e tot timpul cu tine, dar nu mai sunt atât de nervoasă cum eram.

Zilele acelea Harvey se dovedi umbra tatălui său, cei doi colindând cheiurile alături, Cheyne profitând de pante ca o scuză pentru a se sprijini de umerii largi ai băiatului. În acele clipe Harvey înţelese şi ajunse să admire ce nu înţelesese niciodată până atunci – ciudata putere a tatălui său de a ajunge la esenţa problemelor noi, aşa cum le afla de la oamenii de pe stradă.

— Cum de-i faci să-ţi spună totul fără să le dezvălui ce-ţi trece prin minte? întrebă fiul, pe când părăseau mansarda unui gabier.

— Am avut de-a face cu câţiva oameni la vremea mea, Harve, şi cred că îi apreciez într-un fel sau altul. Mai cunosc şi câteva lucruri despre mine însumi, adăugă el, iar după o pauză în care şezură pe marginea unui chei, continuă: Oamenii îşi pot da seama aproape întotdeauna când cineva a acţionat de unul singur, după care îl tratează pe acesta ca făcând parte dintre ei.

— Uite-aşa m-au tratat la cheiul lui Wouverman. Acum fac parte din echipaj. Disko le-a spus tuturor că mi-am câştigat existenţa. Uită-te la palmele mele, spuse Harvey cu glas tânguitor, arătându-şi palmele şi frecându-le dezamăgit. Iar s-au muiat.

— Ţine-le aşa pentru următorii câţiva ani, până când îţi

pui la cale educaţia. După aia ai timp destul să ţi le întăreşti.

— Mda, aşa cred, se auzi răspunsul, fără prea mare bucurie.

— Depinde de tine, Harve. Bineînţeles că te poţi refugia în dosul mamei tale, şi să o pui să se agite după nevricalele tale, şi încăpăţânarea ta şi toate prostiile astea.

— Am făcut eu aşa ceva? întrebă Harvey cu un sentiment de nelinişte.

— Tu ştii la fel de bine cum ştiu eu că nu pot face nimic din tine dacă nu te porţi corect cu mine, spuse tatăl său întorcându-se spre el şi întinzându-i o mână prelungă. Mă pot ocupa de tine singur, dacă rămâi singur, dar nu mă pot ocupa şi de tine şi de Mama. Oricum, viaţa e prea scurtă.

— Asta nu prea face mult din mine, nu?

— Cred că e şi greşeala mea într-o anumită măsură; dar dacă vrei să cunoşti adevărul, n-ai prea fost cine ştie ce până în ziua de azi. Ori, poate că ai fost?

— Hmm! Disko crede… Ascultă, cam cât crezi că te-a costat să mă educi de la început până în prezent? Cu totul, una peste alta?

— N-am ţinut niciodată socoteală, răspunse Cheyne, zâmbind. Dar dacă ar fi să apreciem, în dolari şi cenţi, cred că s-ar ridica la patruzeci de mii, poate şaizeci. Tânăra generaţie se ridică sus de tot, are nevoie de tot felul de lucruri, se plictiseşte de ele, iar bătrânul plăteşte nota.

— Iar toate astea înseamnă un capital îngropat? întreabă Harvey, fluierând, deşi în sufletul său era, încântat că educaţia lui costase atât de mult.

— Investit, Harve, investit. Cel puţin, aşa sper..

— Punând la socoteală numai treizeci de mii, cei treizeci pe care i-am câştigat reprezintă numai zece cenţi la sută. E al naibii de puţin, spuse Harvey, dând din cap cu solemnitate.

Cheyne râse până când era cât pe-aci să cadă în apă.

— Disko a câştigat mult mai mult decât atât de pe urma lui Dan de când acesta avea doar zece ani. Iar Dan e la şcoală jumătate de an.

— Va să zică asta te interesează?

— Nu, nu urmăresc nimic. Nu mă interesează nimic pentru mine în clipa asta... Asta-i tot. Ar trebui să fiu admonestat.

— N-o pot face, bătrâne, sau, poate că aş face-o, dacă eram învăţat în felul acesta.

— În cazul acesta mi-aş fi amintit de tine până în ultimă zi a vieţii mele, şi nu te-aş fi iertat niciodată, spuse Harvey, cu bărbia sprijinită pe pumnii strânşi.

— Exact. Cam asta aş face şi eu, înţelegi?

— Înţeleg. Greşeala-i a mea şi a nimănui altcuiva. Oricum, ceva trebuie făcut în legătură cu asta..

Cheyne scoase un trabuc din buzunarul de la vestă, îl muşcă la un capăt şi începu şă fumeze. Tatăl şi fiul semănau foarte mult. Barba ascundea gura bătrânului Cheyne, iar Harvey avea nasul uşor acvilin al tatălui său, ochii negri, apropiaţi şi pometţii obrajilor înguşti, ridicaţi.

Cu o tentă maronie, ar fi format imaginea foarte pitorească a unui Indian din cărţile de poveşti.

— Deci poţi porni chiar de aici, spuse Cheyne, fără grabă, costându-mă între şase şi opt mii pe an până când vei avea drept de vot. Ei bine, atunci te vei putea numi un bărbat adevărat. Din momentul acela poţi să mergi mai departe, trăind pe spinarea mea la valoarea de patruzeci sau cincizeci de mii, fără a mai pune la socoteală ce-ţi va da mămă-ta, cu valet şi yacht, ori o fermă-fantezie, unde să-ţi închipui că creşti cai, şi că joci cărţi cu cei de seama ta.

— La fel ca Lorry Tuck? interveni Harvey.

— Aşa e, ori ca cei doi băieţi De Vitré, sau ca fiul bătrânului McQuade. California e plină de ei, iar aici avem un specimen din Est, chiar când stăm noi de vorbă.

Un yacht cu motor, negru şi strălucitor, cu cabina

furniruită în mahon, cu habitaclul nichelat şi tendele vopsite în roz şi alb, pufăia în port, arborând drapelul unui club new-yorkez. Doi tineri, îmbrăcaţi în ceea ce ei îşi închipuiau a fi costume de navigatori, jucau cărţi la lumina de bar de zi pe care le-o oferea cerul. Două femei cu umbrele roşu-albastre îi priveau şi râdeau zgomotos.

— Nu mi-ar place să mă prindă vreo adiere, cât de mică, pe barca asta. N-are niciun fel de traverse, comentă Harvey când yachtul se opri pentru a-şi ridica o baliză.

— După criteriilor lor, se distrează. Pot să-ţi ofer asta, ba chiar de două ori mai mult, Harve. Cum ţi-ar place?

— Doamne Sfinte! Nu aşa se aruncă un pui peste bord, făcu Harvey, cu ochii ţintă la yacht. Dacă n-aş putea să dau drumul la un scripete mai bine de aşa, aş rămine la ţărm… Şi ce se întâmplă dacă nu-mi place?

— Rămâi la ţărm, sau ce altceva?

— Yacht, şi fermă, şi să trăiesc pe spinarea bătrânului, şi să mă dau în dosul mamei când am necazuri, comentă Harvey cu sclipire în ochi.

— Păi, în cazul acesta, mergi alături de mine, fiule.

— Pe zece dolari pe lună? întrebă el cu o altă sclipire în ochi.

— Niciun cent mai mult până când nu-i meriţi, şi timp de câţiva ani nici nu pui tu mâna pe bani.

— Aş prefera să încep să mătur biroul – oare nu încep aşa marii afacerişti? — şi să pun acum mâna pe ceva decât…

— Ştiu, toţi simţim astfel. Dar cred că putem angaja oameni pentru tot măturatul de care avem nevoie. Am făcut eu însumi greşeala de a începe prea repede.

— O greşeală de treizeci de milioane, nu? Aş risca şi eu pentru suma asta.

— Am pierdut ceva, şi am câştigat ceva. Îţi voi povesti.

Cheyne se trase de barbă şi zâmbi, privind apa liniştită, şi vorbind departe de Harvey care, în cele din urmă, îşi dădu seama că tatăl său îi istoriseşte povestea vieţii lui. Vorbea

cu o voce joasă, egală, fără gesturi şi fără nuanţe. Era povestea pentru care o duzină de jurnalişti de prima mână ar fi plătit bucuroşi mulţi dolari – povestea a patruzeci de ani de viaţă, care era, totodată, povestea tuturor celor din New West, care încă nu a fost scrisă.

Povestea începea cu un copil fără familie, rămas de capul lui în Texas, şi continua trecând, fantastic, prin sute de schimbări şi secvenţe de viaţă, dintr-un stat vestit în altul, din oraşe care se ridicau într-o lună şi dispăreau într-un singur sezon, la aventuri nesăbuite în colonii şi mai sălbatice care acum sunt municipalităţi respectabile, cu străzi pavate. Cuprindea construcţia a trei căi ferate şi distrugerea deliberată a celei de-a patra. Se referea la vapoare, oraşe şi mine, şi păduri, şi la oameni de toate neamurile de sub soare care navigau, creau, ciopleau şi le săpau pe toate acestea. Pomenea despre şansele unor bogăţii uriaşe aruncate în faţa unor ochi care nu pot vedea, ori pierdute printr-o simplă întârziere sau accident de călătorie; şi prin aceste nebune schimbări de stări de lucruri, uneori călare, cel mai adesea pe jos, când bogat, când sărac, angajat sau şomer, coborând şi ridicându-se, marinar, muncitor la calea ferată, contractor, patron de pensiune, ziarist, inginer, comis-voiajor, agent de vânzări-cumpărări, politician, escroc, vânzător de spirtoase, propietar de mine, speculant, crescător de vite ori vagabond, se mişca Harvey Cheyne, activ şi calm totodată, urmărindu-şi propriile sale scopuri şi, zicea el, gloria şi progresul propriei sale ţări.

Îi povesti despre credinţa care nu-1 părăsise niciodată, nici măcar atunci când rămânea agăţat de limita zdrenţuită a disperării – credinţa care vine din cunoaşterea oamenilor şi a lucrurilor. Ca şi cum ar fi vorbit de unul singur, insistă asupra curajului deosebit şi resurselor personale de care dăduse dovadă în orice moment. Lucrul acesta, îi era atât de bine întipărit în minte că nici măcar nu schimbă tonul.

Descrise cum îi depăşise pe duşmanii săi, ori cum îi iertase, la fel cum şi ei îl întrecuseră ori îl iertaseră în acele zile lipsite de griji, cum implorase, liguşise ori bruscase oraşe, companii sau sindicate, doar pentru binele lor veşnic; în sfârşit, îi povesti cum se târâse pe lângă, printre, ori pe sub munţi şi văi, trăgând după el o cale ferată urmând sfoara întinsă între doi ţăruşi, şi cum, la sfârşit s-a liniştit, în vreme ce comunităţi obscure sfâşiau ultimele fragmente ale caracterului său.

Harvey ascultă istorisirea aproape fără să respire, cu capul lăsat puţin pe o parte, cu ochii aţintiţi pe chipul tatălui său, pe când amurgul se schimba în noapte iar capătul aprins al havanei lumina obrajii brăzdaţi şi sprâncenele groase. I se părea că priveşte o locomotivă străbătând ţara pe timp de noapte, parcurgând o milă între două deschideri ale uşii cuptorului, dar această locomotivă putea vorbi, iar vorbele îi mergeau băiatului până în adâncul sufletului. În sfârşit, Cheyne aruncă ce mai rămăsese din trabuc şi amândoi înaintară prin întuneric, ascultând clipocitul apei.

— N-am mai spus nimănui lucrurile acestea, spuse tatăl.

— Nu cred că există altceva mai grozav, răspunse Harvey cu răsuflarea întretăiată.

— Asta este ce am dobândit. Dar ajung acum şi la ce nu am dobândit. N-o să ţi se pară cine ştie ce, dar nu vreau să ajungi bătrân ca mine înainte de a afla. Desigur, ştiu să mă port cu oamenii, şi nu sunt un prost în domeniul meu, dar… dar… nu mă pot întrece cu omul care a învăţat. Tot ce ştiu am învăţat din mers, şi cred că asta o poate observa oricine.

— Eu n-am observat niciodată aşa ceva, răspunse fiul revoltat.

— Vei observa în cele din urmă, Harve. Vei observa de îndată ce vei termina colegiul, Nu ştiu eu? Nu cunosc eu privirea din ochii oamenilor când mă consideră un

„gunoier“, asta e vorba lor? Da, pot să-i fac fărâme, dar nu mă pot duce peste ei să-i strivesc acolo unde trăiesc. Nu spun că sunt mult prea sus, dar eu simt că sunt, cumva, foarte, foarte departe. Acum şansa e de partea ta. Va trebui să absorbi toată învăţătura care există în jurul tău, şi vei trăi cu o mulţime de oameni care fac acelaşi lucru. Vor face treaba asta pentru maxim câteva mii de dolari pe an, dar să nu uiţi că tu o vei face pentru milioane. Vei învăţa noţiuni de drept atât cât ai nevoie ca să-ţi îngrijeşti proprietatea când eu nu voi mai fi, şi va trebui să fii tare cu cei mai buni oameni de pe piaţă (îţi vor fi utili mai târziu); mai presus de toate, Harve, va trebui să te aşezi cu burta pe carte, în cel mai strict sens al cuvântului. Nimic altceva nu valorează mai mult, şi va valora din ce în ce mai mult cu fiecare an care trece, în ţara noastră şi în afaceri, şi în politică. Te vei convinge singur..

— Nu prea e cine ştie ce bucurie pentru mine în afacerea asta, spuse Harvey. Patru ani la colegiu! Mai bine alegeam valetul şi yachtul.

— Nu face nimic, fiule, insistă Cheyne. Îţi investeşti capitalul acolo de unde vei avea cele mai mari profituri, şi cred că nu vei găsi averea noastră micşorată cât de cât atunci când vei fi gata să o iei în primire. Gândeşte-te bine şi spune-mi ce-ai hotărât în dimineaţa următoare. Iar acum, grăbeşte-te! Întârziem la masă.

Întrucât nu fusese decât o discuţie de afaceri, Harvey nu consideră necesar să-i spună ceva mamei sale, iar Cheyne, natural, împărtăşi acelaşi punct de vedere. Dar doamna Cheyne înţelese şi se temu şi se simţi puţin geloasă. Băiatul ei, care se purta atât de grosolan cu ea, era plecat, iar în locul său apăruse un tânăr cu o figură inteligentă, anormal de tăcut, care se adresa de cele mai multe ori tatălui său. Înţelegea că e vorba despre afaceri, care depăşeau atribuţiile ei. Iar dacă a avut unele îndoieli, acestea au fost rezolvate când Cheyne plecă la Boston şi reveni cu un nou

inel de diamant.

— Şi ce ziceţi că aţi făcut voi doi? întrebă ea cu un zâmbet şters, răsucind inelul la lumină.

— Am vorbit, Mamă, am vorbit. Nu-i nimica rău cu Harvey al nostru.,

Într-adevăr, nu era nimic rău. Băiatul făcuse un tratat de unul singur. Căile ferate, explicase el cu gravitate, îl interesau la fel de puţin ca minele, cheresteaua sau imobilele. Ceea ce sufletul său dorea cel mai mult era conducerea vaselor recent cumpărate de tatăl său. Dacă aşa ceva îi putea fi promis în ceea ce el socotea a fi un termen rezonabil, el, Harvey, garanta sârguinţă şi seriozitate la colegiu timp de patru sau cinci ani. Pe timpul vacanţei urma să i se asigure acces deplin la toate detaliile legate de funcţionarea liniei – nu pusese mai mult de două mii de întrebări în legătura cu asta – de la cele mai secrete documente din seifurile tatălui său până la remorcarea în portul San Francisco.

— S-a făcut, acceptă Cheyne, în cele din urmă. Îţi vei schimba părerea pe puţin de douăzeci de ori până vei termina colegiul, asta e lucru sigur; dar dacă prinzi problema aşa cum trebuie, şi dacă nu renunţi înainte de a împlini douăzeci şi trei de ani, îţi voi trece toată afacerea pe numele tău. Ce zici de asta, Harve?

— Nici gând! Niciodată nu face să împărţi o afacere care merge bine. Oricum, e destulă concurenţă pe lume şi fără asta şi, aşa cum bine spune Disko, „rudele de sânge trebuie să se ţină aproape“. Echipajul său niciodată nu se întoarce împotriva lui. Ăsta-i şi unul din motivele pentru care câştigă atât de bine. Ascultă, *We’re Here* pleacă luni. Nu stau prea mult la ţărm, după cum se vede.

— Mda, cred, şi noi ar cam trebui să plecăm. Mi-am lăsat afacerile agăţate de două fire între două oceane, şi e vremea să le pun iar pe roate. Nu-mi prea place s-o fac, la drept vorbind. N-am mai avut o vacanţă de asta de vreo

douăzeci de ani.

— Nu putem pleca fără să-l petrecem pe Disko, spuse Harvey, iar luni este Ziua Comemorării. Hai să stăm măcar pentru asta.

— Ce afacere mai e şi asta cu comemorarea? I-am auzit vorbind şi la pensiune, spuse Cheyne fără fermitate, nedorind să strice zilele de glorie.

— Păi, după câte ştiu eu, chestia asta e un fel de serbare cu cântece şi dansuri, organizată pentru clienţii de pe timpul verii. Disko nu pune prea mare preţ pe asta pentru că, zice el, nu-i decât o colectă pentru văduve şi orfani. Disko e un independent. N-ai băgat de seamă?

— Ba da, puţin, ici şi colo. Deci e un spectacol al celor din oraş?

— E o adunare, o dată pe vară. Se citesc numele celor înecaţi, ori dispăruţi de la ultima întrunire, se ţin discursuri, recitări şi toate cele. Apoi, zice Disko, secretarii societăţilor filantropice se duc în dos şi se ceartă pe ciolan. Serbarea cea mare, zice el, are loc primăvara. Toţi preoţii dau o mână de ajutor, şi nu sunt alţi chiriaşi prin oraş, ca vara.

— Am înţeles, spuse Cheyne, cu acea înţelegere sclipitoare şi fără cusur a unuia născut şi crescut în spiritul mândriei de orăşean. Rămânem de Ziua Comemorării şi plecăm după prânz.

— Cred că voi da o fugă până la Disko, să-l conving să-şi adune tot echipajul înainte de a ridica ancora. Va trebui să fiu cu ei, bineînţeles.

— O, deci aşa stă treaba, spuse Cheyne. Eu nu sunt decât un amărât de sezonier, pe când tu…

— Un pescar de pe Bancuri. În carne şi oase, îi strigă Harvey în timp ce se urca într-un tramvai, Cheyne rămânând cu visele lui binecuvântate pentru viitor.

Lui Disko nu-i plăceau manifestările publice unde se făceau apeluri la mila participanţilor, dar Harvey susţinu că toată frumuseţea zilei va fi irosită dacă cei de pe *We're*

Here nu sunt prezenţi. Atunci Disko puse unele condiţii. Auzise – era de-a dreptul incredibil cum toţi ştiau ce fac semenii lor de-a lungul coastei –, auzise, deci, că o „femeie-actriţă“ din Philadelphia va lua parte la distracţie, iar el presupunea că va cânta „Voiajul Căpitanului Ireson“. Personal, el, Disko, punea tot atâta preţ pe actriţe ca pe sezonierii din oraş, dar ce e drept, e drept, deşi el însuşi (în acest moment Dan pufni în râs) greşise cândva într-o problemă de judecată, aşa ceva nu trebuie să se întâmple. Deci Harvey se întoarse în East Gloucester şi petrecu o jumătate de zi explicând unei actriţe amuzate, cu o reputaţie regească pe coastele a două oceane, semnificaţia intimă a greşelii pe care avea s-o facă, iar ea conveni că este corect, întocmai cum spusese Disko.

Cheyne ştia, din experienţa lui îndelungată, ce se va întâmpla, dar orice de genul unei distracţii publice nu era altceva decât mâncare şi băutură pentru sufletul unui om. Văzu tramvaiele grăbindu-se spre vest în dimineaţa fierbinte, pâcloasă, pline de femei în rochii uşoare, de vară, şi bărbaţi albi la faţă, cu pălării de pai, abia ieşiţi din birourile companiilor din Boston; văzu mulţimea de biciclete lângă oficiul poştal, forfota oficianţilor ocupaţi, salutându-se unul pe celălalt, fluturarea drapelelor în aerul deja încărcat, şi pe omul cu un aer atât de important care stropea trotuarul de cărămizi.

— Mamă, spuse el, brusc, îţi mai aminteşti? După ce Seattle a ars complet şi l-au construit la loc?

Doamna Cheyne dădu din cap şi privi critic la strada întortocheată. Ca şi soţul ei, înţelegea aceste întruniri care aveau loc peste tot în Vest şi le compara una cu alta. Pescarii începură să se amestece cu mulţimea de la intrarea în primărie – portughezi cu bărbia albăstruie, femeile lor mergând ori cu capul descoperit, ori învelit mai tot în basmale; oameni din Noua Scoţie, cu ochii lor limpezi, ori din Provinciile Maritime; francezi, italieni, suedezi şi

danezi împreună cu echipajele venite la ţărm ale unor goelete de coastă şi pretutindeni femei în negru, care se salutau una pe alta cu o mândrie mohorâtă, deoarece aceasta era marea lor zi. Şi mai erau preoţi de felurite credinţe – păstori ai unor congregaţii mari, poleite cu aur, veniţi la mare în vacanţă, împreună cu truditori obişnuiţi, de la preoţi ai Bisericii din Deal, până la luterani bărboşi, foşti marinari, prieteni la toartă cu oamenii de pe un mare număr de corăbii. Mai erau acolo propietarii unor linii de transport, mari contribuabili ai societăţilor de binefacere, dar şi oameni mărunţi, cu puţinele lor bunuri scoase la licitaţie pe catarge, bancheri şi agenţi de asigurări, căpitani de remorchere şi vase de transport, fabricanţi de vele, instalatori, docheri, negustori de sare, constructori de corăbii şi dogari, într-un cuvânt, toate categoriile de oameni care pot fi întâlniţi într-un port.

Toţi se prelingeau pe lângă şirurile de scaune înveselite de rochiile vizitatoarelor de sezon, iar unul din oficialii oraşului atâta se agită şi asudă printre ei încât până la urmă strălucea el însuşi, din cap până în picioare, de pură mândrie civică. Cheyne discutase cu el vreo cinci minute cu câteva zile mai devreme şi între cei doi era de-acum o înţelegere deplină.

— Ei bine, domnule Cheyne, ce părere aveţi despre oraşul nostru? Da, doamnă, vă puteţi aşeza oriunde doriţi. Cred că şi acolo, în Vest, aveţi asemenea lucruri.

— Da, dar nu de atâţia ani ca aici.

— Asta cam aşa este. Ar fi trebuit să participaţi l-a manifestări când am sărbătorit a două sute cincizecia aniversare. Ascultaţi-mă, domnule Cheyne, bătrâna aşezare a fost la înălţime.

— Aşa am auzit şi eu. Oricum, merită. Ce se întâmplă, totuşi, cu oraşul că nu are un hotel de clasa întâi?

— Chiar acolo, pe dreapta, la Pedro. Destule locuri pentru dumneavoastră şi cei care vă însoţesc. Vedeţi, asta le spun

eu tot timpul, domnule Cheyne. Sunt o mulţime de bani băgaţi în el, dar cred că asta nu vă afectează. Ceea ce vrem noi este…

O mână grea coborî pe umărul său îmbrăcat în postav negru, subţire, iar îmbujoratul căpitan al unei golete care transporta cărbune şi gheaţă pe coastă îl întoarse cu faţa spre el.

— Tunete şi fulgere! Ce vă trece prin minte când daţi legi în oraşul ăsta în vreme ce toţi oamenii cinstiţi sunt pe mare? Hai? Oraşul e uscat ca un hering şi pute mai rău decât înainte de a pleca eu. Măcar să ne fi lăsat un local pentru băuturi uşoare.

— Asta nu s-ar părea să te fi împiedicat de la a-ţi lua porţia şi în dimineaţa aceasta, Carson. Mă ocup eu mai târziu şi de treaba asta. Stai pe scaunul de lângă uşă şi mai cântăreşte-ţi argumentele până mă întorc eu.

— La ce-mi folosesc mie argumentele? La Miquelon şampania e optişpe dolari lada, iar… vru să continue căpitanul, dar un preludiu la orgă îl reduse la tăcere şi îl făcu să ia loc.

— Orga noastră cea nouă, îi spuse oficialul, cu mândrie, lui Cheyne. Ne-a costat şi asta patru mii de dolari. Trebuie să facem nişte concesionări anul viitor, ca s-o achităm. N-am intenţionat să le permit preoţilor să-şi aducă toată religia lor la convenţia noastră. Aceia sunt câţiva din orfanii noştri care se ridică să cânte. Soţia mea i-a învăţat. Ne vedem mai târziu, domnule Cheyne. E nevoie de mine la tribună.

Vocile înalte, limpezi şi sincere ale copiilor acoperiră zgomotele făcute de ultimii întârziaţi care îşi ocupau locurile:

„O, voi Lucrări ale Domnului, lăudaţi-L pe Domnul; lăudaţi-L voi şi slăviţi-L în veci!“

Femeile se aplecau în faţă să vadă mai bine, în timp ce versetele care se repetau umpleau aerul. Domna Cheyne,

împreună cu altele, începu să respire mai sacadat; nu-şi imaginase vreodată că sunt atâtea văduve pe lume şi instinctiv îl căuta din ochi pe Harvey. Acesta îi găsise pe cei de pe vasul *We're Here* undeva, în spatele auditoriului, şi stătea, ca şi cum acela îi era locul, între Dan şi Disko. Unchiul Salters, reîntors cu o seară înainte împreună cu Penn de la Pamlico Sound, îl primise cu suspiciune.

— Încă nu au plecat ai tăi? mârâise el. Ce faci aici, tinere?

„O, voi mări şi râuri, binecuvântaţi-L pe Domnul; lăudaţi-L şi preamăriţi-L în veci!"

— Ce, n-are dreptul? întrebase Dan. A fost şi el acolo, ca toţi ceilalţi.

— Da ' nu în hainele alea, nu se lăsase Salters.

— Ţine-ţi gura, Salters, spuse Disko. Iar te-a cuprins ranchiuna. Rămâi pe locul tău, Harve.

În cele din urmă se ridică şi luă cuvântu! oratorul ocaziei, un alt stâlp al municipalităţii, urând întregii adunări un cald bun-venit la Gloucester, scoţând în evidenţă, ca din întâmplare, acele aspecte prin care oraşul se ridica deasupra restului lumii. Apoi se referi la bogăţia maritimă a oraşului, menţionând preţul care trebuie plătit pentru recoltele anuale. Aveau să audă mai târziu numele morţilor şi dispăruţilor – o sută şaptesprezece cu toţii. Văduvele făcură ochii mari şi se priviră una pe alta. Oraşul lor nu se putea lăuda cu fabrici şi manufacturi impunătoare. Fiii săi lucrau pentru răsplata pe care o putea oferi marea. Iar ei toţi ştiau că nici Bancurile, nici mările dintre ele nu erau păşuni pentru vite. Cel mai important lucru pe care-1 puteau realiza cei de pe ţărm era să ajute văduvele şi orfanii şi, după câteva consideraţiuni de ordin general, profită de ocazie pentru a mulţumi, în numele oraşului, tuturor acelor care consimţiseră, dintr-un aşa ales spirit public, să participe la manifestările prilejuite de acest eveniment.

— Pur şi simplu nu-mi plac părţile alea în care cerşeşte,

spuse Disko cu nemulţumire în glas. Nu le formează oamenilor o imagine corectă despre noi.

— Dacă oamenii n-ar fi precauţi ca să pună deoparte atunci când au ocazia, replică Salters, e în natura lucrurilor că ar avea de ce să se ruşineze. Ţine minte ce-ţi spun, tinere. Bogăţiile nu durează mai mult de un sezon, dacă le risipeşti pe lucruri scumpe.

— Dar să pierzi totul, totul, spuse Penn, ce te faci atunci? Odată eu – ochii albaştri, umezi, priveau în sus şi în jos de parcă ar fi căutat ceva de care să se fixeze – odată am citit, cred că într-o carte, despre o corabie unde toţi s-au înecat cu excepţia unuia, iar acesta mi-a spus…

— Prostii! interveni Salters, întrerupându-l. Citeşte mai puţin şi ocupă-te mai mult de mâncarea ta, şi atunci aproape c-ai să-ţi câştigi existenţa Penn.

Harvey, înghesuit între pescari, simţea un fior care se furişa, se strecura, furnicându-l, din creştet până în tălpi. Îl lua cu frig, deşi era o zi înăbuşitoare.

— Asta-i actriţa din Philadelphia? întrebă Disko Troop strâmbmdu-se spre scenă. Ai aranjat treaba cu bătrânul Ireson, Harve? Acum ştii de ce.

Femeia nu prezentă „Voiajul lui Ireson“, ci un fel de poem despre un port de pescari pe nume Brixham, şi o flotă de traulere care lupta cu furtuna pe timp de noapte, în vreme ce femeile făceau un foc de orientare la capătul cheiului cu tot ce le cădea în mână.

„Bătrânei pătura i-o luară,
Ea tremura şi-i implora,
Leagănul pruncului îl luară
Că nu ştia, că nu ştia.“

—- Bine-a zis-o! spuse Dan, privind peste umărul lui Jack. Grozav! Cred că a costat o groază de bani.

— Cocină de porci! făcu omul din Galway. Port slab

luminat, Danny.

„Şi nici măcar n-aveau habar
De ard un foc de bucurie,
Sau rugul funerar."

Minunata ei voce îi prinse pe ascultători de coardele inimii, şi când le spuse cum echipajele scufundate erau aruncate la ţărm, vii şi morţi deopotrivă, iar ele cărau cadavrele la lumina focurilor, întrebând „Copile, acesta este tatăl tău?" ori „Femeie, acesta ţi-e omul?", din întreaga sală se auzeau respiraţii întretăiate,

„Iar când din Brixham pleacă iară
Să-nfrunte mările, ne'nvinse,
Doar dragostea le împresoară
Pe pânzele spre zări întinse."

Când termină, se auziră puţine aplauze; femeile îşi căutau batistele iar bărbaţii priveau spre tavan cu ochii strălucind de lacrimi.

— Hm, făcu Salters, te costă un dolar ca să auzi aşa ceva la oricare teatru, poate chiar doi. Sunt unii, presupun, care-şi pot permite. Mie mi se pare că sunt bani aruncaţi. Jerusalime, cum a ajuns, căpitanul Bart prin locurile astea?

— Nu l-au putut opri, explică unul din Eastport, aflat în spatele lor. E poet şi urmează să-şi recite bucata. E şi el tot unul de-al nostru.

Dar nu le spuse că, de fapt, căpitanul Bart Edwardes se străduia de cinci ani consecutivi să fie lăsat să recite un poem propriu la Ziua Comemorării din Gloucester. Un comitet amuzant şi epuizat îşi dăduse, în cele din urmă, consimţământul. Simplitatea şi fericirea curată a bătrînului de pe scenă, în cele mai bune haine ale lui de duminică, avură darul de a cuceri auditorul înainte chiar de a deschide gura. Ascultară fără să murmure treizeci şi şapte

de strofe croite din topor, descriind în totalitate pierderea goeletel *„Joan Hasken“*, dincolo de Bancuri, în timpul furtunii din 1867, iar când ajunse la capăt, toţi izbucniră în ovaţii. Un reporter din Boston cu vederi mai largi se strecură după el pentru a obţine o copie a epopeii şi un interviu cu autorul. Din acest moment, viaţa pământească nu mai avea ce-i oferi căpitanului Bart Edwardes, fost vânător de balene, marangoz, pescar şi poet în al şaptezeci şi treilea an al vieţii sale.

— Ei, asta numesc eu un lucru cu bun-simţ, spuse omul din Eastport. Am avut în mâinile mele tot ce-a scris el, exact cum a citit, şi pot să jur că n-a sărit nimic.

— Păi dacă Dan, aici de faţă, n-ar putea face ceva mai bun, cu o singură mână, înainte de micul dejun, ar trebui penalizat, comentă Salters, susţinând onoarea celor din Massachussetts pe baza unor principii generale. Nu că trebuie să recunosc eu că e deosebit de priceput… pentru Maine, şi totuşi…

— Cred că Unchiul Salters o să moară în cursa asta. E primul compliment pe care mi l-a făcut vreodată, spuse Dan zâmbind cu înţeles. Dar ce ai, Harve? Eşti foarte tăcut şi cam verde la faţă. Ţi-e cumva rău?

— Nu ştiu ce am, răspunse Harvey. Mi se pare că ce am în trup nu mă mai încape. Mă simt balonat şi mi-e frig.

— Dispepsie? Mda, destul de neplăcut. Să aşteptăm citirea listei, după care plecăm ca să prindem fluxul.

Văduvele – erau aproape toate realizarea acelui sezon de pescuit – se ţineau tari, ca oamenii cu sânge rece, care urmează a fi împuşcaţi, pentru că ştiau ce le aşteaptă. Fetele în vacanţă, cu rochiile lor roz şi albastre, încetară să mai sporovăiască despre minunatul poem al căpitanului Edwardes, şi priviră înapoi să vadă, ce se întâmplă. Pescarii se împinseră în faţă când acel oficial al oraşului care conversase cu Cheyne se cocoţă pe platformă şi începu să citească lista de pierderi a anului, împărţind-o pe luni.

Victimele ultimului septembrie erau mai ales bărbaţii neînsuraţi şi străini, dar glasul său răsuna foarte puternic în tăcerea din sală.

„Septembrie, 9 – goeleta «Florrie Anderson» pierdută, cu tot echipajul, dincolo de Georges.

— Robert Pitman, căpitan, 50, neînsurat, Strada Mare, City.

— Emil Olsen, 19, neînsurat, Str. Hammond 329, City, Dane-’ marca….

— Oscar Standberg, neînsurat, 25, Suedia.

— Pedro, probabil din Madeira, neînsurat, pensiunea Iui Keene, tot în City.

— Joseph Welsh, alias Joseph Wright, 30, St. John’s, Terra- Nova.“

— Nu în septembrie, în august, răsună o voce din sala.

— S-a îmbarcat la St. John’s, spuse cititorul, verificând lista.

— Ştiu bine. E în august. Nepotul meu.

Cititorul făcu o corectură cu creionul pe marginea listei şi reluă:

„Aceeaşi goeletă:

— Albert May, 27, neînsurat, Str. Rogers, City.

Septembrie, 27 – Orvin Dollard, 30, însurat, înecat într-o barcă, dincolo de Eastern Point.“

De data aceasta îşi atinse ţinta, pentru că una dintre văduve tresări de pe locul unde se afla aşezată, frângându-şi mâinile. Doamna Cheyne, care ascultase cu ochii larg deschişi, ridică şi ea capul şi simţi că se înăbuşe. Mama lui Dan, cu câteva locuri mai la dreapta, o văzu, o auzi şi se muta repede, lângă ea. Citirea listei continuă. Până când ajunseră în ianuarie şi februarie loviturile se succedară cu

rapiditate, iar văduvele respirau printre dinţi.

„Februarie, 14 – goeleta «Hary Randolph» şi-a pierdut catargul în drum spre casă din Terra-Nova; Asa Musie, însurat, 32, Strada Mare, City, pierdut peste bord.

Februarie, 23 – goeleta «Gilbert Hope>> s-a pierdut într-o barcă Robert Beavon, 29, însurat, de loc din Pubnico, Nova Scoţia.“

Dar soţia lui se afla în sală. Auziră un strigăt slab, ca şi cum ar fi fost lovit un animal mic. Strigătul fu imediat înăbuşit şi o fată plecă împleticindu-se din sală. Sperase la disperare luni de zile, pentru că unii din cei pierduţi în bărci fuseseră salvaţi în mod miraculos de navele care navigau în apele adânci. Acum era sigură, iar Harvey îl văzu pe poliţistul de pe trotuar strigând la o trăsură să oprească.

— Costă cincizeci de cenţi până la depozite, începu vizitiul, dar cum poliţistul ridică braţul, continuă – Oricum, tot mă duceam acolo. Hai, urcă. Fii atent, Alf, data viitoare când n-oi avea felinarele aprinse să nu te iei de mine. Ne-am înţeles?

Uşa se închise pe pata de soare strălucitor, iar ochii lui Harvey se întoarseră din nou spre cititor şi lista lui nesfârşită.

„Aprilie, 19 – goeleta «Mamie Douglas» s-a pierdut pe bancuri cu întregul echipaj.

— Edward Canton, 43, căpitan, însurat, City.

— D. Hawkins, alias Williams, 34, însurat, Shelbourne, Nova Scoţia.

— G.W. Clay, de culoare, 28, însurat, City.”

Şi aşa mai departe, fără sfârşit. Harvey simţea noduri mari ridicându-i-se în gât, iar stomacul îi reamintea de ziua când căzuse de pe pachebot.

„Mai, 10— goeleta «*We’re Here*»”.

În acest moment Harvey simţi cum sângele li clocoteşte în tot corpul.

— „Otto Svendson, 20, neînsurat, City, pierdut peste bord.“

Încă o dată se auzi un strigăt slab, sfâşietor, de undeva din spatele sălii.

— N-ar fi trebuit să vină! N-ar fi trebuit să vină, repetă Jack plin de milă.

— Nu te împinge, Harve, făcu Dan, nemulţumit, dar Harvey nu mai auzi altdeva, restul se transformă în întuneric luminat de roţi de foc. Disko se aplecă în faţă şi-i vorbi soţiei sale, care stătea cu un braţ în jurul doamnei Cheyne, cu celălalt ţinându-i mâinile agitate, frământate, cu degetele pline de inele.

— Pleacă-ţi capul, chiar acum, şopti ea. Se termină într-o clipă.

— Nu pot! Nu vreau! O, lasă-mă… răspunse doamna Cheyne fără a şti prea bine ce vorbeşte.

— Trebuie, repetă doamna Troop. Copilul dumitale tocmai a leşinat. Unii aşa fac, atunci când cresc. Vrei să ai grijă de el? Putem ieşi pe partea asta. Linişte! Uşurel… vino cu mine! Haide, dragă, doar suntem amândouă femei. Trebuie, să ne îngrijim bărbaţii. Vino!

Cei de pe *We’re Here* străbătură prompt mulţimea ca o adevărată gardă personală, iar cel pe care-l aşezară pe o bancă în foaier era un Harvey foarte alb la faţă şi tulburat.

— O preferă pe mama lui, se auzi singurul comentariu al doamnei Troop, când mama se apleca asupra fiului său.

— Cum de ţi-ai închipuit că va putea suporta? îi strigă ea plină de indignare lui Cheyne, care nu scosese nicio vorbă.

A fost groaznic, groaznic! N-ar fi trebuit să venim. Totul e rău şi de nesuportat! Nu… nu e-n regulă! De ce… de ce n-au publicat lucrurile astea în ziar, unde, le e locul? Te simţi mai bine, dragule?

— Cred că mă simt bine, răspunse Harvey, de-a dreptul ruşinat şi încercând să se ridice în picioare, şi râzând cam cu jumătate de gură. Cred că a fost ceva, ce-am mâncat la micul dejun.

— Poate cafeaua, spuse Cheyne, al cărui chip era tot numai linii dure, de parcă ar fi fost dăltuit în bronz. Nu ne mai întoarcem acolo.

— Iar eu spun că n-ar fi rău să mergem pe chei, spuse Disko. Aerul curat o va înviora pe doamna Cheyne.

Harvey anunţă că niciodată nu se simţise mai bine în viaţa lui, dar numai când o văzu pe *We're Here,* abia ieşită din mâinile docherilor, la cheiul lui Wouverman, uită de toate senzaţiile neplăcute într-un amestec ciudat de mândrie şi tristeţe. Alţi oameni, sezonieri şi alţii ca ei, se jucau în bărci, ori priveau marea de la capătul digurilor. Dar el înţelegea lucrurile din interiorul lor, mult mai multe lucruri decât îi treceau prin minte. Cu toate acestea, îi venea să se aşeze şi să urle, pentru că mica goeletă pleca. Doamna Cheyne nu făcea altceva decât să plângă la fiecare pas, spunându-i cele mai extraordinare lucruri doamnei Troop, care îi vorbea ca unui copil mic până când Dan, căruia nu i se mai vorbise aşa de la şase ani, fluieră tare.

În felul acesta vechiul echipaj – Harvey se simţea ca unul din cei mai bătrâni dintre marinari – coborî pe vechea goeletă, printre bărcile scorojite, pe când Harvey dezlegă parâma de pe capul cheiului iar ei împinseră goeletă cu mâinile. Fiecare dorea să spună atât de multe încât nimeni nu spunea nimic deosebit. Harvey îl rugă pe Dan să aibă grijă de cizmele lui Salters şi de ancora bărcii lui Penn, iar Jack Lunganul îl rugă pe Harvey să nu uite lecţiile de navigaţie, dar glumele nu aveau niciun haz în prezenţa

celor două femei, şi e greu să fii amuzant cu apa verde a portului mărind depărtarea dintre buni prieteni.

— Sus trinca! strigă Disko punând mâna pe timonă de îndată ce simţi vântul. Rămâi cu bine, Harve. Nu ştiu cum se face, dar am ajuns să mă gândesc mult la tine şi la ai tăi.

Apoi goeleta se îndreptă atât încât nu se mai auziră, iar ei se aşezară şi o priviră până la ieşirea din port. Doamna Cheyne nu mai contenea din plâns.

— Aşa e, scumpa mea, spuse doamna Troop, Suntem amândouă femei, aşa zic eu. Plângi şi o să te linişteşti. Numai Dumnezeu ştie că plânsul nu mi-a făcut cine ştie ce bine, dar tot El ştie că am avut pentru ce plânge.

După câţiva ani, pe cealaltă coastă a Americii, un tânăr ieşi din ceaţa lipicioasă a mării şi porni pe o stradă bătută de vânturi, flancată de case scumpe construite din lemn în aşa fel ca să imite piatra. Către el, aşa cum stătea el lângă poarta de fier forjat, se îndreptă un alt tânăr, călare – iar calul, cumpărat cu o mie de dolari ar fi fost ieftin – şi iată ce şi-au spus;

— Bună, Dan!

— Bună, Harve!

— Care-s veştile bune?

— Ei, bine, sunt animalul acela care se numeşte ofiţer secund. N-ai mai terminat cu colegiul ăla al tău plătit de trei ori şi mai bine?

— Cam aşa ceva. Ascultă-mă, Leland Stanford Junior nu e o alternativă la *We're Here,* dar de la toamnă mă apuc de afaceri.

— Te referi la navele noastre?

— La nimic altceva. Aşteaptă, tu, până când îmi bag cuţitul în tine, Dan. Am de gând să fag vechea linie să plângă atunci când o voi lua eu în primire.

— Îmi asum riscul, spuse Dan cu un zâmbet frăţesc, pe când Harvey descăleca şi-l întreba dacă nu vrea să intre.

— Cred că de-aia m-ai şi chemat. Ascultă, doctorul e pe-

aici? Într-o bună zi îl înec pe negrul ăsta trăznit, cu gluma lui afurisită cu tot.

Se auzi un chicotit ascuns dar triumfător când fostul bucătar de pe *We're Here* ieşi din ceaţă pentru a prinde calul de hăţuri. Nu permitea nimănui altcuiva să îndeplinească dorinţele lui Harvey.

— Ceaţă deasă ca pe Bancuri, aşa-i doctore? întrebă Dan împăciuitor.

Dar Celtul negru ca cărbunele, cu previziunile lui, nu consideră potrivit să răspundă până când nu-1 bătu pe Dan pe umăr şi pentru a douăzecea oară îi cârâi în ureche profeţia de demult:

— Stăpân – slugă. Slugă – stăpân. Ţi-aminteşti, Dan Troop, ce ziceam? Când eram pe *We're Here?*

— Păi n-am să merg atât de departe încât să nu recunosc adevărul. A fost o corabie de toată isprava, şi într-un fel sau altul, îi datorez foarte mult. Ei şi tatei.

— La fel şi eu, răspunse Harvey Cheyne.

Literatorul

Redactor: I. HINOVEANU
Tehnoredactor: D. LENCAR
Bun de tipar: 16.03.1992. Apărut 1992
Coli de tipar: 5,250
Tiparul executat sub comanda nr. 20088
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „CORESI" Bucureşti
ROMÂNIA

„Tot mai multe goelete își făcuseră apariția în cursul nopții, iar marea albastră și nesfîrșită era presărată de bărci și pînze întinse. Undeva departe, la orizont, fumul vreunui pachebot nevăzut păta întinderea albastră, iar spre răsărit velele-zburător ale unei corăbii mari, care tocmai se ridicau pe arborele trinchet, păreau o crestătură pătrată în mare. Pe acoperișul cabinei sale, Disko Troop fuma cu un ochi la flota de pescuit din jurul său și altul la micul pendul de la capătul arborelui cel mare."

ISBN 973-556-025-9

Lei 67